

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ**

**ATHENS UNIVERSITY
OF ECONOMICS
AND BUSINESS**

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΩΝ 28
ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΩΝ ΔΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ**

ΜΠΕΡΝΙΔΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

Εργασία υποβλήθησα στο
Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
Του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών
ως μέρος των απαιτήσεων για την απόκτηση
Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης

Αθήνα

Νοέμβριος 2016

Εγκρίνουμε την εργασία του
ΜΠΕΡΝΙΔΑΚΗ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

ΟΝΟΜΑ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ:

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Κ. Τζόβας Χρήστος

.....

ΟΝΟΜΑ ΣΥΝΕΞΕΤΑΣΤΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗ:

Κ. Δεμοιράκος Ευθύμιος

.....

ΟΝΟΜΑ ΣΥΝΕΞΕΤΑΣΤΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗ:

Κα. Σιουγλέ Γεωργία

.....

28/11/2016

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

«Δηλώνω υπεύθυνα ότι η συγκεκριμένη πτυχιακή εργασία για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Λογιστική & Χρηματοοικονομική έχει συγγραφεί από εμένα προσωπικά και δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο κάποιου άλλου μεταπτυχιακού ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Η εργασία αυτή έχοντας εκπονηθεί από εμένα, αντιπροσωπεύει τις προσωπικές μου απόψεις επί του θέματος. Οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης διπλωματικής αναφέρονται στο σύνολό τους, δίνοντας πλήρεις αναφορές στους συγγραφείς, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο».

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ:

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

ΜΠΕΡΝΙΔΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

.....

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Προκειμένου να ολοκληρωθεί η παρούσα διπλωματική εργασία χρειάστηκε η συμβολή ορισμένων ανθρώπων, στους οποίους αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω τις ευχαριστίες μου. Καταρχήν, ένα τεράστιο ευχαριστώ ανήκει στην οικογένεια μου, καθώς χάρη στη δική τους υποστήριξη όλα αυτά τα χρόνια, οφείλω την ολοκλήρωση των σπουδών μου. Τις ευχαριστίες μου, επίσης, οφείλω να εκφράσω και στον επιβλέποντα καθηγητή μου, κ. Τζόβα Χρήστο για την άριστη συνεργασία καθ'όλη τη διάρκεια εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας. Δε θα μπορούσα βέβαια να παραλείψω να ευχαριστήσω τους συμφοιτητές μου Χειράκη Ιωάννη και Μπάκου Χριστίνα για τη συμπαράσταση που πρόσφερε ο ένας στον άλλον κατά τη διάρκεια του μεταπτυχιακού προγράμματος. Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω και όσα άτομα έδειξαν την υποστήριξη τους αλλά και την υπομονή τους προς το πρόσωπο μου καθ'όλη τη διάρκεια των σπουδών μου.

Πίνακας περιεχομένων

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
1.1 Ιστορική Αναδρομή.....	7
1.2 Επισκόπηση στο Οικονομικό Περιβάλλον της Χώρας	8
1.3 Το Πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ».....	9
2. Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ	13
2.1 Η λογιστική των Ο.Τ.Α	15
2.2 Οι Οικονομικές Καταστάσεις των Δήμων.....	17
2.3 Διαδικασία Κατάρτισης και Ψήφησης Ισολογισμού και Αποτελεσμάτων Χρήσης των Δήμων.....	17
2.4 Διαδικασία Κατάρτισης και Ψήφησης Ταμειακού Απολογισμού	18
2.5 Βασικές Αρχές των Προϋπολογισμών των Δήμων	19
2.6 Τα Ποιοτικά Χαρακτηριστικά των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	21
3.ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	22
3.1 Κατηγορίες Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	22
3.2 Μέθοδοι Ανάλυσης Λογιστικών Καταστάσεων,.....	23
3.3 Διαφορές οικονομικών καταστάσεων επιχειρήσεων και Ο.Τ.Α	25
4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ.....	26
4.1 Κατηγορίες Αριθμοδεικτών,,.....	27
Δείκτες Αποδοτικότητας	27
Δείκτες Κερδοφορίας	28
Δείκτες Ρευστότητας	28
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας	28
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής.....	29
5. ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΩΝ 28 Ο.Τ.Α ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ.....	30
6. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ – ALTMAN’S Z-Score	91
6.1 Ανάπτυξη του μοντέλου Z-score.....	92
6.2 Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα του υποδείγματος Z-score	95
6.3 Εφαρμογή του υποδείγματος του Altman για τους 28 Ο.Τ.Α της Αττικής.....	96
7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	97
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	99

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τόσο στα εγχώρια αλλά όσο και στα διεθνή σύνορα είναι γνωστό ότι η οικονομική κατάσταση της χώρας μας βρίσκεται σε συνεχής δοκιμασίες. Λόγω λοιπόν των οικονομικών συνθηκών που επικρατούν τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα, καθώς επίσης και εξαιτίας των σημαντικών αλλαγών που έχουν πραγματοποιηθεί στους Οργανισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α), κρίθηκε σκόπιμο η συγγραφή της παρούσας διπλωματικής εργασίας στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τμήματος Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Κύριο μέλημα της εργασίας είναι η ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων των 28 μεγαλύτερων δήμων της Αττικής, με τη χρήση αριθμοδεικτών όπως, αποδοτικότητα, κερδοφορίας, δραστηριότητας-αποτελεσματικότητας, ρευστότητας και κεφαλαιακής δομής. Επιπλέον, χρησιμοποιήθηκε και το μοντέλο Z-score του Altman, προκειμένου να εντοπισθεί αν υφίσταται πιστωτικός κίνδυνος για τους προς εξέταση οργανισμούς. Η επιλογή των Ο.Τ.Α πραγματοποιήθηκε βάση της τελευταίας απογραφής (2011) και τα στοιχεία τα οποία αναλύθηκαν, προέρχονται από τις οικονομικές καταστάσεις των δήμων (Ισολογισμός & Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης), οι οποίες αφορούν τις χρήσεις 2010, για όσους οργανισμούς δεν επηρεάστηκαν από το πρόγραμμα «Καλλικράτης», το 2011, 2012, 2013 και 2014, εφόσον έχουν δημοσιευθεί.

Η δομή της παρούσας εργασίας διαρθρώνεται ως εξής: στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζεται το γενικό οικονομικό περιβάλλον στο οποίο έχει περιέλθει η χώρα μας, άρα και το περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται οι οργανισμοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επιπλέον, γίνεται και μία αναφορά στη Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ενώ στο δεύτερο κεφάλαιο περιγράφονται οι βασικές λογιστικές καταστάσεις των Ο.Τ.Α. Στη συνέχεια, στο κεφάλαιο 3 περιγράφονται οι κατηγορίες των λογιστικών καταστάσεων, όπως επίσης και οι διαθέσιμοι μέθοδοι ανάλυσης των καταστάσεων αυτών. Το κεφάλαιο 4 περιγράφει θεωρητικά τη χρησιμότητα της ανάλυσης των χρηματοοικονομικών δεικτών, ενώ το κεφάλαιο 5 περιέχει τα αποτελέσματα της εμπειρικής έρευνας. Στο επόμενο κεφάλαιο πραγματοποιείται μία σύγκριση των παραπάνω αποτελεσμάτων με αυτά που προέκυψαν με τη χρήση του υποδείγματος του Altman. Τέλος, στο κεφάλαιο 7, συνοψίζονται τα βασικά συμπεράσματα της ανάλυσης που προηγήθηκε.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Ιστορική Αναδρομή

Η Ελληνική επικράτεια κουβαλάει μακρά αυτοδιοικητική παράδοση, από την περίοδο της Τουρκοκρατίας, όπου τα τοπικά συμβούλια και οι δημογέροντες διαχειρίζονταν το μεγαλύτερο μέρος των ζητημάτων της καθημερινότητας.

Οι πρώτοι Ο.Τ.Α, χωρίς βέβαια να έχουν τη σημερινή σύγχρονη μορφή τους, συστάθηκαν μετά την εγκαθίδρυση της μοναρχίας και κατά τα χρόνια του βασιλιά Όθωνα, όπου η χώρα μας γνώρισε τρεις βασικές νομοθεσίες. Αυτή της Αντιβασιλείας (1833), του Άρμανσπεργκ (1836) και αυτή του Κωλέττη (1845). Κοινό σημείο αυτών ήταν η υιοθέτηση μιας σχετικής αυτοδιοικητικής προσέγγισης, όπου τα τοπικά δημόσια νομικά πρόσωπα (δήμους, επαρχίες και νομαρχίες) κρατούνταν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης. Η προσέγγιση αυτή λοιπόν, περιόριζε κατά πολύ τη λαϊκή συμμετοχή, καθώς η κυβέρνηση διόριζε μόνο τους επικεφαλής της. Επρόκειτο δηλαδή για βαθμίδες της κεντρικής διοίκησης με μερική συμμετοχή των λαϊκών στρωμάτων.

Ο νόμος που αποτέλεσε τη «ληξιαρχική πράξη γέννησης» των σύγχρονων πρωτοβάθμιων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ήταν αυτός του Ελευθέριου Βενιζέλου (ΔΝΖ'/1912), με τον οποίο η αυτοδιοίκηση περνούσε στα χέρια των δήμων και των κοινοτήτων. Η επόμενη αλλαγή συνέβει κατά τα χρόνια του Ανδρέα Παπανδρέου με τον νόμο 2218/1994. Με την εφαρμογή του νόμου αυτού και με τη πραγματοποίηση τοπικών εκλογών την ίδια χρονιά, καθιερώθηκε η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση. Έτσι λοιπόν, τα διοικητικά όργανα των νομαρχιών εκλέγονταν με άμεση ψηφοφορία, ενώ τα νομικά πρόσωπα μετατράπηκαν σε δευτεροβάθμιους Ο.Τ.Α.

Η σημερινή μορφή των Ο.Τ.Α είναι αποτέλεσμα του νόμου 3852/2010 της κυβέρνησης του Γεώργιου Παπανδρέου, ο οποίος είναι γνωστός και ως «Καλλικράτης». Ο νόμος αυτός συνένωσε τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α και κατέργησε τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, καθώς επίσης αντικατέστησε τους δευτεροβάθμιους με τις περιφέρειες.

Με λίγα λόγια, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, ονομάζονται τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, όπου το καθένα έχει συσταθεί σε συγκεκριμένη εδαφική περιφέρεια της Ελλάδας και αποσκοπούν στη διοίκηση των τοπικών ζητημάτων. Κυρίαρχο ρόλο στους οργανισμούς αυτούς έχουν οι δημότες των περιφερειών, καθώς είναι αυτοί που εκλέγουν τα όργανα κάθε τοπικής αυτοδιοίκησης. Επιπλέον, οι Ο.Τ.Α με τη σημερινή τους μορφή θα πρέπει να διακατέχονται από οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια, με σκοπό την ομαλή λειτουργία τους. Για το λόγο αυτό, το κράτος μεριμνά για την έγκυρη συλλογή πόρων, που θα εξασφαλίζουν τα απαιτούμενα έσοδα κάθε αυτοδιοίκησης.

1.2 Επισκόπηση στο Οικονομικό Περιβάλλον της Χώρας

Την τελευταία δεκαετία η χώρα μας εισήλθε σε μία κρίσιμη καμπή της σύγχρονης ιστορίας της, καθώς οι οικονομικές πολιτικές που ακολουθήθηκαν από τις εκάστοτε κυβερνήσεις, την οδήγησαν στα πρόθυρα της χρεοκοπίας. Η βαθιά αυτή οικονομική ύφεση με την οποία είναι αντιμέτωπη η Ελλάδα αλλά και άλλες υπερχρεωμένες χώρες της Ευρώπης, ξεκίνησε το 2007 από τις ΗΠΑ με τη κατάρρευση της αγοράς των στεγαστικών δανείων χαμηλής εξασφάλισης (subprime mortgages) και συνεχίστηκε το 2008 με τη πτώχευση της Lehman Brothers¹. Τα πρόσφατα αυτά γεγονότα έδειξαν ότι η Ελληνική οικονομία ήταν απροετοίμαστη, με αποτέλεσμα τον αποκλεισμό από τις διεθνείς αγορές, γεγονός το οποίο γιγάντωσε τα προβλήματα της χώρας, καθώς διεκόπει η διεθνής χρηματοδότηση.

Η διαδραμάτιση σημαντικών γεγονότων συνεχίστηκε και το 2009, όπου ο οίκος αξιολόγησης Standard & Poor's υποβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας από Α σε Α-, αυξάνοντας το κόστος δανεισμού της χώρας. Η αξιολόγηση αυτή προήλθε από το αποτέλεσμα της δημοσιονομικής απογραφής του 2009, όπου το δημοσιονομικό έλλειμμα ανήλθε στο 15,4% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος συγκριτικά με το 2008 όπου το ποσοστό αυτό βρισκόταν στα επίπεδα του 9,4%. Το αποτέλεσμα αυτό, όπως είναι λογικό, κλόνησε ακόμη περισσότερο την εμπιστοσύνη των αγορών προς το πρόσωπο της Ελλάδας.

¹ Reinhart, Carmen M, and Kenneth S. Rogoff. 2008. Is the 2007 US subprime Financial crisis so different? An international historical comparison. American Economic Review 98, no. 2: 339-344.

Στις 3 Μαΐου του 2010, υπογράφηκε το Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής μεταξύ της Ελλάδας, των χωρών της ζώνης του Ευρώ, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Με άλλα λόγια, ενεργοποιήθηκε ο μηχανισμός στήριξης της Ελληνικής οικονομίας, όπου στόχευε στην μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση της κρίσης. Οι Ευρωπαϊκοί μηχανισμοί στήριξης αποσκοπούν στη διατήρηση της οικονομικής σταθερότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ζώνης του Ευρώ. Γίνεται σαφές λοιπόν, ότι αυτή η οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση κατέστησε αναγκαία μια συντονισμένη και επαρκή στήριξη των κρατών-μελών της Ε.Ε, δεδομένου ότι η ύφεση σε μία χώρα ενδέχεται να έχει αντίκτυπο και στη σταθερότητα ολόκληρης της Ε.Ε.

Μία από τις σημαντικότερες συνέπειες αυτής της οικονομικής ύφεσης είναι η αύξηση της ανεργίας, η οποία σήμερα ξεπερνά το 23%, ποσοστό το οποίο ενδέχεται να αυξηθεί περαιτέρω, όσο η Ελληνική οικονομία αδυνατεί να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας.

1.3 Το Πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ»

Πρόγραμμα Καλλικράτης, ακριβέστερα Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης, ονομάζεται ο ελληνικός νόμος 3852/2010, με τον οποίο μεταρρυθμίστηκε η διοικητική διαίρεση της Ελλάδας το 2011 και επανακαθορίστηκαν τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων, ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητες τους. Ενίστε απαντάται και ως Σχέδιο Καλλικράτης από την ονομασία που είχε πριν εισαχθεί προς συζήτηση στη Βουλή των Ελλήνων.

Το πρόγραμμα ψηφίστηκε από την Ελληνική Βουλή το Μαΐο του 2010. Μέρος των διατάξεων του ενεργοποιήθηκαν άμεσα με τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 7 Ιουνίου του 2010 (ΦΕΚ 87/τ.Α΄/2010), ώστε να διεξαχθούν βάσει αυτών οι αυτοδιοικητικές εκλογές του ίδιου έτους. Στη πλήρη μορφή του τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2011.

Ο «Καλλικράτης» θεωρείται συνέχεια του «Καποδίστρια» (Ν.2539/97) μιας και διέπονται από παρόμοια φιλοσοφία αναγκαστικής συνένωσης των υπαρχόντων μικρών δήμων και κοινοτήτων σε μεγαλύτερους. Βασικές πτυχές του προγράμματος είναι η μείωση του αριθμού των δήμων και των νομικών τους προσώπων κατά περίπου 2/3, η αντικατάσταση των 57 νομαρχιών ως δευτεροβάθμιων Ο.Τ.Α από τις 13 περιφέρειες, η σύσταση των αποκεντρωμένων διοικήσεων, οι αλλαγές στον τρόπο χρηματοδότησης των Ο.Τ.Α, η αύξηση της θητείας των αυτοδιοικητικών οργάνων από 4 σε 5 έτη και η ανακατανομή των αρμοδιοτήτων κάθε βαθμού.

Κριτήριο ήταν να μην υπάρχει δήμος με πληθυσμό κάτω των 25.000 κατοίκων στα πολεοδομικά συγκροτήματα Αθήνας και Θεσσαλονίκης ή 10.000 για την υπόλοιπη χώρα – εξαιρέσεις έγιναν μόνο για τις ορεινές περιοχές, όπου το πληθυσμιακό κατώτατο όριο τέθηκε στις 2.000 και στα νησιά, όπου επικράτησε η λογική «ένας δήμος ανά νησί» (πλην των δύο μεγάλων, Κρήτης και Εύβοιας).

Πιο συγκεκριμένα:

	Παλιό Καθεστώς	Καθεστώς Προγράμματος Καλλικράτη
Δήμοι	<p>Πρωτοβάθμιοι Ο.Τ.Α Συνολικά 910 δήμοι και 124 κοινότητες. Οι περισσότεροι είχαν προκύψει από συνενώσεις το 1997 με τον «Καποδίστρια».</p> <p>Διαιρούνταν σε δημοτικά διαμερίσματα.</p>	<p>Πρωτοβάθμιοι Ο.Τ.Α Περιορισμός σε 325 δήμους μέσω εθελοντικών ή αναγκαστικών συνενώσεων.</p> <p>Ανάληψη μέρους των αρμοδιοτήτων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.</p> <p>Διαιρούνται σε δημοτικές ενότητες, οι οποίες αποτελούν τους δήμους που συνενώθηκαν.</p> <p>Αυτές με τη σειρά τους διαιρούνται σε κοινότητες, οι οποίες ταυτίζονται με τα παλαιά δημοτικά διαμερίσματα.</p>

<p>Νομοί Νομαρχίες Αττικής</p>	<p>Δευτεροβάθμιοι Ο.Τ.Α Συνολικά 50 νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και 19 επαρχίες (οι τελευταίες στο πλαίσιο της αποκέντρωσης εντός ορισμένων, κυρίως νησιωτικών, νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων). Ακολουθούσαν τη διαίρεση της χώρας σε νομούς και νομαρχίες (Αττική), με εξαιρέσεις στην Αττική (Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αθηνών-Πειραιώς) και την Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις Έβρου Ροδόπης και Δράμας- Καβάλας-Ξάνθης).</p>	<p>Περιφερειακές ενότητες. Συνολικά 74. Μολονότι διοικητικά δεν αποτελούν αυτοδιοικούμενο θεσμό, ορίζεται ότι σε καθεμία από αυτές (ή ομάδα τους σε ορισμένες περιπτώσεις θα αντιστοιχεί ένας άμεσα εκλεγμένος αντιπεριφερειάρχης, ο οποίος θα προέρχεται υποχρεωτικά από το συνδυασμό του περιφερειάρχη, θα έχει δηλωθεί ως τέτοιος στο ψηφοδέλτιο και θα έχει αυξημένες κατά τόπον αρμοδιότητες.</p>
<p>Περιφέρειες</p>	<p>Συνολικά 13. Υπεύθυνες για το συντονισμό των Ο.Τ.Α, τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων τους και την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής σε περιφερειακό επίπεδο. Ο περιφερειάρχης διοριζόταν από την κυβέρνηση.</p>	<p>Παρέμειναν στα ίδια γεωγραφικά όρια, αλλά πλέον αποτελούν δευτεροβάθμιους Ο.Τ.Α με αιρετό περιφερειάρχη και συμβούλιο. Ανάληψη μέρους των αρμοδιοτήτων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.</p>
<p>Αποκεντρωμένες Διοικήσεις</p>	<p>Δεν υπήρχαν.</p>	<p>Συνολικά 7. Ο επικεφαλής τους (Γενικός Γραμματέας) διορίζεται από τη κυβέρνηση. Ανέλαβαν σε γενικές γραμμές τις αρμοδιότητες των παλαιών κρατικών</p>

		περιφερειών.
Δημοτικές επιχειρήσεις	Περίπου 6.000 νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις των δήμων.	Μειώνονται σε περίπου 1.500 μέσω συνενώσεων ή καταργήσεων.
Χρηματοδότηση Ο.Τ.Α	Κρατικός προϋπολογισμός, ευρωπαϊκά προγράμματα, δημοτικά τέλη, ίδιοι πόροι (π.χ. δημοτικές επιχειρήσεις, εκμίσθωση παραλιών και λατομείων κ.ά.)	Παραμένουν τα προηγούμενα. Προστίθεται μερίδιο από κρατικούς φόρους (ΦΠΑ, φορολογία εισοδήματος, φόρο ακίνητης περιουσίας)
Αυτοδιοικητικές εκλογές	Κάθε 4 χρόνια, μήνα Οκτώβριο. Εάν ο πρώτος συνδυασμός δεν συγκέντρωνε 42% η διαδικασία επαναλαμβάνονταν την επόμενη Κυριακή μεταξύ των δύο πρωτευσάντων.	Κάθε 5 χρόνια, μήνα Ιούνιο, μαζί με τις Ευρωεκλογές (εξαιρούνται οι εκλογές του 2010). Απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία για την ανακήρυξη συνδυασμού ως νικητή. Εάν δεν επιτευχθεί η διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή μεταξύ των δύο πρωτευσάντων.

Αποκεντρωμένες διοικήσεις

Με το πρόγραμμα Καλλικράτης εισάγεται ο θεσμός των αποκεντρωμένων διοικήσεων που αντικαθιστούν τις 13 κρατικές Περιφέρειες. Σε αυτές μεταφέρθηκαν οι αρμοδιότητες των κρατικών Περιφερειών, που από το Σύνταγμα επιβάλλεται να παραμένουν στο Κράτος. Οι επικεφαλής τους έχουν τον τίτλο του Γενικού Γραμματέα και διορίζονται από την Κυβέρνηση.

Δημιουργούνται επτά αποκεντρωμένες διοικήσεις:

- Αττικής, με έδρα την Αθήνα
- Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, με έδρα τη Λάρισα

- Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας, με έδρα τη τα Ιωάννινα
- Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, με έδρα την Πάτρα
- Αιγαίου, με έδρα τον Πειραιά
- Κρήτης, με έδρα το Ηράκλειο
- Μακεδονίας – Θράκης, με έδρα τη Θεσσαλονίκη

Περιφέρειες

Οι 13 περιφέρειες σύμφωνα με τον «Καλλικράτη» είναι:

- Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
- Κεντρικής Μακεδονίας
- Δυτικής Μακεδονίας
- Ηπείρου
- Θεσσαλίας
- Ιονίων Νήσων
- Δυτικής Ελλάδας
- Στερεάς Ελλάδας
- Αττικής
- Πελοποννήσου
- Βορείου Αιγαίου
- Νοτίου Αιγαίου
- Κρήτης

Με το σχέδιο «Καλλικράτης» ο επικεφαλής των περιφερειών, ο Περιφερειάρχης, εκλέγεται πλέον άμεσα από τον λαό στις περιφερειακές εκλογές.

2. Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Η λογιστική έχει χαρακτηριστεί ως η γλώσσα διά μέσω της οποίας επικοινωνούν οι συγκεντρωθείσες επιχειρηματικές πληροφορίες σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο εμπορικό και κοινωνικό περιβάλλον. Με άλλα λόγια η Λογιστική μπορεί να χαρακτηριστεί ως η «γλώσσα του εμπορίου».

Η Λογιστική, μπορεί επίσης, να οριστεί και ως ο κλάδος, ο οποίος παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για την αποτελεσματική λειτουργία και την εκτίμηση της αποδοτικότητας των επιχειρήσεων, καθώς μέσω της επιστήμης αυτής επιτυγχάνεται η λήψη ορθολογικών αποφάσεων. Επομένως, οι πληροφορίες που παρέχει, βοηθούν στον καλύτερο προγραμματισμό, έλεγχο και στη λήψη αποφάσεων, καθώς και στην καλύτερη αξιοποίηση των πόρων και κεφαλαίων των επιχειρήσεων.

Βέβαια, η Λογιστική, δε παρέχει πληροφόρηση μόνο εσωτερικά των επιχειρήσεων. Καταπιάνεται με την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (όπως ισολογισμός, κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως κ.ά.), οι οποίες καταστάσεις δημοσιεύονται και επομένως και άλλα άτομα εκτός των επιχειρήσεων μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις παρεχόμενες πληροφορίες, ώστε να προβούν σε ορθολογικές αποφάσεις. Τέτοια άτομα είναι οι επενδυτές και κεφαλαιούχοι που ενδιαφέρονται να επενδύσουν τα χρήματά τους στην κάθε επιχείρηση, καθώς και οι διάφοροι προμηθευτές ή πιστωτές που χρησιμοποιούν τις πληροφορίες προκειμένου να χορηγήσουν πίστωση στις επιχειρήσεις. Είναι σαφές ότι η πληροφόρηση αυτή είναι χρήσιμη και σε διάφορους άλλους φορείς.

Ένας άλλος ορισμός της Λογιστικής, που έχει δοθεί από την Επιτροπή ορολογίας του Αμερικάνικου Ινστιτούτου των Ορκωτών Λογιστών είναι ο εξής:

«Λογιστική είναι η τέχνη της καταχώρησης (the art of recording), της συστηματικής κατατάξεως και ταξινομήσεως (classifying) και της συνοπτικής αποδόσεως (summarizing) των συναλλαγών και γεγονότων (transactions and events) που μπορούν να εκφραστούν σε χρήμα (in terms of money) και έχουν μερικώς τουλάχιστον οικονομικό χαρακτήρα (financial character) και της αναλύσεως και ερμηνείας αυτών για τη λήψη αποφάσεων».²

Ένας ακόμη ορισμός, ο οποίος δόθηκε από τον Σύλλογο Αμερικανών Λογιστών είναι ο παρακάτω: «η διαδικασία αναγνώρισεως (indentifying), μετρήσεως (measuring) και επικοινωνίας (communicating) των οικονομικών πληροφοριών, η οποία επιτρέπει την

² American Institute of Certified Public Accountants, Accounting Terminology, New York 1953, page 9.

πλήρη εκτίμηση των καταστάσεων (informed judgment) και την λήψη αποφάσεων από τους χρησιμοποιούντες των πληροφοριών αυτών».³

2.1 Η λογιστική των Ο.Τ.Α

Μιλώντας πιο συγκεκριμένα για τη λογιστική των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, θα πρέπει να δοθεί ένας σύγχρονος ορισμός της λογιστικής επιστήμης. Έτσι λοιπόν, η Λογιστική, κλάδος της Οικονομικής επιστήμης, είναι ένα σύστημα καταγραφής και ελέγχου της κερδοφορίας οικονομικών δραστηριοτήτων. Με την λογιστική γίνεται συστηματική καταγραφή της χρηματικής αξίας υλικών ή άυλων αγαθών, όπως επίσης και δραστηριοτήτων που διαφοροποιούν την χρηματική αξία υλικών ή άυλων αντικειμένων. Με την λογιστική, οικονομικές δραστηριότητες, χρηματικές πράξεις ή συναλλαγές, προσδιορίζονται και καταγράφονται συστηματικά και μεθοδικά, έτσι ώστε να είναι εφικτός ο μελλοντικός έλεγχος. Το σύστημα αυτό χρησιμοποιείται για την καταγραφή και τον έλεγχο οικονομικών πράξεων ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα.

Η λογιστική λοιπόν, είναι μία επιστήμη η οποία στηρίζεται σε δεδομένες πρακτικές επιμέτρησης και καταγραφής, έτσι ώστε να μπορούμε να διακρίνουμε μεταξύ διαφόρων βάσεων λογιστικής, με τις σημαντικότερες να είναι η Λογιστική του Δεδουλευμένου (ΛτΔ) και η Ταμειακή Λογιστική. Στο σύνολο τους μπορούμε να μιλήσουμε για Ταμειακή βάση (cash accounting), Προσαρμοσμένη Ταμειακή βάση (modified cash accounting), Δεδουλευμένη βάση (accrual accounting) και Προσαρμοσμένη Δεδουλευμένη βάση (modified accrual accounting). Στον Δημόσιο τομέα παραδοσιακά επικράτησε η χρήση της Ταμειακής Λογιστικής μέσα από τη παρακολούθηση των προϋπολογισμών, καθώς η ΛτΔ υποκρύπτει την έννοια του κέρδους, η οποία δεν είναι συμβατή με Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς. Τελικά, στον Δημόσιο τομέα, επικράτησε η χρήση μίας απλογραφικής μεθόδου λογιστικής καταγραφής, με έμφαση την νομιμότητα στην πραγματοποίηση των προϋπολογισμών που ονομάζεται Δημόσιο Λογιστικό και το οποίο απευθύνεται σε ένα σύνολο κανόνων δικαίου, όπου καθορίζουν τον τρόπο διαχείρισης του δημόσιου πλούτου. Ειδικότερα, με τους κανόνες αυτούς καθορίζονται και ρυθμίζονται τα όσα αφορούν

³ American Accounting Association, A statement of Basic Accounting Theory, Evanston Illinois 1966, page 1.

στην πρόβλεψη και πραγματοποίηση των δημόσιων εσόδων και εξόδων αλλά και τα όσα αφορούν στην απεικόνιση των αποτελεσμάτων της διαχείρισης των δημόσιων εσόδων και εξόδων. Επιπλέον, καθορίζεται ο τρόπος με τον οποίο συναλλάσσεται ο κάθε Δήμος με διάφορους τρίτους. Τέλος, οι σχέσεις των διαχειριστών των δημόσιων οικονομικών, οι ευθύνες τους, οι έλεγχοι των πράξεων διαχείρισης αλλά και η οργάνωση των Δημόσιων Υπηρεσιών που ασχολούνται με τα παραπάνω, καθορίζονται και ρυθμίζονται από το Δημόσιο Λογιστικό.

Από τη μεριά τους οι κυβερνήσεις προβαίνουν σε υιοθέτηση μεθόδων διοίκησης, λογιστικής, προϋπολογισμού και ελέγχου που εφαρμόζουν οι επιχειρήσεις, όσο διατηρούν ισχυρά οικονομικά κίνητρα, όπως η εξοικονόμηση πόρων σε περιόδους λιτότητας, ιδιαιτέρως όταν δεν είναι εφικτή η εξασφάλιση δανειακών κεφαλαίων, η εξυγίανση των δαπανών και η απαίτηση για αποδοτικότητα – αποτελεσματικότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών. Η πρακτική αυτή ονομάστηκε «Νέα Δημόσια Διοίκηση» και μέσω της οποίας εισήχθη στους φορείς του δημοσίου η Λογιστική του Δεδουλευμένου και η διπλογραφική λογιστική, όπου μέχρι πρότινος έβρισκαν εφαρμογή στον κλάδο των επιχειρήσεων.

Οι στόχοι της «Νέας Δημόσιας Διοίκησης» μπορούν να οριοθετηθούν ως εξής:

- Επίτευξη αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των πόρων (efficiency)
- Αύξηση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής πολιτικών στο Δημόσιο (effectiveness)
- Εξοικονόμηση των δημόσιων δαπανών (economy)
- Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων δημόσιων υπηρεσιών
- Αύξηση της λογοδοσίας του Δημοσίου στους πολίτες (accountability)
- Διευκόλυνση των δημόσιων λειτουργιών στην άσκηση διοίκησης μέσω της μείωσης της γραφειοκρατίας (management)

Στις μέρες μας, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, εφαρμόζουν το Δημόσιο Λογιστικό μέσα από τον Νέο Τύπο προϋπολογισμού της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 7028/2004⁴ και ταυτόχρονα εφαρμόζουν διπλογραφικό σύστημα με ΛτΔ, μέσω του Προεδρικού Διατάγματος 315/1999⁵. Τα δύο αυτά συστήματα λειτουργούν

⁴ http://www.ypes.gr/UserFiles/f0ff9297-f516-40ff-a70e-eca84e2ec9b9/egk08_29042013.pdf

⁵ <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/651>

αλληλένδετα, καθώς εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς που το καθένα από μόνο του δε θα μπορούσε να φέρει εις πέρας.

2.2 Οι Οικονομικές Καταστάσεις των Δήμων

Σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα που αναφέρθηκε παραπάνω, οι οικονομικές καταστάσεις βάση της ΛτΔ, που υποχρεούνται να δημοσιεύουν οι Ο.Τ.Α είναι οι ακόλουθες:

- ✓ Ισολογισμός
- ✓ Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης (Κ.Α.Χ.)
- ✓ Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων
- ✓ Κατάσταση Λογαριασμού Γενικής Εκμετάλλευσης
- ✓ Προσάρτημα Ισολογισμού και Κ.Α.Χ. και Πιστοποιητικό ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή

Από την άλλη, οι οικονομικές καταστάσεις των Δήμων σύμφωνα με το Λογιστικό των Ο.Τ.Α. είναι:

- ✓ Προϋπολογισμός
- ✓ Ταμειακός Απολογισμός
- ✓ Τριμηνιαίες καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού

2.3 Διαδικασία Κατάρτισης και Ψήφισης Ισολογισμού και Αποτελεσμάτων Χρήσης των Δήμων⁶

Η Οικονομική Επιτροπή μετά το τέλος Μαΐου και μέχρι το τέλος Ιουλίου, το αργότερο πέντε μέρες μετά τη λήξη (έως 5/8), υποβάλλει τον ισολογισμό και τα αποτελέσματα χρήσεως, μαζί με έκθεση της στο Δ.Σ.

Ο ισολογισμός και τα αποτελέσματα χρήσεως, πριν την υποβολή τους στο Δ.Σ, ελέγχονται από τον αρμόδιο ορκωτό ελεγκτή-λογιστή, ο οποίος συντάσσει έκθεση ελέγχου με τα ευρήματα του ελέγχου και παρέχει στον Δήμο πιστοποιητικό ελέγχου που επισυνάπτεται στις οικονομικές καταστάσεις όπως τις δημοσιεύει ο Δήμος.

⁶ http://www.epdm.gr/Uploads/Files/files_for_content/KodikasDimon.pdf

Το Δ.Σ μέσα σε προθεσμία δύο μηνών αφότου παρέλαβε τον ισολογισμό και τα αποτελέσματα χρήσεως και την απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής, αποφασίζει με πράξη του για την έγκριση και διατυπώνει παρατηρήσεις, σε ειδική για αυτόν το σκοπό συνεδρίαση, στην οποία παρίσταται και ο διευθυντής των οικονομικών υπηρεσιών του Δήμου αλλά και ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής ή αναπληρωτής αυτού.

Στη συνέχεια, ο ισολογισμός με το πιστοποιητικό και την έκθεση ελέγχου αλλά και με όσα άλλα δικαιολογητικά απαιτούνται, υποβάλλονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο, εντός ενός μήνα αφότου εκδόθηκε η πράξη του Δ.Σ και η υποβολή του ανακοινώνεται στον Ελεγκτή Νομιμότητας. Τέλος, οι οικονομικές καταστάσεις μαζί με το πιστοποιητικό ελέγχου, δημοσιεύονται ενιαία σε μία τουλάχιστον ημερίσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα ή σε εφημερίδα η οποία εκδίδεται στα όρια του νομού όπου εδρεύει ο Δήμος. Επίσης, απαιτείται ανάρτηση των στοιχείων στην ιστοσελίδα του Δήμου αλλά και στην «Διαύγεια».

2.4 Διαδικασία Κατάρτισης και Ψήφισης Ταμειακού Απολογισμού⁷

Τα οικονομικά αποτελέσματα από την εκτέλεση του προϋπολογισμού ενός ενιαίου οικονομικού έτους, αποτυπώνονται στο Λογαριασμό Διαχείρισης του οικονομικού έτους που έληξε και συνιστούν την έννοια του Ταμειακού Απολογισμού. Αυτός, καταρτίζεται από τον Δημοτικό Ταμεία και υποβάλλεται στην Οικονομική Επιτροπή μέχρι το τέλος του Μαΐου του επόμενου οικονομικού έτους από αυτό που αφορά ο απολογισμός. Η Επιτροπή αυτή τα προελέγχει και μέσα σε δύο μήνες από την παραλαβή τους και το αργότερο μέσα σε πέντε ημέρες μετά από τη λήξη του διμήνου (5/8), υποβάλλει τον απολογισμό όπως και τον ισολογισμό μαζί με τη σχετική έκθεση στο Δ.Σ. Το Δ.Σ, με προθεσμία δύο μηνών και πάλι αφότου παρέλαβε τα στοιχεία, αποφασίζει με πράξη του για την έγκριση του απολογισμού και διατυπώνει τις παρατηρήσεις του σχετικά με αυτόν, σε ειδική για αυτόν τον σκοπό συνεδρίαση. Ο απολογισμός υποβάλλεται μαζί και με άλλα στοιχεία για έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο, το αργότερο ένα μήνα μετά την απόφαση έγκρισης του απολογισμού από

⁷ http://www.epdm.gr/Uploads/Files/files_for_content/KodikasDimon.pdf

το Δ.Σ. Τέλος, ο κάθε Δήμος με το πέρας της διαδικασίας αυτής, υποχρεούται σε αντίστοιχες δημοσιεύσεις και αναρτήσεις των στοιχείων.

2.5 Βασικές Αρχές των Προϋπολογισμών των Δήμων

Ο προϋπολογισμός αποτελεί θεμελιώδη έννοια του Δημόσιου λογιστικού, με το οποίο καθορίζεται το ετήσιο δημοσιονομικό πρόγραμμα. Πρόκειται για διοικητική πράξη, με την οποία προσδιορίζονται τα έσοδα και τα έξοδα για ένα οικονομικό έτος και τα οποία κατατάσσονται σε ειδικούς λογαριασμούς κατά κεφάλαιο και άρθρα (άρθρο 1-2 του Β.Δ 15-7/15-6-1959, άρθρα 155-156 του Ν.3462/2006 και άρθρο 5 του Ν.2362/1995).

Οι αρχές που διέπουν τον προϋπολογισμό των Δήμων προκύπτουν πλέον από τον Ν.3871/2010⁸ και διακρίνονται σε Γενικές Αρχές Δημοσιονομικής Διαχείρισης και σε Γενικές Αρχές Κατάρτισης Προϋπολογισμού.

Οι Γενικές Αρχές Δημοσιονομικής Διαχείρισης κατηγοριοποιούνται ως εξής:

- ❖ Αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης: Η διαχείριση της περιουσίας και των υποχρεώσεων πρέπει να διενεργείται με σφροσύνη και με γνώμονα την δημοσιονομική βιωσιμότητα.
- ❖ Αρχή της οικονομικότητας: Τα μέσα για την υλοποίηση κυβερνητικών πολιτικών πρέπει να διατείνονται έγκαιρα, στην ενδεδειγμένη ποιότητα και ποσότητα και στην καλύτερη τιμή με την χρήση των αναγκαίων μόνο διοικητικών πόρων.
- ❖ Αρχή της αποτελεσματικότητας: Ελέγχεται η επίτευξη συγκεκριμένων αντικειμενικών στόχων και αποτελεσμάτων
- ❖ Αρχή της Υπευθυνότητας και της Λογοδοσίας: Το εκτελόν τον προϋπολογισμό όργανο είναι υπεύθυνο για την διαχείριση των δημόσιων οικονομικών του φορέα.
- ❖ Αρχή της διαφάνειας: Όλοι οι λειτουργοί και οι φορείς που διαχειρίζονται πόρους έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν την έγκαιρη πληροφόριση που σχετίζεται με την διαχείριση της δημοσιονομικής πολιτικής, ώστε να καθίσταται εφικτός ο αποτελεσματικός δημόσιος έλεγχος.

⁸ <http://www.edulll.gr/wp-content/uploads/2011/03/fek2010a141.pdf>

- ❖ Αρχή της ειλικρίνειας: Κάθε οικονομική και δημοσιονομική πρόβλεψη πρέπει να στηρίζεται, στο βαθμό που είναι ευλόγως δυνατό, σε πραγματικά στοιχεία.

Από την άλλη, οι Γενικές Αρχές Κατάρτισης Προϋπολογισμού είναι οι παρακάτω:

- ❖ Αρχή της ετήσιας διάρκειας: Οι δημοσιονομικές πράξεις του προϋπολογισμού αναφέρονται σε ένα οικονομικό έτος που αρχίζει την 1^η Ιανουαρίου και λήγει την 31^η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους.
- ❖ Αρχές της ενότητας και της καθολικότητας: Σύμφωνα με την αρχή της ενότητας, όλα τα δημόσια έσοδα και έξοδα εγγράφονται σε έναν ενιαίο προϋπολογισμό. Σύμφωνα με την αρχή της καθολικότητας, όλα τα δημόσια έσοδα και έξοδα εμφανίζονται στον προϋπολογισμό. Κατά τις αρχές αυτές κανένα έσοδο και καμία δαπάνη δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί εάν δεν αντιστοιχεί σε Κωδικό Αριθμό Εσόδων/Εξόδων του προϋπολογισμού (αρχή ενότητας). Καμία δαπάνη δεν μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο ανάληψης ή εντολής πέραν των εγκεκριμένων πιστώσεων (αρχή καθολικότητας).
- ❖ Αρχή της ειδίκευσης του προϋπολογισμού και της ειδικότητας των πιστώσεων: Σύμφωνα με την αρχή της ειδίκευσης του προϋπολογισμού, τα δημόσια έσοδα και έξοδα του προϋπολογισμού προσδιορίζονται με ορισμένη εκ των προτέρων αναλυτική κωδική κατάταξη, που ορίζεται με σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και η οποία επικαιροποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Σύμφωνα με την αρχή της ειδικότητας των πιστώσεων απαγορεύεται η χρήση πίστωσης για την ικανοποίηση διαφορετικής ανάγκης από αυτή που αναγράφεται στον προϋπολογισμό.
- ❖ Αρχή της ειλικρίνειας και της ακριβείας του προϋπολογισμού: Σύμφωνα με την αρχή της ειλικρίνειας και της ακριβείας του προϋπολογισμού κάθε πρόβλεψη εσόδων και εξόδων που περιέχεται στον προϋπολογισμό πρέπει να είναι ειλικρινής και ακριβής στο μέτρο του εφικτού και να μην υπερεκτιμά ή υποτιμά τα πραγματικά στοιχεία στα οποία βασίζονται οι προβλέψεις, καθώς και να είναι σύμφωνη με τις λοιπές εκτιμήσεις της Κυβέρνησης.
- ❖ Αρχή της δημοσιότητας: Συνοπτική οικονομική κατάσταση του προϋπολογισμού, όπως τελικώς ψηφίστηκε από το δημοτικό συμβούλιο, αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του οικείου δήμου και δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα ή, εάν τέτοια δεν υπάρχει, σε εφημερίδα που εκδίδεται στα όρια του νομού που εδρεύει ο

οικείος δήμος. Διευκρινίζεται ότι η προαναφερθείσα κατάσταση αναρτάται υποχρεωτικά στην επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου αλλά και στη «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

- ❖ Αρχή της ισοσκελίσης: Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται και υποβάλλεται ισοσκελισμένος.

2.6 Τα Ποιοτικά Χαρακτηριστικά των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων⁹

Ποιοτικά χαρακτηριστικά είναι οι ιδιότητες που κάνουν τις πληροφορίες στις οικονομικές καταστάσεις χρήσιμες στους χρήστες τους, προκειμένου να λάβουν οικονομικές αποφάσεις. Τα κύρια ποιοτικά χαρακτηριστικά που πρέπει να διέπουν τις οικονομικές καταστάσεις των Ο.Τ.Α είναι:

i. Η σαφήνεια. Οι πληροφορίες που παρέχονται στις οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να είναι άμεσα και ευκολα κατανοητές από τους χρήστες, οι οποίοι έχουν τη θέληση να μελετήσουν τις οικονομικές πληροφορίες.

ii. Η συνάφεια. Οι πληροφορίες για να είναι χρήσιμες θα πρέπει να είναι συναφείς με τις ανάγκες των χρηστών, ώστε να βοηθηθούν να αξιολογήσουν παρελθόντα, τρέχοντα και μελλοντικά γεγονότα ή να επιβεβαιώνουν ή να διορθώνουν προηγούμενες αξιολογήσεις τους για τη λήψη αποφάσεων.

iii. Η αξιοπιστία. Για να είναι χρήσιμες οι πληροφορίες πρέπει να είναι αξιόπιστες και είναι αξιόπιστες μόνο όταν δε περιέχουν λάθη, παραλήψεις ή προκαταλήψεις και οι χρήστες μπορούν να βασίζονται σε αυτές.

iv. Η σημαντικότητα. Οι πληροφορίες των οικονομικών καταστάσεων θεωρούνται σημαντικές και ουσιώδεις αν η παράλειψη τους θα μπορούσε να επηρεάσει τη λήψη των αποφάσεων των χρηστών.

⁹ Τσακλαγκάνος Άγγελος, Χρηματοοικονομική Λογιστική (σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα), Δεύτερη Έκδοση, Θεσσαλονίκη 2005.

v. Η σχετικότητα. Θα πρέπει να υπάρχει σχέση μεταξύ των οικονομικών καταστάσεων που υποβάλλονται και του σκοπού που επιδιώκεται.

vi. Η επικαιρότητα. Θα πρέπει να παρουσιάζουν συμβάντα τα οποία αφορούν την ίδια περίοδο.

vii. Η συγκρισιμότητα. Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων πρέπει να είναι τέτοια ώστε να επιτρέπουν τη σύγκριση τους με ομοειδή στοιχεία.

Γενικά, οι οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να εξυπηρετούν τις ανάγκες πληροφόρησης των χρηστών, οι οποίοι δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση σε ειδικότερες και αναλυτικότερες καταστάσεις, ώστε να έχουν τις απαραίτητες για αυτούς πληροφορίες, οι οποίες θα τους βοηθήσουν να πάρουν ορθολογικές οικονομικές αποφάσεις. Επομένως, ο βασικός σκοπός των οικονομικών καταστάσεων είναι να δώσουν τις απαραίτητες και ολοκληρωμένες πληροφορίες για την περιουσιακή κατάσταση και οικονομική θέση της επιχείρησης, την ευρωστία της, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές της ροές, οι οποίες είναι χρήσιμες για τη λήψη επενδυτικών και λοιπών οικονομικών αποφάσεων.

3.ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

3.1 Κατηγορίες Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

- **Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις Τάσεις**

Όταν υπάρχουν συγκριτικά στοιχεία για περισσότερες από δύο οικονομικές χρήσεις, η μελέτη των μεταβολών είναι γενικά επιθυμητό να γίνεται μέσα στα πλαίσια της παρουσίασης όλων των συγκρίσεων σε σχέση με το έτος βάσης. Ως έτος βάσης, θα πρέπει να επιλέγεται ένα που αντιπροσωπεύει κατά μεγάλο βαθμό αυτό που χαρακτηρίζεται ως τυπική και ομαλή δραστηριότητα.

- **Συγκριτικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις**

Συγκριτικές, ονομάζονται οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι οποίες συντάσσονται με μορφή που απεικονίζει τα χρηματοοικονομικά δεδομένα για δύο ή περισσότερες λογιστικές χρήσεις και η πληροφόρηση που λαμβάνεται δεν περιορίζεται σε ένα μόνο οικονομικό έτος. Ο συγκεκριμένος τρόπος ανάλυσης είναι γνωστός και με τον όρο οριζόντια ανάλυση. Η σύγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων γίνεται παραθέτοντας τους ισολογισμούς και τις καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης, αξιολογώντας έτσι τις μεταβολές από έτος σε έτος και συνολικά για μία περίοδο ετών. Η αξιολόγηση των μεταβολών επιτρέπει την ανάλυση των τάσεων που διαμορφώνονται σε μία οικονομική μονάδα.

- **Καταστάσεις Κοινού Μεγέθους**

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις κοινού μεγέθους, ονομάζονται οι καταστάσεις που εμφανίζουν τα μεμονωμένα στοιχεία της συγκεκριμένης κατάστασης ως ποσοστό κάποιου συνολικού μεγέθους της κατάστασης. Οι καταστάσεις αυτού του είδους, αποτελούν εργαλείο του αναλυτή για τη μελέτη των δραστηριοτήτων της επιχείρησης αλλά και για τη σύγκριση μεταξύ επιχειρήσεων που δραστηροποιούνται στον ίδιο κλάδο.

3.2 Μέθοδοι Ανάλυσης Λογιστικών Καταστάσεων^{10, 11}

Για την ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων υπάρχει μία σειρά από μεθόδους, από τις οποίες ο αναλυτής μπορεί να επιλέξει. Όλες οι αναλύσεις περιλαμβάνουν μεταξύ του τί πράγματι συμβαίνει με το τί θα έπρεπε να συμβαίνει, λαμβάνοντας ως μέτρο σύγκρισης κάποιο αντιπροσωπευτικό ή πρότυπο μέγεθος.

Με τον όρο πρότυπο μέγεθος εννοούμε το μέγεθος εκείνο, που θα έπρεπε να ισχύει κάτω από τις επικρατούσες συνθήκες, τη στιγμή της ανάλυσης. Οι βασικότεροι, λοιπόν, μέθοδοι ανάλυσης είναι οι εξής:

¹⁰ Eugene F. Brigham, Michael C. Ehrhardt, «Financial Management: Theory and Practice» International Student Edition, 10th Edition, Thomson, South-Western

¹¹ Γκίκας Δ., Η Ανάλυση και οι Χρήσεις των Λογιστικών Καταστάσεων, Αθήνα, Εκδόσεις Γ. Μπένου, 2002

- Κάθετη Ανάλυση – Ανάλυση Μεγέθους
- Οριζόντια Ανάλυση – Ανάλυση Τάσης
- Ανάλυση με Αριθμοδείκτες

❖ **Κάθετη Ανάλυση**

Η κάθετη ανάλυση συνιστά μία μέθοδο κατά την οποία ένα σημαντικό μέγεθος ή στοιχείο μίας οικονομικής κατάστασης, χρησιμοποιείται ως βάση υπολογισμού. Όλα τα υπόλοιπα στοιχεία συγκρίνονται με αυτή τη βάση. Απότελεσμα αυτής της σύγκρισης, είναι ότι όλα τα στοιχεία της κατάστασης εκφράζονται ως ποσοστά της βάσης υπολογισμού (π.χ σύνολο ενεργητικού ή παθητικού, πωλήσεις). Έτσι, οι καταστάσεις που παρουσιάζονται με αυτόν τον τρόπο, αποκαλούνται είτε καταστάσεις «κοινού μεγέθους», καθώς τα ποσοστά υπολογίζονται πάνω σε κοινή βάση, είτε καταστάσεις του «100%», είτε «συστατικού ποσοστού», γιατί κάθε κατάσταση ανάγεται στο σύνολο του 100 και κάθε στοιχείο της εκφράζεται ως ποσοστό του. Ειδικότερα, κάθε στοιχείο του ισολογισμού διαιρείται με το σύνολο του ενεργητικού ή του παθητικού, ενώ κάθε στοιχείο της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης διαιρείται με το σύνολο των καθαρών πωλήσεων.

Η κατάσταση «κοινού μεγέθους», δείχνει άμεσα ποιο ποσοστό της συνολικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων της οικονομικής οντότητας έχει επενδυθεί αλλά και το που, σε περίπτωση βέβαια όπου τα κεφάλαια της επενδύονται σε διάφορες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων. Επιπλέον, μπορεί να αναδείξει το αν η οντότητα έχει τοποθετήσει υψηλό ποσοστό των κεφαλαίων της σε αποθέματα ή απαιτήσεις ή αν τα κυκλοφοριακά της στοιχεία είναι ανεπαρκή και τα πάγια της υψηλότερα από το μέσο όρο του κλάδου στον οποίο ανήκει.

❖ **Οριζόντια Ανάλυση**

Η ονομασία της μεθόδου αυτής, οφείλεται στο ότι μελετώνται οι οριζόντιες μεταβολές στα στοιχεία των διαδοχικών καταστάσεων. Έτσι, ετήσια, εξαμηνιαία, τριμηνιαία ή και μηνιαία στοιχεία, μπορούν να συγκριθούν με τα αντίστοιχα προηγούμενων χρήσεων και να οδηγηθούμε σε συμπεράσματα σχετικά με την διαχρονική τους τάση. Βέβαια, προκείμενου τα συμπεράσματα που εξάγονται από την ανάλυση να είναι αξιόπιστα, θα πρέπει να πληρούν τις εξής προϋποθέσεις :

- Ομοιόμορφη ταξινόμηση των στοιχείων σε όλες τις υπό εξέταση περιόδους.
- Τα στοιχεία θα πρέπει να εντάσσονται στις ίδιες επί μέρους ομάδες.
- Αυστηρή τήρηση των λογιστικών αρχών και οποιαδήποτε αλλαγή αυτών θα πρέπει να επισημένεται, ώστε να λαμβάνεται υπόψη από τον αναλυτή.

Η ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων ενδέχεται να ακολουθεί αρχικά την απλή ανάλυση της πορείας των βασικών μεγεθών της μονάδας, ώστε να δοθεί η πρώτη εικόνα για την τάση και την πορεία τους και μετέπειτα να πραγματοποιείται ο υπολογισμός και η ανάλυση των χρηματοοικονομικών δεικτών.

❖ **Ανάλυση με Αριθμοδείκτες**

Η συγκεκριμένη μέθοδος αποτελεί τη πιο διαδεδομένη, πλήρη, αλλά και χρήσιμη μέθοδο ανάλυσης των καταστάσεων των οικονομικών μονάδων. Με τον όρο του αριθμοδείκτη, εννοούμε τη σχέση ενός κονδυλίου του ισολογισμού ή της καταστάσεως αποτελεσμάτων ως προς ένα άλλο. Ο υπολογισμός ενός μεμονωμένου αριθμοδείκτη, βέβαια, δε μας παρέχει τις απαιτούμενες πληροφορίες για την οικονομική κατάσταση της οντότητας και για αυτό θα πρέπει να συγκρίνεται με άλλους. Η μέθοδος αυτή, καλύπτει τη πλειοψηφία των δραστηριοτήτων της κάθε μονάδας, μέσω των διαφόρων κατηγοριών στις οποίες έχουν διαχωριστεί οι αριθμοδείκτες.

3.3 Διαφορές οικονομικών καταστάσεων επιχειρήσεων και Ο.Τ.Α

Επιχείρηση χαρακτηρίζεται η ποριστική οικονομική μονάδα, όπου αποτελεί αυτοτελή και υπεύθυνη οργάνωση παραγωγικών συντελεστών και διαχείρισης συναλλαγών με τις οποίες επιδιώκει το μέγιστο δυνατό κέρδος. Το δε κέρδος θα πρέπει να υπερβαίνει την αντίστοιχη συνήθη αμοιβή της διοικητικής ή εκτελεστικής εργασίας που επιτελείται σε αυτήν. Εν αντιθέσει, οι Ο.Τ.Α, όπως έχουμε αναφέρει και παραπάνω, είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που το καθένα έχει συσταθεί σε συγκεκριμένη εδαφική περιφέρεια της Ελλάδας και έχει ως σκοπό τη διοίκηση τοπικών ζητημάτων.

Είναι ξεκάθαρο λοιπόν, ότι οι οικονομικές καταστάσεις των Ο.Τ.Α και γενικά των μη κερδοσκοπικών οργανισμών παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις σε σύγκριση με αυτές των οικονομικών οντοτήτων. Οι βασικότερες διαφορές έγκνυται στο γεγονός ότι :

- Μέσα από τις οικονομικές καταστάσεις οι επιχειρήσεις επιδιώκουν τη σύγκριση του κόστους των αγαθών που παράγουν ή των υπηρεσιών που προσφέρουν με τα έσοδα που πραγματοποιούν. Οι δήμοι από τη μεριά τους επιδιώκουν να συνδέσουν τις διάφορες δαπάνες που πρέπει να καλυφθούν μέσω των γενικών τους εσόδων.
- Οι οικονομικές καταστάσεις των Ο.Τ.Α περιέχουν και στοιχεία μη-οικονομικά, τα οποία ενημερώνουν τυχόν ενδιαφερόμενους για το έργο του κάθε δήμου. Από την άλλη οι οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων περιλαμβάνουν μόνο οικονομικά στοιχεία.

4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Η πιο σημαντική ίσως πηγή πληροφοριών για τη δραστηριότητα ενός οργανισμού είναι οι βασικές λογιστικές καταστάσεις, δηλαδή ο ισολογισμός και τα αποτελέσματα χρήσης. Σκοπός κάθε αναλυτή των καταστάσεων αυτών, είναι να μπορέσει να αναλύσει την παρελθούσα αλλά και παρούσα πορεία του οργανισμού και να εξάγει όσο το δυνατότερο πιο αξιόπιστα συμπεράσματα για τη μελλοντική πορεία του οργανισμού αυτού. Η χρήση αριθμοδεικτών αποτελεί μία από τις πλέον διαδεδομένες και δυναμικές μεθόδους χρηματοοικονομικής ανάλυσης των καταστάσεων των οργανισμών.

Οι αριθμοδείκτες είναι σχέσεις μεταξύ μεγεθών που έχουν σκοπό να προσδιορίσουν την πραγματική θέση ή την αποδοτικότητα, είτε κάποιων τμημάτων είτε ολόκληρης της οικονομικής μονάδας είτε ακόμη και ολόκληρου του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται. Ο υπολογισμός των αριθμοδεικτών αποτελεί μία απλή διαδικασία, η χρήση τους είναι εύκολη και η παροχή πληροφοριών ευρύτατη. Με τη βοήθεια των αριθμοδεικτών μετριέται η απόδοση της μονάδας και επεξηγούνται τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της. Γενικά, η ανάλυση των αριθμοδεικτών είναι πολύ

σημαντική, καθώς από αυτούς βγαίνουν συμπεράσματα σχετικά με τη βιωσιμότητα και τη κερδοφορία της οντότητας. Από την άλλη, είναι πολύ σημαντική διαδικασία και για τους εξωτερικούς αναλυτές, καθώς μέσω αυτών ενημερώνονται για την βραχυπρόθεσμη οικονομική κατάσταση αλλά και για την ρευστότητα.

Με τον υπολογισμό των αριθμοδεικτών πολλές φορές υπάρχουν προβλήματα που οδηγούν σε λάθος αποτελέσματα. Τέτοια προβλήματα μπορεί να είναι οι διάφορες αρνητικές τιμές που βρίσκονται στους ισολογισμούς, αλλά και οι τιμές στους παρανομαστές, οι οποίες τείνουν στο μηδέν. Πρόβλημα, επίσης, μπορούν να προκαλέσουν οι διάφορες εξωπραγματικές τιμές που μπορεί να οφείλονται σε λάθος καταχώρηση ή σε λανθασμένες ταξινομήσεις.

4.1 Κατηγορίες Αριθμοδεικτών^{12, 13, 14, 15}

Δείκτες Αποδοτικότητας

Η μέτρηση της αποδοτικότητας είναι πολύ σημαντική για την εξέλιξη και τις προοπτικές της οικονομικής μονάδας στο μέλλον. Με τους δείκτες αυτούς μετράται η αποδοτικότητα των οργανισμών, δηλαδή η δυναμικότητα των κερδών τους και η ικανότητα της κάθε διοίκησης να παράγει κέρδη. Για τη μέτρηση της αποδοτικότητας χρησιμοποιούνται κάποια κριτήρια, όπως οι πωλήσεις, η παραγωγή, τα κέρδη, τα οποία μόνο αν συνδιαστούν μεταξύ τους οδηγούν σε αξιόπιστα συμπεράσματα.

Οι δείκτες αποδοτικότητας που χρησιμοποιήθηκαν στην παρούσα εργασία είναι οι εξής:

- Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)
- Δείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων (ROE)

¹² Krishna G. Palepu, Paul M. Healy and Erik Peek, Third Edition, Business Analysis and Valuation, IFRS Edition

¹³ http://www.specisoft.gr/home/news/docs/arthro_erminia_d_kef_domi_biosim.pdf

¹⁴ Μανώλης Ξανθάκης, Χρήστος Αλεξάκης, 2007, «Χρηματοοικονομική Ανάλυση Επιχειρήσεων» Εκδόσεις Αθ. Σταμούλη.

¹⁵ Γκίκας Δ., Η Ανάλυση και οι Χρήσεις των Λογιστικών Καταστάσεων, Αθήνα, Εκδόσεις Γ. Μπένου, 2002

Δείκτες Κερδοφορίας

Οι δείκτες αυτοί δείχνουν γενικά την ικανότητα του οργανισμού να διαχειρίζεται ικανοποιητικά τα έσοδα και τα έξοδα του, έτσι ώστε να παράγει ικανοποιητικό κέρδος από τις πωλήσεις που πραγματοποιεί. Ουσιαστικά, οι δείκτες αυτοί, αποτελούν ένα σημαντικό κομμάτι το οποίο συνθέτει την αποδοτικότητα ενός οργανισμού.

Οι δείκτες αυτού του είδους που χρησιμοποιήθηκαν είναι οι εξής:

- Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους
- Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους

Δείκτες Ρευστότητας

Η ρευστότητα αποτελείται από μία ευρεία κατηγορία δεικτών, καθώς είναι αυτή η οποία επηρεάζει τη πλειοψηφία των λειτουργιών ενός οργανισμού. Στόχος των δεικτών αυτής της κατηγορίας είναι η ενίσχυση της ικανότητας των οργανισμών να καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους, χωρίς να απαιτείται επιπλέον εξωτερική χρηματοδότηση. Με άλλα λόγια, οι αριθμοδείκτες ρευστότητας αναφέρονται στις σχέσεις των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων και των κυκλοφορούντων στοιχείων, τα οποία εφόσον ρευστοποιηθούν, αποτελούν τις πηγές κάλυψης αυτών των υποχρεώσεων. Η ύπαρξη ρευστότητας έχει άμεση επίπτωση στα κέρδη του οργανισμού, καθώς σε περίπτωση όπου η παραγωγική δυναμικότητα δε μετατρέπεται σε μετρητά, ο οργανισμός βρίσκεται σε κατάσταση αδυναμίας αποπληρωμής κάποιων υποχρεώσεων του, πράγμα το οποίο επιφέρει και συρρίκνωση των κερδών.

Οι δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν είναι οι εξής:

- Δείκτης Γενικής Ρευστότητας
- Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας
- Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας

Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας

Οι συγκεκριμένοι δείκτες στοχεύουν στη μέτρηση της έντασης, με την οποία τα υπό εξέταση στοιχεία, συμβάλλουν στην δημιουργία πωλήσεων για τον οργανισμό. Η

κατηγορία αυτή είναι άμεσα συνυφασμένη με τους δείκτες ρευστότητας, καθώς οι δείκτες δραστηριότητας επηρεάζονται από τον βαθμό ρευστότητας του υπό εξέταση οργανισμού. Με άλλα λόγια, οι δείκτες δραστηριότητας-αποτελεσματικότητας, απεικονίζουν τον βαθμό έντασης κατά τον οποίο ένας οργανισμός εκμεταλλεύεται τα περιουσιακά του στοιχεία. Γενικά, όσο πιο εντατική είναι η χρησιμοποίηση των στοιχείων, τόσο αυτό είναι προς όφελος του οργανισμού.

Χρησιμοποιήθηκαν οι εξής δείκτες:

- Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού
- Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού
- Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού
- Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων
- Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων
- Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών

Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής

Αυτή η κατηγορία δεικτών αναδεικνύει το ύψος του κινδύνου στο οποίο βρίσκονται οι υπό εξέταση οργανισμοί. Η συγκεκριμένη κατηγορία δεικτών, απεικονίζει το πόσο εκτεθειμένος είναι ο οργανισμός σε ξένα κεφάλαια, με κύριο στόχο την επέκταση των δραστηριοτήτων του. Με άλλα λόγια, μέσω των δεικτών αυτών εξετάζεται η σχέση ιδίων και ξένων κεφαλαίων για να διαπιστωθεί αν υπάρχει υπερδανεισμός ή όχι. Όσο μεγαλύτερη, δηλαδή, είναι η αναλογία των ξένων κεφαλαίων στο σύνολο των κεφαλαίων του οργανισμού, τόσο περισσότερο χρεωμένος εμφανίζεται και τόσο μεγαλύτερες είναι οι σταθερές επιβαρύνσεις και υποχρεώσεις του για την εξόφλησή τους.

Η κατηγορία αυτή αποτελείται από τους παρακάτω δείκτες:

- Δείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Ξένα Κεφάλαια
- Δείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Συνολικά
- Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης

5. ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΩΝ 28 Ο.Τ.Α ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Η ενότητα αυτή συνιστά το εμπειρικό τμήμα της εργασίας, όπου υπολογίζονται και αξιολογούνται οι χρηματοοικονομικοί δείκτες που αναφέρθηκαν παραπάνω για τους 28 μεγαλύτερους δήμους της Αττικής (βάση απογραφής του 2011). Πηγές των δεδομένων ήταν οι βασικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις των δήμων, όπως έχουν αναρτηθεί στις επίσημες ιστοσελίδες τους αλλά και στην ιστοσελίδα «diangeia.gov.gr». Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις δήμων, τα στοιχεία αντλήθηκαν κατόπιν τηλεφωνικής αλλά και ηλεκτρονικής επικοινωνίας με τους αρμόδιους φορείς των δήμων. Η παρουσίαση των Οργανισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ακολουθεί τη σειρά με την οποία παρουσιάζονται οι οργανισμοί αυτοί, σύμφωνα με την απογραφή που πραγματοποιήθηκε από την Ελληνική Στατιστική Αρχή το 2011. Βέβαια, πρέπει να δοθεί έμφαση στο γεγονός ότι η σειρά της απογραφής έχει λίγο διαφορετική μορφή. Στην παρούσα εργασία, λοιπόν, παρουσιάζονται οι μεγαλύτεροι Δήμοι της Αττικής, στους οποίους η συλλογή των δεδομένων ήταν εφικτή. Επιπλέον, για σκοπούς απλούστευσης, σε όσους Δήμους το πρόγραμμα «Καλλικράτης» επέφερε συγχωνεύσεις, αντλήθηκαν οικονομικά στοιχεία για τις χρήσεις 2011-2014.

Δήμος Αθηναίων

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του Δήμου Αθηναίων, έπειτα από επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2010-2014:

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ						
Δείκτες Αποδοτικότητας		2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	-5%	1%	1%	2%
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Αποδοτικότητας I.K (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	-8%	1%	2%	3%
		Ίδια Κεφάλαια				
Δείκτες Κερδοφορίας		2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	25%	29%	23%	27%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	-13%	2%	4%	6%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,38	0,43	0,37	0,36
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,51	0,60	0,51	0,51
		Πάγιο Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	1,92	1,93	1,50	1,39
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	23,24	28,29	26,28	25,44
		Αποθέματα				
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	15,49	16,49	17,49	18,49
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	2,78	2,62	1,85	1,63
		Απαιτήσεις				
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	129,32	137,39	194,71	221,53
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	5,47	8,23	6,96	9,67
		Προμηθευτές				
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	65,78	43,76	51,75	37,21
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών				
Δείκτες Ρευστότητας		2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	2,31	2,95	3,76	4,30
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	2,17	2,81	3,60	4,13
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,12	0,19	0,22	0,20
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	2,08	2,37	2,61	3,00
		Σύνολο Υποχρεώσεων				
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,65	0,68	0,70	0,73
		Σύνολο Παθητικού				
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,32	0,28	0,26	0,23
		ΙΚ				

Από τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι ο Δήμος Αθηναίων παρουσίασε ζημιογόνα χρήση μόνο το 2010, ενώ μέχρι και το 2014 εμφάνιζε κέρδη. Όσον αφορά τους **δείκτες αποδοτικότητας**, παρατηρούμε ότι η αποδοτικότητα των στοιχείων του ενεργητικού παρουσιάζει μία σχετική μικρή αύξηση. Το σημαντικό είναι ότι από το 2011 επέρχεται σε θετικούς ρυθμούς. Αυτό σημαίνει ότι αυξάνεται και η ικανότητα του οργανισμού να παράγει κέρδη. Ο δείκτης αυτός, δείχνει την αναλογία των καθαρών κερδών προς το σύνολο του ενεργητικού που είχε στη διάθεσή του ο Δήμος στις εξεταζόμενες χρήσεις. Το ίδιο συμβαίνει και με τον δείκτη αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων. Άρα και πάλι καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι αυξάνεται, έστω και λίγο, η ικανότητα του Δήμου να δημιουργεί κερδοφόρες χρήσεις.

Όσον αφορά τους **δείκτες κερδοφορίας**, και συγκεκριμένα τον δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους, παρατηρείται μία σημαντική αύξηση στις υπό εξέταση χρήσεις, πράγμα που σημαίνει ότι ο Δήμος εξελίσσεται σε κερδοφόρο οργανισμό από το 2011 και μετά. Ο συγκεκριμένος δείκτης μας δείχνει, τί ποσοστό των καθαρών πωλήσεων είναι τα καθαρά κέρδη του Δήμου. Το ίδιο συμπέρασμα εξάγουμε και από τον δείκτη του μικτού περιθωρίου κέρδους, με τη μόνη διαφορά ότι ο συγκεκριμένος δείκτης κυμαίνεται σε θετικά επίπεδα καθ'όλη την υπό εξέταση περίοδο.

Οι δείκτες **δραστηριότητας–αποδοτικότητας**, βοηθούν στον προσδιορισμό του βαθμού μετατροπής ορισμένων περιουσιακών στοιχείων σε ρευστά. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του πίνακα, παρατηρούμε ότι η κυκλοφοριακή ταχύτητα του ενεργητικού αυξήθηκε μεταξύ των χρήσεων 2010 και 2011, πράγμα που σημαίνει ότι τα στοιχεία του ενεργητικού εκείνη τη περίοδο χρησιμοποιούνταν αποτελεσματικά για τη δημιουργία πωλήσεων. Για τις χρήσεις 2011-2012, ο δείκτης αυτός, εμφάνισε μία μείωση και στη συνέχεια παρέμεινε σταθερός μέχρι και το 2014. Αποτέλεσμα αυτού είναι ότι τη συγκεκριμένη περίοδο, τα στοιχεία του ενεργητικού δε χρησιμοποιούνταν αποτελεσματικά. Πιο αναλυτικά, η κυκλοφοριακή ταχύτητα του ενεργητικού, μπορεί να αναλυθεί σε κυκλοφοριακή ταχύτητα πάγιου και κυκλοφορούντος ενεργητικού. Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας πάγιου ενεργητικού, παρατηρούμε ότι αυξήθηκε από το 2010 στο 2011, στη συνέχεια μειώθηκε και τελικά παρέμεινε σταθερός. Με άλλα λόγια, τα πάγια στοιχεία του Δήμου χρησιμοποιούνταν αποδοτικά μόνο το 2011. Από την άλλη, τα κυκλοφορούντα στοιχεία, βοηθούσαν στην δημιουργία πωλήσεων στις χρήσεις 2011

και 2014. Εν συνεχεία της ανάλυσης αυτής της κατηγορίας δεικτών, παρουσιάζεται ο υπολογισμός της κυκλοφοριακής ταχύτητας των αποθεμάτων. Ο δείκτης αυτός, δείχνει το πόσες φορές το χρόνο ένας οργανισμός πουλάει τα αποθέματά του. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του πίνακα, βλέπουμε ότι ο δείκτης παρουσιάζει μία βελτίωση μέχρι το 2011, ενώ στη συνέχεια επιδεινώνεται. Όταν ο δείκτης αυτός είναι εκφρασμένος και σε ημέρες, μας ενδιαφέρει να μειώνεται από χρήση σε χρήση. Παρατηρείται επίσης ότι, η ταχύτητα είσπραξης των απαιτήσεων είναι χαμηλότερη από τη ταχύτητα πληρωμής των προμηθευτών, γεγονός που αναδύει λάθος διαχείριση στις πληρωμές και στις εισπράξεις του Δήμου. Με άλλα λόγια, ο Δήμος αποπληρώνει γρηγορότερα τους προμηθευτές του από ότι εισπράττει τις απαιτήσεις του.

Όπως έχει αναφερθεί και προηγουμένως, οι **δείκτες ρευστότητας** προσδιορίζουν την ικανότητα του Δήμου να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του. Με τους δείκτες αυτούς ελέγχεται το αν ο οργανισμός αντιμετωπίζει βραχυχρόνιο κίνδυνο επιβίωσης. Από τον παραπάνω πίνακα, παρατηρείται ότι η ρευστότητα του Δήμου εμφανίζει αυξητικές τάσεις σε όλες τις χρήσεις, πράγμα που σημαίνει ότι δεν υπάρχει βραχυχρόνιος κίνδυνος επιβίωσης. Ο δείκτης άμεσης ρευστότητας εξετάζει τη κάλυψη των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων μόνο με τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία, ενώ αυτός της ταμειακής ρευστότητας μόνο με τα διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα.

Τέλος, αναλύονται οι **δείκτες κεφαλαιακής δομής**, οι οποίοι εξηγούν το αν ο οργανισμός αντιμετωπίζει μακροχρόνιο κίνδυνο επιβίωσης. Είναι εμφανές ότι ο Δήμος στηρίζεται κυρίως στα δικά του κεφάλαια, άρα ο μακροχρόνιος κίνδυνος επιβίωσης είναι ελεγχόμενος. Πιο αναλυτικά, παρατηρούμε ότι ο δείκτης χρηματοδοτικής μόγλευσης κινείται πτωτικά, που σημαίνει ότι η αναλογία των ξένων κεφαλαίων είναι μικρή. Οι δύο άλλοι δείκτες αυτής της κατηγορίας κινούνται ανοδικά, πράγμα που σημαίνει ότι υπάρχει μεγάλη εξάρτηση του Δήμου στα ίδια του κεφάλαια και είναι αυτά τα οποία καλύπτουν τις υποχρεώσεις και τα συνολικά του κεφάλαια.

Δήμος Πειραιώς

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του Δήμου Πειραιώς, έπειτα από επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2010-2013:

ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ						
Δείκτες Αποδοτικότητας			2010	2011	2012	2013
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	-1%	4%	1%	2%
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Αποδοτικότητας I.K (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	-2%	7%	1%	3%
		Ίδια Κεφάλαια				
Δείκτες Κερδοφορίας			2010	2011	2012	2013
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	22%	19%	15%	23%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	-4%	9%	2%	6%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας			2010	2011	2012	2013
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,24	0,42	0,35	0,31
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,30	0,56	0,47	0,43
		Πάγιο Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	1,42	2,07	1,65	1,27
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	38,41	88,41	49,44	67,41
		Αποθέματα				
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	9,37	4,07	7,28	5,34
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	1,63	2,43	1,83	1,47
		Απαιτήσεις				
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	221,01	147,97	196,19	245,08
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	4,54	13,42	9,92	17,40
		Προμηθευτές				
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	79,30	26,82	36,28	20,69
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών				
Δείκτες Ρευστότητας			2010	2011	2012	2013
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	2,26	2,89	5,13	5,43
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	2,20	2,84	4,99	5,35
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,23	0,37	0,34	0,67
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής			2010	2011	2012	2013
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	1,13	1,36	1,38	1,40
		Σύνολο Υποχρεώσεων				
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,52	0,55	0,56	0,57
		Σύνολο Παθητικού				
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,75	0,61	0,65	0,64
		ΙΚ				

Όπως και ο Δήμος Αθηναίων έτσι και ο Δήμος Πειραιώς παρουσίασε ζημιογόνα χρήση μόνο το 2010. Όσον αφορά τους **δείκτες αποδοτικότητας**, παρατηρούμε ότι τόσο ο δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού όσο και ο δείκτης των ιδίων κεφαλαίων, παρουσιάζουν μία αύξηση από το 2010 στο 2011, ενώ για το 2012 οι δείκτες παρουσιάζουν μία μείωση και μέχρι το 2013 παρουσιάζουν μία ελάχιστη αύξηση. Οι αυξομειώσεις αυτές δείχνουν ότι η ικανότητα του Δήμου να δημιουργεί κερδοφόρες χρήσεις, αρχικά αυξήθηκε, ενώ στις επόμενες χρήσεις η ικανότητα αυτή παρουσίαζε πτωτική τάση, χωρίς πάντως να επέρχεται σε αρνητικά επίπεδα.

Όσον αφορά τους **δείκτες κερδοφορίας**, και συγκεκριμένα τον δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους, παρατηρείται μία αύξηση μέχρι το 2013, με εξαίρεση όμως το 2012. Έτσι λοιπόν, με εξαίρεση της χρήσης του 2012, ο Δήμος εξελίσσεται σε έναν κερδοφόρο οργανισμό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του πίνακα, σχετικά με τους δείκτες **δραστηριότητας – αποτελεσματικότητας** και συγκεκριμένα για τη κυκλοφοριακή ταχύτητα του ενεργητικού, παρατηρούμε ότι στη χρήση 2011 τα στοιχεία του ενεργητικού χρησιμοποιούνταν αποτελεσματικά για τη δημιουργία πωλήσεων, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες χρήσεις όπου τα στοιχεία αυτά δε βοηθούσαν τόσο στη δημιουργία πωλήσεων. Ακριβώς ίδια εξέλιξη παρουσιάζουν και τα στοιχεία του πάγιου αλλά και κυκλοφορούντος ενεργητικού. Η κυκλοφοριακή ταχύτητα των αποθεμάτων παρουσιάζει μία αυξομείωση μεταξύ των χρήσεων. Έτσι, η μέση διάρκεια παραμονής των αποθεμάτων βελτιώθηκε το 2011, σε αντίθεση με το 2012 όπου επιδεινώθηκε. Μετέπειτα, τη χρήση 2013, ο δείκτης βελτιώθηκε ξανά, πράγμα που σημαίνει ότι μειώθηκαν οι ημέρες που απαιτούνταν για τη πώληση των αποθεμάτων. Η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων εμφάνισε αύξηση μόνο για τη χρήση του 2011, ενώ για τις υπόλοιπες είχε πτωτική τάση. Αυτό σημαίνει ότι για τις χρήσεις 2012 και 2013, απαιτούνταν περισσότερες ημέρες προκειμένου να εισπραχθούν οι απαιτήσεις του Δήμου. Όσον αφορά την αποπληρωμή των προμηθευτών, ο συγκεκριμένος δείκτης είχε αυξομειώσεις κατά τη διάρκεια των διαθέσιμων χρήσεων. Έτσι λοιπόν, ενώ αρχικά απαιτούνταν λιγότερες ημέρες για την αποπληρωμή, το 2012 χρειάστηκαν περισσότερες και τελικά το 2013 ο δείκτης παρουσίασε και πάλι μία βελτίωση. Με άλλα λόγια, ο Δήμος του Πειραιά δεν διαχειριζόταν κατάλληλα τις πληρωμές και τις εισπράξεις του, καθώς η ταχύτητα είσπραξης των απαιτήσεων ήταν μικρότερη από τη ταχύτητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων.

Παρότι όμως, ο Δήμος δεν προέβαινε σε σωστή διαχείριση, η ρευστότητα του βρισκόταν σε ικανοποιητικά επίπεδα. Όλοι οι **δείκτες ρευστότητας** εμφανίζονται με αυξητικές τάσεις στις υπό εξέταση περιόδους, πράγμα που σημαίνει ότι ο Δήμος αυτός δεν αντιμετώπιζε βραχυχρόνιο κίνδυνο επιβίωσης.

Τέλος, μέσω των **δεικτών κεφαλαιακής δομής**, εξάγουμε το συμπέρασμα ότι ο οργανισμός χρησιμοποιεί τα ίδια του κεφάλαια προκειμένου να επεκτείνει τις δραστηριότητες του, κυρίως στη χρήση 2013, ενώ στις προηγούμενες τα συμπεράσματα τα οποία προκύπτουν δεν ενδείκνυνται για ασφαλή αξιολόγηση.

Όσον αφορά τον επηρεασμό, τόσο του Δήμου Πειραιώς όσο και των Αθηναίων, από την εφαρμογή της νέας διοικητικής διαίρεσης «Καλλικράτης» καμία αλλαγή δεν επήλθε στο εσωτερικό των Δήμων.

Δήμος Περιστερίου

Το Περιστερί είναι ο κεντρικός και πολυπληθέστερος Δήμος του δυτικού τομέα στο Αθηναϊκό πεδίο της Αττικής και ένας από τους πολυπληθέστερους στην ελληνική επικράτεια. Επιπλέον, ούτε ο Δήμος του Περιστερίου επηρεάστηκε από τη ψήφιση του προγράμματος «Καλλικράτης» το 2011.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του Δήμου Περιστερίου, έπειτα από επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2010-2014:

ΔΗΜΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ							
Δείκτες Αποδοτικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	-2%	2%	2%	0%	1%
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Αποδοτικότητας I.K (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	-3%	4%	3%	0%	2%
		Ίδια Κεφάλαια					
Δείκτες Κερδοφορίας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	-2%	5%	0%	-12%	-7%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	-5%	7%	8%	1%	4%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,37	0,34	0,28	0,25	0,27
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,43	0,39	0,33	0,29	0,32
		Πάγιο Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	3,92	3,66	2,96	2,40	1,98
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	39,04	52,32	44,56	52,93	49,23
		Αποθέματα					
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	9,22	6,88	8,08	6,80	7,31
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	5,94	5,06	4,45	3,45	3,34
		Απαιτήσεις					
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	60,60	71,15	80,82	104,32	107,68
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	8,21	6,63	11,02	12,89	17,71
		Προμηθευτές					
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	43,84	54,30	32,67	27,94	20,33
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών					
Δείκτες Ρευστότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	1,06	0,91	1,42	2,69	3,33
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	0,96	0,85	1,33	2,55	3,19
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,20	0,14	0,31	0,55	1,06
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	1,60	1,77	2,09	2,29	2,53
		Σύνολο Υποχρεώσεων					
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,58	0,60	0,64	0,66	0,71
		Σύνολο Παθητικού					
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,47	0,40	0,37	0,38	0,34
		ΙΚ					

Ο Δήμος Περιστερίου, όπως και οι Δήμοι που προηγήθηκαν, παρουσιάζει ζημιογόνα χρήση μόνο για το 2010. Αυτό έχει ως συνέπεια εκείνη τη χρήση οι **δείκτες αποδοτικότητας** να έχουν αρνητικό πρόσημο. Το 2011, σύμφωνα με τα αποτελέσματα του πίνακα, μπορούμε να πούμε ότι ο δήμος είχε αυξήσει την ικανότητα του να δημιουργεί κερδοφόρες χρήσεις. Στη συνέχεια όμως, η ικανότητα αυτή δε παρουσίασε ιδιαίτερες μεταβολές και παρέμεινε σε σταθερά επίπεδα.

Όσον αφορά τους **δείκτες κερδοφορίας** και συγκεκριμένα τον δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους, παρατηρούμε ότι ο Δήμος εξελίσσεται σε κερδοφόρο οργανισμό μέχρι τη χρήση 2012, ενώ στη συνέχεια κυμαίνεται σε χαμηλότερα επίπεδα κερδοφορίας.

Σχετικά με την **αποτελεσματικότητα** των στοιχείων του ενεργητικού, μπορούμε να πούμε ότι δε χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά ώστε να δημιουργούν πωλήσεις, με μόνη εξαίρεση τη χρήση 2014, όπου παρουσιάζουν μία μικρή βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Πιο συγκεκριμένα, βλέπουμε ότι τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού, εμφανίζουν πτωτική πορεία μέχρι το 2013 και στη συνέχεια βελτιώνονται ελάχιστα, χωρίς όμως η αποδοτικότητα τους να επανέρχεται στα αρχικά επίπεδα. Από την άλλη, τα κυκλοφορούντα στοιχεία παρουσιάζουν μία πτωτική πορεία σε όλες τις υπό εξέταση χρήσεις. Όσον αφορά τη μέση διάρκεια παραμονής των αποθεμάτων, παρατηρείται μία σχετική αυξομείωση. Πιο αναλυτικά, παρατηρούμε ότι τα αποθέματα ανακυκλώνονται πιο γρήγορα το 2011 ενώ για το 2012 υπάρχει μία μικρή επιδείνωση του δείκτη. Τέλος, για το 2013, ακολουθεί μία μικρή βελτίωση και σταθεροποιείται μέχρι το 2014. Σε ότι αφορά τις απαιτήσεις του Δήμου, είναι εμφανές ότι, υπάρχει μία καθυστέρηση στην είσπραξη τους και η οποία αυξάνεται κατά τη διάρκεια των χρήσεων αυτών. Από την άλλη, η κυκλοφοριακή ταχύτητα των προμηθευτών δεν παρουσιάζει αντίστοιχη πορεία, καθώς η μέση διάρκεια αποπληρωμής των προμηθευτών βελτιώνεται κατά τη διάρκεια των χρήσεων, με εξαίρεση της χρήσης 2011, όπου παρουσίασε μία σχετική επιδείνωση.

Έτσι λοιπόν, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι και στον συγκεκριμένο Δήμο η διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών δεν ήταν η απαιτούμενη. Από την εξέλιξη των **δεικτών ρευστότητας**, καταλήγουμε στο ότι ο Δήμος από το 2012 και μετά δεν αντιμετώπιζε βραχυχρόνιο κίνδυνο επιβίωσης, καθώς οι δείκτες είχαν ανοδική πορεία.

Τέλος, μέσω των **δεικτών κεφαλαιακής δομής**, βλέπουμε ότι ο Δήμος επέκτεινε τις δραστηριότητες του κυρίως μέσω των δικών του κεφαλαίων και δεν υπήρχε εξάρτηση από ξένα κεφάλαια. Κατ'επέκταση, όσο η αναλογία των ιδίων κεφαλαίων διατηρούνταν σε ικανοποιητικά επίπεδα, διασφαλιζόταν και η μακροχρόνια επιβίωση του οργανισμού.

Δήμος Νίκαιας-Αγίου Ιωάννη Ρέντη

Ο Δήμος Νίκαιας-Αγίου Ιωάννη Ρέντη, με έδρα τη Νίκαια, είναι Δήμος της περιφερειακής ενότητας του Πειραιά στην περιφέρεια Αττικής, που προέκυψε με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» από την συνένωση των παλαιότερων Δήμων της Νίκαιας και του Αγίου Ιωάννη Ρέντη. Εφόσον λοιπόν, ο Δήμος αυτός επηρεάστηκε από το πρόγραμμα της νέας διοικητικής διαίρεσης, κρίθηκε σκόπιμο η ανάλυση να περιοριστεί στις χρήσεις 2011-2014.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του Δήμου Νίκαιας-Αγίου Ιωάννη Ρέντη, έπειτα από επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2011-2014:

ΔΗΜΟΣ ΝΙΚΑΙΑΣ-ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΡΕΝΤΗ

Δείκτες Αποδοτικότητας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	-3%	-2%	14%	-3%
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Αποδοτικότητας ΙΚ (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	-6%	-5%	24%	-6%
		Ίδια Κεφάλαια				
Δείκτες Κερδοφορίας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	3%	-34%	-36%	-63%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	-12%	-12%	79%	-17%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,25	0,19	0,18	0,19
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,30	0,22	0,21	0,21
		Πάγιο Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	1,88	1,91	1,81	3,80
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	138,15	75,88	46,98	66,13
		Αποθέματα				
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	2,61	4,74	7,66	5,44
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	1,97	2,66	4,66	9,04
		Απαιτήσεις				
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	182,82	135,09	77,29	39,81
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	2,90	3,49	11,76	18,55
		Προμηθευτές				
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	124,34	103,15	30,62	19,41
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών				
Δείκτες Ρευστότητας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	0,68	0,58	3,12	1,74
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	0,67	0,56	2,97	1,61
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,02	0,14	1,72	0,82
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	1,18	1,00	1,86	1,84
		Σύνολο Υποχρεώσεων				
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,48	0,44	0,60	0,60
		Σύνολο Παθητικού				
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,44	0,50	0,41	0,44
		ΙΚ				

Όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε, η **αποδοτικότητα** του νέου Δήμου εξακολουθούσε να μην είναι η επιθυμητή, καθώς οι δείκτες αποδοτικότητας παρουσίαζαν αρνητικές τάσεις, με αποτέλεσμα να μην υφίσταται ικανότητα για κερδοφόρες χρήσεις στον συγκεκριμένο Δήμο. Η μόνη εξαίρεση παρουσιάζεται στη χρήση 2013, όπου οι δείκτες εμφανίζουν μία σημαντική βελτίωση. Από τους **δείκτες κερδοφορίας** και συγκεκριμένα από τον δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους, παρατηρούμε και πάλι ότι το 2013 ήταν η μόνη χρήση από τις υπό εξέταση, όπου ο Δήμος καταφέρνει να εμφανίσει σημαντικά πλεονάσματα.

Όσον αφορά την **αποτελεσματικότητα** των στοιχείων του ενεργητικού, παρατηρείται μία επιδείνωση του δείκτη από το 2011 στο 2012, ενώ στη συνέχεια κινείται σε σταθερά επίπεδα. Δε μπορούμε να πούμε λοιπόν, ότι συγκριτικά με το 2011, τα στοιχεία του ενεργητικού στο σύνολό τους χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά για τη δημιουργία πωλήσεων. Πιο αναλυτικά, εν συνεχεία των δεικτών, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι στα κυκλοφορούντα στοιχεία ήταν πιο αποτελεσματική η χρησιμοποίησή τους, καθώς η κυκλοφοριακή τους ταχύτητα εμφάνιζε ανοδική πορεία στις χρήσεις αυτές. Κλείνοντας με τη κατηγορία αυτή, πρέπει να τονιστεί ότι δεν εφαρμόζεται σωστή διαχείριση σχετικά με τις εισπράξεις και τις πληρωμές του Δήμου, καθώς η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων ήταν μικρότερη από αυτή των προμηθευτών κατά τη διάρκεια των χρήσεων. Έτσι λοιπόν, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι ο Δήμος αποπλήρωνε γρηγορότερα τις υποχρεώσεις του σε σχέση τη ταχύτητα είσπραξης των απαιτήσεων του.

Από τη στιγμή λοιπόν, όπου υπήρχε μεγαλύτερη καθυστέρηση στις εισπράξεις, η **ρευστότητα** του Δήμου δεν εμφάνιζε σταθερά ανοδική πορεία. Συνεπώς, ήταν ορατός ο βραχυχρόνιος κίνδυνος επίβιωσής του για τις χρήσεις 2012 και 2014, όπου οι δείκτες γενικής και άμεσης ρευστότητας παρουσίαζαν πτώση. Με άλλα λόγια, τα ταμειακά διαθέσιμα και τα άμεσα ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία δεν βρισκόντουσαν σε επαρκή ποσότητα ώστε να καλύπτουν τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις του Δήμου.

Τέλος, μέσω των **δεικτών κεφαλαιακής δομής** και συγκεκριμένα στις χρήσεις 2012 και 2014, παρατηρείται μία μικρή εξάρτηση του Δήμου στα ξένα κεφαλαία. Άρα, για εκείνες τις χρήσεις, ο μακροχρόνιος κίνδυνος επιβίωσης του Δήμου ήταν σχετικά αυξημένος.

Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας

Ο Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας είναι Δήμος της περιφερειακής ενότητας του Πειραιά στην περιφέρεια Αττικής, που προέκυψε με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» από την συνένωση των παλαιότερων Δήμων του Κερατσινίου και της Δραπετσώνας. Η έδρα του Δήμου είναι το Κερατσίνι. Λόγω των διοικητικών αλλαγών που υπέστη ο Δήμος, κρίθηκε σκόπιμο η ανάλυση των χρηματοοικονομικών του δεικτών να περιοριστεί στις χρήσεις 2011-2014.

Ο παρακάτω λοιπόν πίνακας, παρουσιάζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας, έπειτα από επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2011-2014:

ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ

Δείκτες Αποδοτικότητας		2011	2012	2013	2014
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	= $\frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$	-7%	4%	11%	3%
Δείκτης Αποδοτικότητας Ι.Κ (ROE)	= $\frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Ίδια Κεφάλαια}}$	-9%	5%	12%	4%
Δείκτες Κερδοφορίας		2011	2012	2013	2014
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	= $\frac{\text{Μικτό Κέρδος}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$	35%	32%	21%	29%
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	= $\frac{\text{Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$	-25%	16%	63%	21%
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2011	2012	2013	2014
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	= $\frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$	0,27	0,25	0,17	0,16
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	= $\frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Πάγιο Ενεργητικό}}$	0,29	0,26	0,19	0,18
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	= $\frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό}}$	9,78	8,06	2,67	1,97
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	= $\frac{\text{Κόστος Πωλήσεων}}{\text{Αποθέματα}}$	#####	#####	#####	#####
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	= $\frac{\text{Ημέρες}}{\text{Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων}}$	#####	#####	#####	#####
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	= $\frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Απαιτήσεις}}$	17,56	20,20	17,77	19,61
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	= $\frac{\text{Ημέρες}}{\text{Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων}}$	20,50	17,82	20,26	18,36
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	= $\frac{\text{Κόστος Πωλήσεων}}{\text{Προμηθευτές}}$	1,54	1,63	6,56	7,39
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	= $\frac{\text{Ημέρες}}{\text{Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών}}$	233,19	220,62	54,86	48,74
Δείκτες Ρευστότητας		2011	2012	2013	2014
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	= $\frac{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$	0,18	0,25	2,11	2,51
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	= $\frac{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$	#####	#####	#####	#####
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	= $\frac{\text{Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$	0,04	0,08	1,44	2,06
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2011	2012	2013	2014
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	= $\frac{\text{ΙΚ}}{\text{Σύνολο Υποχρεώσεων}}$	2,70	3,28	8,42	8,27
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	= $\frac{\text{ΙΚ}}{\text{Σύνολο Παθητικού}}$	0,71	0,75	0,89	0,88
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόγλευσης	= $\frac{\text{Μακροπρόθεσμο Χρέος}}{\text{ΙΚ}}$	0,15	0,14	0,08	0,08

Η **αποδοτικότητα** του νέου Δήμου μπορούμε να πούμε ότι βελτιώθηκε μέχρι το 2013, ενώ στη συνέχεια παρουσίασε μία μείωση. Γενικά, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι με εξαίρεση το 2011, ο Δήμος ήταν σε θέση πραγματοποίησης κερδοφόρων χρήσεων. Το 2014, μπορεί οι δείκτες αποδοτικότητας να μειώθηκαν, παρόλα αυτά δεν προέκυψαν αρνητικά αποτελέσματα. Ίδια πορεία ακολούθησε και ο **δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους**. Οπότε, ο Δήμος είχε την ικανότητα να δημιουργεί πλεονάσματα, ανεξαρτήτου μεγέθους, στις χρήσεις 2012-2014.

Από τους **δείκτες αποτελεσματικότητας**, γίνεται εμφανές ότι τα πάγια στοιχεία είχαν πιο αποτελεσματική χρήση στη δημιουργία πωλήσεων, γεγονός το οποίο προκύπτει από τη πιο ήπια μείωση όπου υποβλήθηκε η κυκλοφοριακή τους ταχύτητα. Αντιθέτως, η μείωση που πραγματοποιήθηκε στην κυκλοφοριακή ταχύτητα των κυκλοφορούντων στοιχείων ήταν πιο έντονη. Στο σύνολο τους, τα στοιχεία του ενεργητικού, δεν είχαν αποτελεσματική χρήση, ώστε να δημιουργούν μεγάλο όγκο πωλήσεων. Επιπλέον, από τη κατηγορία αυτή, εξάγεται το συμπέρασμα ότι ο Δήμος προέβαινε σε σωστή διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών του, από τη στιγμή όπου η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων ήταν μεγαλύτερη, καθ'όλη τη διάρκεια των χρήσεων, από τη κυκλοφοριακή ταχύτητα των προμηθευτών. Εφόσον λοιπόν ο Δήμος εισέπραττε με μεγαλύτερη ταχύτητα τις απαιτήσεις του, η **ρευστότητα** του κυμαινόταν σε ολοένα πιο ενθαρρυντικά επίπεδα από χρήση σε χρήση.

Οι **δείκτες κεφαλαιακής δομής** αναδεικνύουν το πλεονέκτημα του Δήμου να στηρίζεται μόνο στα δικά του κεφάλαια, προκειμένου να επεκτείνει τις δραστηριότητες του και έτσι δεν βρίσκεται αντιμέτωπος με συνθήκες πτώχευσης, ούτε βραχυχρόνια αλλά ούτε και μακροχρόνια.

Δήμος Γλυφάδας

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του Δήμου Γλυφάδας, έπειτα από επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2010-2013:

ΔΗΜΟΣ ΓΛΥΦΑΔΑΣ						
Δείκτες Αποδοτικότητας		2010	2011	2012	2013	
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	-3%	1%	0%	-1%
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Αποδοτικότητας I.K (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	-3%	2%	0%	-1%
		Ίδια Κεφάλαια				
Δείκτες Κερδοφορίας		2010	2011	2012	2013	
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	-3%	10%	26%	14%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	-21%	11%	-1%	-9%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2010	2011	2012	2013	
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,13	0,13	0,10	0,09
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,14	0,15	0,11	0,10
		Πάγιο Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	2,38	1,79	2,00	1,71
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	#####	523,78	65,37	48,15
		Αποθέματα				
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	#####	0,69	5,51	7,48
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	101,43	9,29	5,65	6,49
		Απαιτήσεις				
Μέση Διάρκεια Εισπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	3,55	38,76	63,67	55,47
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	5,68	7,88	5,79	8,84
		Προμηθευτές				
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	63,38	45,68	62,15	40,71
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών				
Δείκτες Ρευστότητας		2010	2011	2012	2013	
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	2,01	3,92	3,64	5,34
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	2,01	3,90	3,56	5,18
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	1,93	3,10	2,24	3,72
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2010	2011	2012	2013	
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	28,78	38,86	53,06	73,60
		Σύνολο Υποχρεώσεων				
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,96	0,97	0,98	0,98
		Σύνολο Παθητικού				
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,01	0,01	0,00	0,00
		ΙΚ				

Οι **δείκτες αποδοτικότητας** του Δήμου έχουν αρνητικό πρόσημο για τις χρήσεις 2010, 2012 και 2013, καθώς τα συγκεκριμένα έτη ο Δήμος εμφάνισε ζημίες. Μόνο το 2011, η αποδοτικότητα του Δήμου ήταν αυξημένη, άρα και η ικανότητα του οργανισμού για κερδοφόρες χρήσεις ήταν αυξημένη.

Όσον αφορά τους **δείκτες κερδοφορίας** και συγκεκριμένα τον δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους, βλέπουμε ότι μόνο για τη χρήση 2011, ο οργανισμός μπορεί να θεωρηθεί ως κερδοφόρος, πράγμα στο οποίο καταλήγουμε και από τους παραπάνω δείκτες. Από την άλλη αν λάβουμε υπόψη τον δείκτη μικτού περιθωρίου κέρδους, βλέπουμε ότι ο δείκτης αυξάνεται κατά τη διάρκεια των χρήσεων και μόνο το 2010 εμφανίζει αρνητικό πρόσημο.

Από τους **δείκτες δραστηριότητας – αποτελεσματικότητας**, παρατηρούμε ότι τα στοιχεία του ενεργητικού παρουσιάζουν μία σταθερή πορεία με ελάχιστες πτωτικές τάσεις για τις υπό εξέταση χρήσεις. Πιο συγκεκριμένα, τα πάγια στοιχεία εμφανίζουν μία πιο σταθερή πορεία. Βέβαια, η κυκλοφοριακή ταχύτητα πάγιου ενεργητικού αυξάνεται μόνο το 2011, που σημαίνει ότι μόνο εκείνη τη χρήση χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά τα πάγια στοιχεία. Από την άλλη, τα κυκλοφορούντα στοιχεία, παρουσιάζουν μία πιο κυμαινόμενη πορεία, καθώς παρουσιάζουν μεγαλύτερες μεταβολές. Τα κυκλοφορούντα στοιχεία, λοιπόν, χρησιμοποιήθηκαν αποτελεσματικά μόνο τη χρήση 2012. Όσον αφορά τη μέση διάρκεια παραμονής των αποθεμάτων, παρατηρείται μία σημαντική αύξηση τη διετία 2012 – 2013 σε σχέση με το 2011. Για το 2010, δεν υπήρχε το κονδύλι των αποθεμάτων στον αντίστοιχο ισολογισμό. Για τις χρήσεις 2010 – 2011 και σε αντίθεση με τους προηγούμενους Δήμους παρατηρείται μία σωστή διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών, αφού η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων, για τις συγκεκριμένες χρήσεις, είναι μεγαλύτερη από τη κυκλοφοριακή ταχύτητα των προμηθευτών. Στη συνέχεια των περιόδων που εξετάζουμε όμως, η διαχείριση αυτή παρουσιάζει μία επιδείνωση, καθώς τα μεγέθη αντιστρέφονται. Από τους **δείκτες ρευστότητας**, μπορούμε να εξάγουμε το συμπέρασμα ότι ο Δήμος Γλυφάδας δεν αντιμετωπίζει βραχυχρόνιο κίνδυνο επιβίωσης, καθώς οι δείκτες εμφανίζουν αυξητική πορεία, με εξαίρεση το 2012 όπου υπάρχει μία μικρή μείωση. Έτσι, ο Δήμος διακατέχεται από την ικανότητα να καλύπτει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις του, μέσω των άμεσων ρευστοποιήσιμων στοιχείων αλλά και από τα ταμειακά του διαθέσιμα.

Τέλος, μέσω των **δεικτών κεφαλαιακής δομής**, μπορούμε να καταλήξουμε στο ότι ο Δήμος στηρίζεται εξ'ολοκλήρου στα κεφάλαια του, καθώς οι δείκτες κεφαλαικής δομής κινούνται ανοδικά. Η μη – χρησιμοποίηση ξένων κεφαλαίων προκύπτει και από τη πορεία του δείκτη χρηματοδοτικής μόχλευσης, όπου κινείται σε μηδενικά επίπεδα. Έτσι, ο Δήμος δεν έχει την ανάγκη των ξένων κεφαλαίων προκειμένου να υλοποιήσει και να επεκτείνει τους στόχους του, με αποτέλεσμα να μην έρχεται σε κίνδυνο η μακροχρόνια επιβίωση του οργανισμού.

Δήμος Ιλίου

Το Ίλιον είναι Δήμος του δυτικού τομέα στην περιφέρεια Αττικής. Αναπτύσσεται γύρω από το νεότερο οικισμό των Νέων Λιοσίων, γειτνιάζοντας στα νότια με τον Δήμο Περιστερίου, ανατολικά με το Δήμο Αγ. Αναργύρων-Καματερού και δυτικά με την Πετρούπολη. Με την εφαρμογή της νέας διοικητικής διαίρεσης της χώρας κατά το πρόγραμμα «Καλλικράτης», ουδεμία μεταβολή επήλθε στο Δήμο.

Έτσι, ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του Δήμου Ιλίου, έπειτα από επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2010-2014:

ΔΗΜΟΣ ΙΛΙΟΥ							
Δείκτες Αποδοτικότητας			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	0%	1%	-1%	-1%	-1%
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Αποδοτικότητας ΙΚ (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	0%	1%	-2%	-2%	-1%
		Ίδια Κεφάλαια					
Δείκτες Κερδοφορίας			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	24%	24%	15%	14%	19%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	0%	1%	-3%	-3%	-3%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,55	0,51	0,43	0,42	0,43
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,71	0,69	0,58	0,57	0,57
		Πάγιο Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	2,86	2,26	2,24	2,08	2,04
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	41,91	43,93	37,71	36,48	31,57
		Αποθέματα					
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	8,59	8,19	9,55	9,87	11,40
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	22,17	20,15	15,79	12,08	8,82
		Απαιτήσεις					
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	16,24	17,87	22,80	29,81	40,82
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	29,22	25,34	28,24	16,57	23,51
		Προμηθευτές					
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	12,32	14,21	12,75	21,73	15,31
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών					
Δείκτες Ρευστότητας			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	5,37	5,66	7,43	5,90	7,08
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	5,09	5,43	7,05	5,61	6,71
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	4,32	4,73	5,85	4,45	4,90
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	6,34	6,67	8,49	8,44	10,29
		Σύνολο Υποχρεώσεων					
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,84	0,85	0,87	0,85	0,86
		Σύνολο Παθητικού					
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,12	0,10	0,09	0,08	0,06
		ΙΚ					

Για τον συγκεκριμένο Δήμο, παρατηρούμε ότι η ικανότητα του για κερδοφόρες χρήσεις είναι μηδαμινές, γεγονός το οποίο προκύπτει από την επεξεργασία των **δεικτών αποδοτικότητας**. Από το 2012 και μετά παρουσιάζει ζημιογόνες χρήσεις, ενώ τα προηγούμενα έτη τα πλεονάσματα που δημιουργούσε δεν επαρκούσαν συγκριτικά με το μέγεθος του Δήμου. Κατ' επέκταση και η **κερδοφορία** του οργανισμού δεν κυμαίνεται σε ενθαρρυντικά επίπεδα, καθώς ο δείκτης του καθαρού περιθωρίου κέρδους κινείται είτε σε μηδενικά είτε σε αρνητικά επίπεδα. Οδηγούμαστε λοιπόν στο συμπέρασμα ότι ο Δήμος αυτός δεν μπορεί να θεωρηθεί ως κερδοφόρος. Όσον αφορά την **αποτελεσματικότητα** των στοιχείων του ενεργητικού, παρατηρούμε ότι, τόσο τα πάγια όσο και τα κυκλοφορούντα στοιχεία δεν χρησιμοποιούνταν αποτελεσματικά, ώστε να δημιουργούν πωλήσεις. Συγκεκριμένα, παρατηρείται μία συνεχής μείωση και στον δείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας του πάγιου αλλά και του κυκλοφορούντος ενεργητικού, καθ' όλη τη διάρκεια που εξετάζουμε. Εν' συνεχεία των δυσμενών συνθηκών που αντιμετωπίζει ο συγκεκριμένος Δήμος, παρατηρείται και μία ακατάλληλη διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών, καθώς η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων είναι μικρότερη από την κυκλοφοριακή ταχύτητα των προμηθευτών. Με άλλα λόγια, οι ημέρες που απαιτούνται προκειμένου να εισπραχθούν οι απαιτήσεις είναι περισσότερες από αυτές που χρειάζονται ώστε να εξοφληθούν οι προμηθευτές του. Σε αντίθεση με τα όσα έχουν προηγηθεί, παρατηρούμε ότι οι **δείκτες ρευστότητας** του Δήμου κινούνται ανοδικά, με εξαίρεση το 2013. Άρα, μπορούμε να πούμε ότι, για τις δεδομένες χρήσεις δεν αντιμετωπίζει βραχυχρόνιο κίνδυνο επιβίωσης. Από τους **δείκτες κεφαλαιακής δομής** μπορούμε να συμπεράνουμε ότι υπάρχει αυξανόμενη εξάρτηση στα ίδια κεφάλαια του Δήμου από έτος σε έτος. Ο δείκτης χρηματοδοτικής μόχλευσης κινείται πτωτικά, γεγονός το οποίο υποδηλώνει μικρότερη αναλογία των ξένων κεφαλαίων. Με λίγα λόγια, δεν διαφενεται να υπάρχει μακροχρόνιος κίνδυνος επιβίωσης για τον Δήμο Ιλίου.

Δήμος Ηλιούπολης

Η επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων του Δήμου, μας οδήγησε στα παρακάτω αποτελέσματα των χρηματοοικονομικών δεικτών για τα έτη 2010-2014:

ΔΗΜΟΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ							
Δείκτες Αποδοτικότητας			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	-5%	3%	-4%	2%	4%
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Αποδοτικότητας I.K (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	-6%	5%	-6%	3%	5%
		Ίδια Κεφάλαια					
Δείκτες Κερδοφορίας			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	27%	31%	28%	32%	39%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	-5%	4%	-6%	4%	6%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,85	0,78	0,66	0,64	0,69
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	1,02	1,04	0,90	0,85	0,94
		Πάγιο Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	8,24	3,84	3,41	3,21	3,20
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	14,64	13,57	13,08	11,50	9,46
		Αποθέματα					
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	24,59	26,53	27,53	31,30	38,07
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	21,50	12,75	8,35	7,26	6,83
		Απαιτήσεις					
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	16,74	28,24	43,10	49,60	52,75
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	2,87	3,33	2,87	3,47	4,42
		Προμηθευτές					
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	125,36	107,99	125,35	103,65	81,41
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών					
Δείκτες Ρευστότητας			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	0,44	1,07	0,94	1,22	2,14
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	0,26	0,87	0,76	0,99	1,70
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,09	0,48	0,38	0,45	0,69
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	2,48	3,11	2,86	3,69	5,54
		Σύνολο Υποχρεώσεων					
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,71	0,72	0,72	0,76	0,81
		Σύνολο Παθητικού					
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,07	0,06	0,06	0,06	0,06
		ΙΚ					

Ο Δήμος της Ηλιούπολης εμφάνισε ζημιογόνα αποτελέσματα στις χρήσεις 2010 και 2012, άρα οι **δείκτες αποδοτικότητας** έχουν νόημα μόνο για τις υπόλοιπες χρήσεις. Έτσι, το 2011, ο Δήμος καταφέρνει να δημιουργήσει θετικά αποτελέσματα, τα οποία συνεχίστηκαν το 2013 και 2014. Μόνο λοιπόν στις συγκεκριμένες χρήσεις μπορεί να θεωρηθεί ότι ο οργανισμός ήταν ικανός να δημιουργεί κερδοφόρες χρήσεις. Στα ίδια ακριβώς συμπεράσματα καταλήγουμε και με την επεξεργασία των **δεικτών κερδοφορίας**. Σχετικά με τους **δείκτες αποτελεσματικότητας** βλέπουμε ότι, τα στοιχεία του ενεργητικού δεν χρησιμοποιούνταν σύμφωνα με τις απαιτήσεις των συνθηκών και έτσι δεν συνέβαλαν αποτελεσματικά στην δημιουργία πωλήσεων. Πιο συγκεκριμένα, μπορούμε να πούμε ότι τα πάγια στοιχεία χρησιμοποιούνταν λίγο πιο αποτελεσματικά, καθώς η κυκλοφοριακή τους ταχύτητα μειωνόταν με χαμηλότερους ρυθμούς σε σχέση με την αντίστοιχη των κυκλοφορούντων στοιχείων. Στη συνέχεια, παρατηρείται μία επιδείνωση της μέσης διάρκειας παραμονής των αποθεμάτων, που σημαίνει ότι με τη πάροδο των χρήσεων επιβραδύνεται η ανακύκλωσή τους. Κλείνοντας με τους δείκτες αποτελεσματικότητας, να αναφέρουμε ότι, ο Δήμος προβαίνει σε σωστή διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών του, καθώς η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων είναι μεγαλύτερη από τη κυκλοφοριακή ταχύτητα των προμηθευτών. Γενικά πάντως, η μέση διάρκεια είσπραξης των απαιτήσεων επιδεινώνεται κατά τη διάρκεια των χρήσεων που μας ενδιαφέρει, σε αντίθεση με τη μέση διάρκεια αποπληρωμής των προμηθευτών, όπου παρουσιάζει αυξομειώσεις. Όσον αφορά τους **δείκτες ρευστότητας**, βλέπουμε ότι ακολουθούν ανοδική πορεία, με εξαίρεση το 2012. Για αυτές τις χρήσεις λοιπόν μπορούμε να πούμε ότι ο Δήμος δεν αντιμετωπίζει βραχυχρόνιο κίνδυνο επιβίωσης και ότι είναι σε θέση να ικανοποιήσει τους βραχυπρόθεσμους πιστωτές του. Τέλος, οι **δείκτες κεφαλαιακής δομής**, μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο Δήμος στηριζόταν στα δικά του κεφάλαια, προκειμένου να επεκτείνει τις δραστηριότητές του. Άρα, δεν τίθεται θέμα μακροχρόνιας επιβίωσης. Μόνη εξαίρεση αποτελούν οι χρήσεις 2010 και 2012, όπου τα αποτελέσματα των δεικτών μας οδηγούν σε αμφισβητούμενα συμπεράσματα.

Δήμος Χαλανδρίου

Η επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων του Δήμου, μας οδήγησε στα παρακάτω αποτελέσματα των χρηματοοικονομικών δεικτών για τα έτη 2010-2014:

ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ							
Δείκτες Αποδοτικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	2%	-2%	7%	7%	5%
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Αποδοτικότητας I.K (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	3%	-3%	10%	9%	7%
		Ίδια Κεφάλαια					
Δείκτες Κερδοφορίας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	3%	-2%	10%	17%	19%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	4%	-4%	12%	16%	13%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,59	0,56	0,54	0,45	0,42
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,69	0,65	0,69	0,63	0,64
		Πάγιο Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	6,61	6,32	3,97	1,91	1,41
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	199,23	178,83	166,34	116,42	203,77
		Αποθέματα					
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	1,81	2,01	2,16	3,09	1,77
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	11,17	10,48	8,30	7,49	6,38
		Απαιτήσεις					
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	32,21	34,34	43,38	48,04	56,40
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	3,63	3,33	4,01	6,43	24,61
		Προμηθευτές					
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	99,29	107,99	89,77	55,98	14,63
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών					
Δείκτες Ρευστότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	0,46	0,42	1,04	3,14	10,59
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	0,44	0,41	1,02	3,10	10,53
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,14	0,14	0,47	2,15	7,92
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	1,96	1,93	2,72	4,30	6,05
		Σύνολο Υποχρεώσεων					
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,66	0,65	0,70	0,79	0,82
		Σύνολο Παθητικού					
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,21	0,20	0,18	0,14	0,12
		ΙΚ					

Η **αποδοτικότητα** του Δήμου Χαλανδρίου κρίνεται ικανοποιητική από τη χρήση 2010 σε αυτήν του 2012, καθώς οι δείκτες αυξάνονται. Στην ενδιάμεση χρήση, ο Δήμος εμφάνισε έλλειμμα, οπότε οι δείκτες αυτοί δεν έχουν κάποια εφαρμογή. Στη συνέχεια, το 2013, η αποδοτικότητα διατηρήθηκε στα ίδια επίπεδα και τελικά το 2014, παρουσίασε μία μικρή πτώση. Παρόλα αυτά, στις συγκεκριμένες χρήσεις ο οργανισμός κρίνεται ως κερδοφόρος, από τη στιγμή όπου εμφανίζει πλεονάσματα. Τα ίδια ακριβώς συμπεράσματα εξάγουμε και από τους **δείκτες κερδοφορίας**. Σχετικά με την **αποτελεσματικότητα** των στοιχείων του ενεργητικού, βλέπουμε ότι στο σύνολο τους, δεν χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά με τη πάροδο των χρήσεων. Παρόλα αυτά, αν εξετάσουμε τη κατηγορία αυτή ως προς το πάγιο και το κυκλοφορούν ενεργητικό, παρατηρούμε ότι τα πάγια στοιχεία χρησιμοποιούνται πιο αποτελεσματικά σε σχέση με τα κυκλοφορούντα, καθώς η μείωση της κυκλοφοριακής ταχύτητας του κυκλοφορούντος ενεργητικού παρουσιάζει πιο επιθετικές μεταβολές. Η διαχείριση του Δήμου σχετικά με τις εισπράξεις και τις πληρωμές κρίνεται ικανοποιητική, καθώς η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων είναι μεγαλύτερη από αυτή των προμηθευτών με τη πάροδο όλων των υπό εξέταση χρήσεων. Επιπλέον, όσον αφορά τα αποθέματα, βλέπουμε ότι η μέση διάρκεια παραμονής τους κυμένεται σε σταθερά επίπεδα καθ'όλη τη διάρκεια των χρήσεων. Οι **δείκτες ρευστότητας** παρουσιάζουν αυξητική πορεία, άρα μπορούμε να πούμε ότι ο Δήμος διαθέτει την ικανότητα να αποπληρώνει τους βραχυχρόνιους πιστωτές του με τη χρήση είτε των άμεσων ρευστοποιήσιμων στοιχείων είτε των ταμειακών του διαθεσίμων. Τέλος, μέσω των **δεικτών κεφαλαιακής δομής**, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι ο Δήμος Χαλανδρίου δεν αντιμετωπίζει μακροπρόθεσμο κίνδυνο επιβίωσης και ότι μπορεί να στηριχθεί στα δικά του κεφάλαια με στόχο την επέκταση των δραστηριοτήτων του. Βέβαια, στη χρήση 2011, φαίνεται μία μειωμένη αναλογία των ιδίων κεφαλαίων του Δήμου, με άμεση συνέπεια τη χρησιμοποίηση περισσότερων ξένων κεφαλαίων, άρα και την αύξηση του κινδύνου που συνεπάγονται.

Δήμος Νέας Σμύρνης

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του Δήμου Νέας Σμύρνης, έπειτα από επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2010-2014:

ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ							
Δείκτες Αποδοτικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	0%	2%	0%	0%	1%
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Αποδοτικότητας Ι.Κ (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	0%	2%	0%	0%	1%
		Ίδια Κεφάλαια					
Δείκτες Κερδοφορίας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	20%	26%	23%	24%	24%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	0%	6%	0%	0%	4%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,35	0,33	0,29	0,27	0,25
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,39	0,37	0,33	0,31	0,30
		Πάγιο Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	4,91	4,77	4,06	2,46	1,97
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	#####	#####	#####	#####	#####
		Αποθέματα					
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	#####	#####	#####	#####	#####
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	25,44	22,09	23,10	11,72	13,48
		Απαιτήσεις					
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	14,15	16,29	15,58	30,70	26,71
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	13,10	12,39	16,73	22,50	9,83
		Προμηθευτές					
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	27,48	29,06	21,52	16,00	36,64
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών					
Δείκτες Ρευστότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	2,10	2,50	4,60	9,90	4,47
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	#####	#####	#####	#####	#####
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	1,69	1,96	3,77	7,56	3,71
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	9,96	11,76	14,18	15,40	11,85
		Σύνολο Υποχρεώσεων					
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,89	0,91	0,91	0,90	0,88
		Σύνολο Παθητικού					
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόγλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,06	0,05	0,05	0,05	0,05
		ΙΚ					

Η αποδοτικότητα του Δήμου αναφέρεται στην ικανότητά του να δημιουργεί κέρδη από τις διάφορες δραστηριότητες του και ενδιαφέρει άμεσα τόσο τη διοίκηση όσο και όλο το οικονομικό κύκλωμα που συναλλάσσεται μαζί του. Βλέπουμε λοιπόν, ότι ο συγκεκριμένος Δήμος αντιμετωπίζει προβλήματα σχετικά με τη δημιουργία κερδοφόρων χρήσεων, καθώς τόσο οι **δείκτες αποδοτικότητας** όσο και οι **δείκτες κερδοφορίας** κινούνται πτωτικά και σε μη ικανοποιητικά επίπεδα.

Όσον αφορά την **αποτελεσματικότητα** των στοιχείων του ενεργητικού μπορούμε να πούμε ότι τα πάγια στοιχεία χρησιμοποιούνται πιο αποτελεσματικά συγκριτικά με τα κυκλοφορούντα, καθώς η κυκλοφοριακή ταχύτητα των πάγιων στοιχείων μεταβάλλεται με πιο ήπια μορφή κατά τη διάρκεια των χρήσεων, σε αντίθεση με αυτή των κυκλοφορούντων στοιχείων. Στο σύνολο τους βέβαια, κρίνεται μη αποτελεσματική η χρησιμοποίηση τους για τη δημιουργία πωλήσεων. Όσον αφορά τη μέση διάρκεια παραμονής των αποθεμάτων δε μπορούμε να εξάγουμε κάποιο συμπέρασμα, καθώς έπειτα από τηλεφωνική επικοινωνία με τους αρμόδιους, με ενημέρωσαν ότι είναι πολιτική του Δήμου να μην εμφανίζει το αντίστοιχο κονδύλι με τα αποθέματα στους Ισολογισμούς. Από την άλλη, μπορούμε να πούμε ότι η διαχείριση του Δήμου, σχετικά με τις εισπράξεις και τις πληρωμές, κρίνεται ικανοποιητική, αφού η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων είναι μεγαλύτερη από αυτή των προμηθευτών. Το συμπέρασμα αυτό αντιστρέφεται για τη χρήση 2013. Επιπλέον, σχετικά με τη **ρευστότητα**, καταλήγουμε στο ότι ο συγκεκριμένος Δήμος, έχει την ικανότητα να καλύπτει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις του μέχρι και το 2013. Στη συνέχεια, από ότι φαίνεται, ο Δήμος αντιμετωπίζει βραχυχρόνιο κίνδυνο επιβίωσης, καθώς το 2014 τα διαθέσιμα και τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του δεν επαρκούσαν για τη κάλυψη των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων.

Κλείνοντας με την αξιολόγηση του συγκεκριμένου Δήμου, βλέπουμε ότι πρόκειται για έναν υγιή οργανισμό, ο οποίος στηρίζεται και αναπτύσσεται μέσω των δικών του κεφαλαίων. Οι **δείκτες κεφαλαιακής δομής** κινούνται σε υψηλά επίπεδα και έτσι εξασφαλίζεται η μακροχρόνια συνέχεια του Δήμου αυτού.

Δήμος Αμαρουσίου

Παρακάτω απεικονίζονται τα αποτελέσματα των δεικτών κατόπιν επεξεργασίας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Δήμου Αμαρουσίου για τις χρήσεις 2010-2014:

ΔΗΜΟΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ							
Δείκτες Αποδοτικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	-7%	-3%	-1%	-2%	-8%
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Αποδοτικότητας I.K (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	-37%	-20%	-6%	-7%	-40%
		Ίδια Κεφάλαια					
Δείκτες Κερδοφορίας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	1%	27%	32%	40%	35%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	-28%	-13%	-5%	-8%	-40%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,26	0,25	0,23	0,23	0,20
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,35	0,36	0,32	0,27	0,25
		Πάγιο Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	1,20	0,96	0,84	1,48	1,22
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	#####	544,98	211,59	112,80	111,21
		Αποθέματα					
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	0,19	0,66	1,70	3,19	3,24
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	3,00	2,61	2,01	2,84	2,57
		Απαιτήσεις					
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	120,01	138,16	179,39	126,61	140,10
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	0,77	1,03	0,60	2,60	15,40
		Προμηθευτές					
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	466,89	350,24	595,26	138,67	23,38
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών					
Δείκτες Ρευστότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	0,45	0,80	0,64	0,65	0,84
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	0,45	0,80	0,64	0,64	0,83
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,04	0,08	0,09	0,26	0,43
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	0,26	0,24	0,28	0,60	0,28
		Σύνολο Υποχρεώσεων					
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,19	0,17	0,18	0,28	0,19
		Σύνολο Παθητικού					
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	1,30	1,41	1,28	0,81	1,08
		ΙΚ					

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα τα οποία προέκυψαν από την ανάλυση του συγκεκριμένου Δήμου, παρατηρούμε ότι οι δείκτες δε κινούνται σε επιθυμητά επίπεδα. Συγκεκριμένα, οι **δείκτες αποδοτικότητας** δεν έχουν κάποιο νόημα, καθώς κυμαίνονται σε αρνητικά επίπεδα και έτσι δε μπορούμε να μιλήσουμε για ικανότητα κερδοφορίας. Στο ίδιο συμπέρασμα μας οδηγεί και ο **δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους**.

Η **αποτελεσματικότητα** των στοιχείων του ενεργητικού κινείται, επίσης, καθοδικά, αποτέλεσμα που σημαίνει ότι τα στοιχεία του ενεργητικού δε συνεισφέρουν στη δημιουργία πωλήσεων. Πιο αναλυτικά, από τις υποκατηγορίες του ενεργητικού προκύπτει το συμπέρασμα ότι τα κυκλοφορούντα στοιχεία χρησιμοποιούνται πιο αποτελεσματικά από τα πάγια, καθώς η κυκλοφοριακή τους ταχύτητα εμφανίζει αυξομειώσεις, εν αντιθέσει με αυτή των παγίων όπου κινείται πτωτικά. Επιπλέον, όσον αφορά τους δείκτες αποτελεσματικότητας, παρατηρείται μία ορθή διαχείριση των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων του Δήμου. Με εξαίρεση το 2014, ο Δήμος εισέπραττε με πιο γοργούς ρυθμούς τις απαιτήσεις του από ότι εξοφλούσε τους προμηθευτές του.

Η ικανότητα του Δήμου να καλύπτει τις **βραχυχρόνιες υποχρεώσεις** του φαίνεται να παρουσιάζει ανοδικές και καθοδικές διακυμάνσεις. Έτσι λοιπόν, μόνο στις χρήσεις 2011 και 2014, ο οργανισμός φαίνεται ικανός να καλύπτει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις του. Από την άλλη, η ικανότητα του Δήμου για κάλυψη των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων με τα διαθέσιμα του, κινείται ελαφρώς ανοδικά από χρήση σε χρήση.

Τέλος, από τους **δείκτες κεφαλαϊκής δομής**, εξάγεται το συμπέρασμα ότι η εξάρτηση στα ξένα κεφάλαια ήταν σχετικά αυξημένη καθ'όλη τη διάρκεια των χρήσεων. Έτσι, η μακροχρόνια επιβίωση του Δήμου Αμαρουσίου τίθεται σε κίνδυνο με σκοπό την επέκταση των δραστηριοτήτων του.

Δήμος Αγίου Δημητρίου

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του Δήμου Αγίου Δημητρίου, έπειτα από επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2010-2014:

ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Δείκτες Αποδοτικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	1%	3%	1%	1%	-3%
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Αποδοτικότητας I.K (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	1%	4%	1%	1%	-3%
		Ίδια Κεφάλαια					
Δείκτες Κερδοφορίας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	3%	11%	1%	3%	-11%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	3%	10%	4%	4%	-10%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,33	0,33	0,28	0,29	0,25
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,40	0,41	0,36	0,39	0,34
		Πάγιο Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	2,43	1,96	1,48	1,42	1,23
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	296,52	320,69	250,45	258,30	281,39
		Αποθέματα					
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	1,21	1,12	1,44	1,39	1,28
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	23,66	17,16	11,19	16,93	10,05
		Απαιτήσεις					
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	15,21	20,98	32,17	21,26	35,83
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	10,99	27,90	22,96	20,69	21,58
		Προμηθευτές					
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	32,75	12,90	15,68	17,40	16,68
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών					
Δείκτες Ρευστότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	2,99	5,65	6,45	6,90	7,28
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	2,97	5,61	6,42	6,86	7,24
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	2,34	4,58	4,99	5,92	6,07
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	6,75	8,58	9,42	10,45	11,64
		Σύνολο Υποχρεώσεων					
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,86	0,89	0,90	0,91	0,90
		Σύνολο Παθητικού					
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,10	0,08	0,07	0,06	0,05
		ΙΚ					

Η **αποδοτικότητα** του συγκεκριμένου Δήμου βλέπουμε ότι κινείται σε χαμηλά επίπεδα, χωρίς πάντως να μας επιτρέπουν τα αποτελέσματα να μιλήσουμε για ζημιογόνο οργανισμό. Η μόνη χρήση, στην οποία συνέβει αυτό ήταν το 2014, όπου οι δείκτες αποδοτικότητας εμφάνισαν αρνητικό πρόσημο. Όπως είναι λογικό, τις ίδιες αυξομειώσεις παρουσιάζουν και οι **δείκτες κερδοφορίας**.

Για την **αποτελεσματικότητα** των στοιχείων του ενεργητικού, παρατηρούμε ότι, η χρησιμοποίηση των πάγιων στοιχείων στις χρήσεις 2011 και 2013 κρίνεται ελαφρώς ενθαρρυντική, με αποτέλεσμα να είναι αυτή η κατηγορία του ενεργητικού όπου χρησιμοποιείται πιο αποτελεσματικά για τη δημιουργία πωλήσεων. Γενικά, πάντως τα στοιχεία του ενεργητικού δεν φαίνεται να προσφέρουν στη δημιουργία των πωλήσεων, καθώς η κυκλοφοριακή τους ταχύτητα κινείται καθοδικά στις υπό εξέταση περιόδους. Η διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών δε κρίνεται ως η απαιτούμενη, καθώς μόνο για το 2010 η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων ήταν μεγαλύτερη από την αντίστοιχη των προμηθευτών.

Παρόλα αυτά όμως, οι **δείκτες ρευστότητας** κινούνται ανόδικα κατά τη διάρκεια των χρήσεων. Κατά συνέπεια, ο Δήμος έχει τα απαραίτητα εφόδια ώστε να καλύπτει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις του.

Τέλος, οι **δείκτες κεφαλαιακή δομής**, αναδεικνύουν την επαρκή αναλογία των ιδίων κεφαλαίων του Δήμου για την κάλυψη των υποχρεώσεων και των συνολικών του κεφαλαίων και έτσι υπάρχει η δυνατότητα ο οργανισμός αυτός να στηρίζεται στα δικά του κεφάλαια, προκειμένου να εξελίσσεται. Άρα, δεν υφίσταται μακροχρόνιος κίνδυνος επιβίωσης για τον συγκεκριμένο Δήμο.

Δήμος Ζωγράφου

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του Δήμου Ζωγράφου, έπειτα από επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2010-2014:

ΔΗΜΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ							
Δείκτες Αποδοτικότητας			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	0%	3%	3%	-1%	1%
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Αποδοτικότητας ΙΚ (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	0%	5%	6%	-2%	3%
		Ίδια Κεφάλαια					
Δείκτες Κερδοφορίας			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	14%	22%	19%	13%	18%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	1%	7%	10%	-4%	6%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,37	0,37	0,32	0,29	0,26
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,42	0,44	0,40	0,37	0,35
		Πάγιο Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	3,80	2,82	1,90	1,41	1,12
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	59,63	63,53	45,47	44,39	42,00
		Αποθέματα					
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	6,04	5,67	7,92	8,11	8,57
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	11,36	10,56	5,64	4,71	4,66
		Απαιτήσεις					
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	31,69	34,08	63,77	76,41	77,33
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	8,56	11,27	16,38	20,80	19,64
		Προμηθευτές					
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	42,03	31,95	21,98	17,31	18,33
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών					
Δείκτες Ρευστότητας			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	1,09	1,26	1,67	1,76	1,77
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	1,03	1,21	1,61	1,71	1,73
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,66	0,86	1,01	1,12	1,23
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	1,16	1,17	1,21	1,16	1,18
		Σύνολο Υποχρεώσεων					
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,52	0,52	0,53	0,51	0,51
		Σύνολο Παθητικού					
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,69	0,65	0,63	0,63	0,59
		ΙΚ					

Έπειτα από επεξεργασία των **δεικτών αποδοτικότητας** αλλά και **κερδοφορίας**, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η ικανότητα του Δήμου να δημιουργεί κερδοφόρες χρήσεις ήταν αυξημένη έστω και ελάχιστα, μόνο στις χρήσεις 2011 και 2014. Στις υπόλοιπες, είτε οι δείκτες παρέμεναν σταθεροί είτε προέκυπταν ελλείμματα.

Όσον αφορά τα πάγια και τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού, φαίνεται μία πιο **αποτελεσματική** χρησιμοποίηση των πάγιων στοιχείων, εφόσον η κυκλοφοριακή τους ταχύτητα παρουσίαζε πιο ήπιες μεταβολές σε σχέση με αυτή των κυκλοφορούντων. Στο σύνολο του πάντως, το ενεργητικό, δεν κρίνεται ως αποτελεσματικό στη δημιουργία των πωλήσεων. Από το 2012 και μετά, η ταχύτητα αποπλήρωμής των προμηθευτών του Δήμου είναι μεγαλύτερη από αυτή της είσπραξης των απαιτήσεων, με αποτέλεσμα να διενεργείται λανθασμένη διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών.

Παρόλα αυτά, δεν φαίνεται να επηρεάζεται η ρευστότητα του οργανισμού. Αντιθέτως, όλοι οι **δείκτες ρευστότητας** κινούνται ανοδικά από χρήση σε χρήση και έτσι η βραχυχρόνια επιβίωση του Δήμου φαίνεται να είναι διασφαλισμένη. Μακροχρόνια βέβαια, δεν μπορεί να εξαχθεί αντίστοιχο συμπέρασμα, καθώς οι μεταβολές των **δεικτών κεφαλαιακής δομής** δεν μας επιτρέπουν την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων. Παρόλα αυτά, αφού υπάρχει σχετικά πτωτική πορεία του δείκτη χρηματοδοτικής μόχλευσης, μπορούμε να πούμε ότι μειώνεται η αναλογία των ξένων κεφαλαίων.

Δήμος Κηφισίας

Ο Δήμος Κηφισίας είναι Δήμος της περιφέρειας Αττικής που συστάθηκε με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» από την συνένωση των προϋπαρχόντων Δήμων Κηφισίας, Νέας Ερυθραίας και Εκάλης, με τον πρώτο να αποτελεί και έδρα του σημερινού Δήμου.

Εξαιτίας λοιπόν των αλλαγών που υπέστη, ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του Δήμου Κηφισίας, έπειτα από επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2011-2014:

ΔΗΜΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ						
Δείκτες Αποδοτικότητας			2011	2012	2013	2014
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	1%	1%	-3%	1%
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Αποδοτικότητας I.K (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	1%	1%	-3%	1%
		Ίδια Κεφάλαια				
Δείκτες Κερδοφορίας			2011	2012	2013	2014
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	35%	35%	36%	19%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	2%	2%	-9%	4%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας			2011	2012	2013	2014
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,37	0,32	0,33	0,32
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,42	0,37	0,36	0,36
		Πάγιο Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	4,49	3,89	10,17	4,77
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	117,43	73,78	87,70	298,30
		Αποθέματα				
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	3,07	4,88	4,11	1,21
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	1,95	1,67	24,70	35,93
		Απαιτήσεις				
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	184,77	215,90	14,57	10,02
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	3,17	3,03	14,08	22,72
		Προμηθευτές				
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	113,43	118,83	25,56	15,84
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών				
Δείκτες Ρευστότητας			2011	2012	2013	2014
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	0,75	0,85	1,71	4,74
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	0,73	0,82	1,58	4,68
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,07	0,08	0,34	3,26
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής			2011	2012	2013	2014
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	5,08	5,36	11,70	12,84
		Σύνολο Υποχρεώσεων				
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,82	0,82	0,90	0,89
		Σύνολο Παθητικού				
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,06	0,06	0,06	0,06
		ΙΚ				

Όπως μπορούμε να διακρίνουμε, η αποδοτικότητα του συγκεκριμένου Δήμου δεν παρουσιάζει κάποια αξιόλογη πορεία με τη πάροδο των χρήσεων. Συγκεκριμένα, οι **δείκτες αποδοτικότητας** κυμαίνονται σε χαμηλά αλλά και σε σταθερά επίπεδα, το οποίο σημαίνει ότι η ικανότητα του Δήμου να δημιουργεί κερδοφόρες χρήσεις είναι μηδαμινή και ιδιαιτέρως τη χρήση 2013, όπου δεν μπορεί να γίνει λόγος για κερδοφορία. Ανάλογη ήταν και η πορεία του **δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους**.

Η **αποτελεσματικότητα** των στοιχείων του ενεργητικού, στο σύνολο τους, χαρακτηρίζεται από μία καθοδική, αρχικά, πορεία, ενώ στη συνέχεια διατηρήθηκε σε σταθερά επίπεδα. Πιο αναλυτικά, τα στοιχεία του πάγιου ενεργητικού εμφανίζουν μία πτώση το 2012 και στη συνέχεια κινούνται σε σταθερά επίπεδα, χαμηλότερα βέβαια από την αρχική χρήση. Έτσι, δεν υπάρχει αποτελεσματική χρήση των στοιχείων αυτών στην δημιουργία πωλήσεων. Αντιθέτως, τα κυκλοφορούντα στοιχεία, παρουσίασαν μία ανοδική πορεία το 2013, η οποία όμως ήταν και η μοναδική, καθώς στις υπόλοιπες χρήσεις η κυκλοφοριακή τους ταχύτητα ήταν χαμηλότερη. Όσον αφορά τη μέση διάρκεια παραμονής των αποθεμάτων, παρατηρείται μία ικανοποιητική συχνότητα ανανέωσης τους. Από την άλλη, η μέση διάρκεια είσπραξης των απαιτήσεων βελτιώνεται από το 2013 μέχρι το 2014, πορεία την οποία φαίνεται να ακολουθεί και η μέση διάρκεια αποπληρωμής των προμηθευτών. Σε σύγκριση των δεικτών αυτών, προκύπτει το συμπέρασμα ότι ο συγκεκριμένος Δήμος δεν διαχειριζόταν ορθά τις εισπράξεις και τις πληρωμές του κατά τις χρήσεις 2011 και 2012, καθώς η κυκλοφοριακή ταχύτητα των εισπράξεων ήταν μικρότερη από την αντίστοιχη των προμηθευτών. Στη συνέχεια όμως, η διαχείριση αυτών διορθώθηκε.

Παρόλο που η αποδοτικότητα και η κερδοφορία του Δήμου δεν ήταν η απαιτούμενη, παρατηρείται μία αντίθετη εικόνα όσον αφορά τους **δείκτες ρευστότητας**. Ο Δήμος Κηφισίας, λοιπόν, δεν φαίνεται να αντιμετωπίζει βραχυχρόνιο κίνδυνο επιβίωσης, καθώς οι σχετικοί δείκτες κινούνται ανοδικά σε όλες τις υπό εξέταση χρήσεις. Κατ' επέκτασιν, ο οργανισμός διακρίνεται από συνέπεια προς τις βραχυχρόνιες οφειλές του.

Κλείνοντας, η πορεία των **δεικτών κεφαλαιακής δομής** κρίνεται επίσης ως ικανοποιητική, καθώς διακρίνονται από ανοδικές τάσεις. Κατά συνέπεια, η εξάρτηση του Δήμου στα ξένα κεφάλαια διατηρείται σταθερή και σε χαμηλά επίπεδα, όπως μπορούμε να δούμε από τον δείκτη χρηματοδοτικής μόχλευσης. Η επέκταση λοιπόν, των δραστηριοτήτων του βασίζεται στα ίδια του κεφάλαια και έτσι δεν τίθεται σε κίνδυνο η μακροχρόνια συνέχεια του οργανισμού.

Δήμος Αιγάλεω

Παρακάτω απεικονίζονται τα αποτελέσματα των δεικτών κατόπιν επεξεργασίας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Δήμου για τις χρήσεις 2010-2014:

ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΑΛΕΩ							
Δείκτες Αποδοτικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	-9%	3%	-2%	7%	4%
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Αποδοτικότητας I.K (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	-16%	6%	-3%	13%	7%
		Ίδια Κεφάλαια					
Δείκτες Κερδοφορίας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	-22%	3%	-1%	4%	6%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	-18%	2%	-1%	6%	3%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,51	1,31	1,20	1,12	1,08
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,55	1,90	1,56	1,69	1,80
		Πάγιο Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	7,97	8,59	5,77	3,39	2,73
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	101,31	392,57	469,67	625,40	666,58
		Αποθέματα					
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	3,55	0,92	0,77	0,58	0,54
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	14,06	12,84	7,80	3,86	3,57
		Απαιτήσεις					
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	25,61	28,04	46,17	93,26	100,71
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	6,90	5,59	11,74	32,72	34,13
		Προμηθευτές					
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	52,17	64,39	30,67	11,00	10,55
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών					
Δείκτες Ρευστότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	0,39	0,53	1,49	7,89	11,55
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	0,35	0,52	1,47	7,85	11,50
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,07	0,14	0,35	0,86	2,65
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	1,41	1,06	1,43	2,20	2,27
		Σύνολο Υποχρεώσεων					
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,58	0,47	0,52	0,52	0,52
		Σύνολο Παθητικού					
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,42	0,33	0,43	0,37	0,37
		ΙΚ					

Οι δραστηριότητες του Δήμου Αιγάλεω δεν φαίνεται να είναι ιδιαιτέρως **αποδοτικές**. Συγκεκριμένα, μόνο για τις χρήσεις 2011 και 2013 μπορούμε να πούμε ότι η ικανότητα του Δήμου να δημιουργεί κέρδος από τις δραστηριότητες του ήταν σχετικά αυξημένη. Για τις υπόλοιπες χρήσεις υπήρχε πτωτική πορεία της ικανότητας αυτής, ενώ το 2010 και το 2012 ο οργανισμός κρίθηκε ελλειμματικός. Οι **δείκτες κερδοφορίας** αναδεικνύουν την ικανότητα του Δήμου να διαχειρίζεται σωστά τα έσοδα και τα έξοδα του, με αποτέλεσμα τη δημιουργία κέρδους από τις πωλήσεις που πραγματοποιεί. Για τις μόνες χρήσεις, όπου μπορούμε να μιλήσουμε για σωστή διαχείριση, ήταν αυτές του 2011, 2013 και 2014. Για τις εναπομείνουσες δεν γίνεται λόγος για κερδοφορία.

Η **αποτελεσματικότητα** των στοιχείων του ενεργητικού κρίνεται ικανοποιητική μόνο στη χρήση 2011, καθώς στις υπόλοιπες η κυκλοφοριακή τους ταχύτητα παρουσίαζε πτώσεις, χωρίς πάντως να επανέρχεται στα αρχικά της χαμηλά επίπεδα. Από την ανάλυση των δεικτών για το πάγιο και το κυκλοφορούν ενεργητικό, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η κυκλοφοριακή ταχύτητα του κυκλοφορούντος ενεργητικού, παρουσιάζει πιο έντονες διακυμάνσεις, με ανοδική πορεία μόνο στη χρήση του 2011. Οι εισπράξεις των απαιτήσεων για τον Δήμο, φαίνεται να χαρακτηρίζονται από μία αυξανόμενη καθυστέρηση από το 2011 και μετά, σε αντίθεση με την αποπληρωμή των προμηθευτών του, η οποία επιταγχύνεται από το 2012 και έπειτα. Έτσι λοιπόν, η διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών βρισκόταν σε ορθολογικά επίπεδα μόνο στις δύο πρώτες χρήσεις.

Όσον αφορά τους **δείκτες ρευστότητας** και την ικανότητα του Δήμου να ανταπεξέρχεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του, παρατηρούμε μία συνεχόμενη αύξηση των δεικτών με άμεση συνέπεια την εξασφάλιση της βραχυχρόνιας επιβίωσης του.

Τέλος, σχετικά με τους **δείκτες κεφαλαιακής δομής** και το πόσο εκτεθειμένος είναι ο Δήμος στα ξένα κεφάλαια με σκοπό την επέκταση των δραστηριοτήτων του, παρατηρείται μία ικανοποιητική αναλογία των ιδίων κεφαλαίων. Με άλλα λόγια, επαρκούν τα ίδια κεφάλαια του Δήμου για την κάλυψη των υποχρεώσεων και των συνολικών του κεφαλαίων. Το 2011, μπορεί να θεωρηθεί η χρήση, στην οποία η εξάρτηση του Δήμου σε ξένα κεφάλαια ήταν σχετικά αυξημένη και έτσι υπήρχε και ο σχετικός κίνδυνος για τη μακροχρόνια επιβίωση του οργανισμού.

Δήμος Νέας Ιωνίας

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του Δήμου Νέας Ιωνίας, έπειτα από επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2010-2014:

ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ							
Δείκτες Αποδοτικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	1%	0%	-1%	1%	0%
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Αποδοτικότητας Ι.Κ (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	2%	1%	-1%	1%	0%
		Ίδια Κεφάλαια					
Δείκτες Κερδοφορίας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	-1%	-4%	-2%	-3%	1%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	3%	1%	-4%	4%	3%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,42	0,35	0,12	0,12	0,12
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,47	0,41	0,13	0,13	0,13
		Πάγιο Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	5,23	4,60	4,38	3,96	3,18
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	94,68	71,11	64,82	82,79	84,60
		Αποθέματα					
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	3,80	5,06	5,55	4,35	4,26
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	52,74	177,08	998,11	484,27	1294,97
		Απαιτήσεις					
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	6,83	2,03	0,36	0,74	0,28
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	19,32	9,40	21,90	29,34	32,26
		Προμηθευτές					
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	18,63	38,29	16,44	12,27	11,16
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών					
Δείκτες Ρευστότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	1,66	1,16	1,93	2,55	3,03
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	1,57	1,08	1,80	2,42	2,92
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	1,39	0,99	1,71	2,38	2,88
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	4,08	3,89	17,66	20,96	23,50
		Σύνολο Υποχρεώσεων					
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,72	0,66	0,88	0,90	0,90
		Σύνολο Παθητικού					
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		ΙΚ					

Ο **δείκτης αποδοτικότητας** του ενεργητικού αποτελεί μέτρο της κερδοφόρας δυναμικότητας των περιουσιακών στοιχείων του οργανισμού. Από τα αποτελέσματα του πίνακα, τα περιουσιακά στοιχεία του οργανισμού δε φαίνεται να χαρακτηρίζονται για την αποδοτικότητα τους, καθώς κυμαίνονται σε μηδενικά και αρνητικά επίπεδα. Επίσης, αντίστοιχη πορεία φαίνεται να έχει και η κερδοφόρα δυναμικότητα των ιδίων κεφαλαίων. Έτσι λοιπόν, σύμφωνα και με τους **δείκτες κερδοφορίας**, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι ο Δήμος αυτός δε βρίσκεται σε θέση να δημιουργεί κερδοφόρες χρήσεις από τις δραστηριότητες του.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω και επιβεβαιώνεται και με τους **δείκτες αποτελεσματικότητας**, τα στοιχεία του ενεργητικού δεν έχουν την απαιτούμενη εκμετάλλευση, ώστε να συνεισφέρουν στην δημιουργία πωλήσεων. Τόσο η κυκλοφοριακή ταχύτητα των παγίων όσο και αυτή των κυκλοφορούντων στοιχείων, με τη πάροδο των χρήσεων, πορεύονται καθοδικά. Τα αποθέματα, γενικά, φαίνεται να έχουν μία ικανοποιητική συχνότητα ανανέωσης. Ακόμη πιο ικανοποιητική είναι η μέση διάρκεια είσπραξης των απαιτήσεων, καθώς από το 2011 και μετά δεν απαιτούνται παραπάνω από δύο ημέρες προκειμένου να εισπραχθούν. Αντίθετα, η αποπληρωμή των προμηθευτών αποτελεί πιο χρονοβόρα διαδικασία. Συνολικά πάντως, ο οργανισμός αυτός χαρακτηρίζεται από ορθή διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών του, αφού καθ'όλη τη διάρκεια των χρήσεων, η κυκλοφοριακή ταχύτητα των εισπράξεων είναι μεγαλύτερη από την αντίστοιχη των προμηθευτών.

Επομένως, και οι **δείκτες ρευστότητας** κυμαίνονται ανοδικά στις χρήσεις αυτές, γεγονός το οποίο εξασφαλίζει τη βραχυχρόνια επιβίωση του Δήμου. Η μόνη περίπτωση, όπου υπήρχε κάποιος κίνδυνος ήταν στη χρήση 2011, κατά τη διάρκεια της οποίας οι δείκτες ρευστότητας μειώθηκαν και έτσι τα ταμειακά διαθέσιμα αλλά και τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του Δήμου δεν επαρκούσαν για τη κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Η παραπάνω μείωση, παρόλα αυτά, δε δημιουργεί κάτι το ανησυχητικό, δεδομένου ότι ο **δείκτης χρηματοδοτικής μόχλευσης** αποκαλύπτει την ξεκάθαρη εξάρτηση του οργανισμού στα δικά του κεφάλαια. Έτσι λοιπόν, η αποπληρωμή των υποχρεώσεων και των συνολικών του κεφαλαίων καλύπτεται από τα ίδια κεφάλαια, χωρίς να απαιτείται εξωτερική ενίσχυση και χωρίς να κινδυνεύει με μελλοντική πτώχευση ο οργανισμός.

Δήμος Παλαιού Φαλήρου

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του Δήμου Παλαιού Φαλήρου, έπειτα από επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2010-2014:

ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ

Δείκτες Αποδοτικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (RO A)	=	Καθαρά Κέρδη	2%	2%	2%	3%	2%
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Αποδοτικότητας I.K (RO E)	=	Καθαρά Κέρδη	3%	3%	3%	4%	2%
		Ίδια Κεφάλαια					
Δείκτες Κερδοφορίας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	8%	12%	11%	19%	8%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	7%	7%	8%	13%	9%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,37	0,34	0,30	0,26	0,19
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,42	0,39	0,35	0,31	0,22
		Πάγιο Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	5,61	3,48	3,10	2,10	1,94
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	89,99	45,96	90,46	70,13	121,06
		Αποθέματα					
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	4,00	7,83	3,98	5,13	2,97
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	72,29	49,90	26,17	10,92	10,49
		Απαιτήσεις					
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	4,98	7,21	13,75	32,97	34,32
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	21,37	16,93	30,88	9,32	28,62
		Προμηθευτές					
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	16,85	21,26	11,66	38,64	12,58
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών					
Δείκτες Ρευστότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	1,62	1,94	3,28	2,83	4,34
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	1,53	1,81	3,18	2,77	4,27
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	1,36	1,66	2,79	2,22	3,42
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	7,34	7,75	11,50	11,74	25,52
		Σύνολο Υποχρεώσεων					
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,86	0,87	0,89	0,89	0,94
		Σύνολο Παθητικού					
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,09	0,07	0,05	0,04	0,01
		ΙΚ					

Η **κερδοφόρα δυναμικότητα των στοιχείων του ενεργητικού** αλλά και των **ιδίων κεφαλαίων**, παρουσιάζουν μία μικρή βελτίωση το 2013, ενώ στις υπόλοιπες χρήσεις οι σχετικοί δείκτες είτε διατηρούνται σταθεροί είτε μειώνονται, χωρίς πάντως να έχουν σημαντικές μεταβολές. Έτσι λοιπόν και από τους **δείκτες κερδοφορίας**, η χρήση του 2013 μπορεί να θεωρηθεί ως η πιο ικανή για τη δημιουργία κερδοφόρων χρήσεων.

Πιο αναλυτικά, τα περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού δεν προσφέρουν την απαιτούμενη **αποτελεσματικότητα** για τη δημιουργία πωλήσεων, δεδομένου ότι η κυκλοφοριακή ταχύτητα, τόσο των πάγιων όσο και των κυκλοφορούντων στοιχείων, μειώνεται από χρήση σε χρήση. Η μόνη διαφορά είναι ότι αυτή των κυκλοφορούντων παρουσιάζει πιο έντονες μεταβολές. Όσον αφορά τη διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών, οι μόνες χρήσεις για τις οποίες μπορούμε να πούμε ότι ο Δήμος δεν προέβαινε σε ορθή διαχείριση ήταν αυτές του 2012 και του 2014, όπου οι κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων ήταν μικρότερη από αυτή των προμηθευτών.

Όσον αφορά τα συμπεράσματα τα οποία προκύπτουν από τους **δείκτες ρευστότητας**, καταλήγουμε στο γεγονός ότι ο Δήμος αυτός είναι σε θέση να καλύπτει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις του, είτε με τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του είτε με τα ταμειακά του διαθέσιμα. Μόνο για το 2013 ο οργανισμός ενδεχομένως να αντιμετώπιζε κάποιο βραχυχρόνιο κίνδυνο επιβίωσης.

Οι δείκτες **κεφαλαιακής δομής** αποκαλύπτουν ότι ο Δήμος Παλαιού Φαλήρου διαθέτει επαρκή κεφάλαια προκειμένου να καλύπτει τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις του και έτσι εξασφαλίζεται η μακροχρόνια συνέχιση των δραστηριοτήτων του. Η αναλογία των ξένων κεφαλαίων φαίνεται να εξαλείφεται από χρήση σε χρήση.

Δήμος Αγίων Αναργύρων-Καματερού

Ο Δήμος αυτός είναι ένας από τους Δήμους της περιφέρειας Αττικής, ο οποίος προέκυψε από το πρόγραμμα «Καλλικράτης», με την συνένωση των παλαιότερων Δήμων Αγίων Αναργύρων και Καματερού. Με τη σημερινή του μορφή, ο Δήμος αυτός εδρεύει στους Άγιους Αναργύρους.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του Δήμου Αγίων Αναργύρων-Καματερού, έπειτα από επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2011-2014:

ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΤΥΡΩΝ-ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ						
Δείκτες Αποδοτικότητας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	-3%	1%	-2%	1%
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Αποδοτικότητας Ι.Κ (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	-4%	2%	-3%	2%
		Ίδια Κεφάλαια				
Δείκτες Κερδοφορίας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	8%	1%	1%	7%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	-8%	4%	-8%	5%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,33	0,29	0,27	0,28
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,36	0,33	0,30	0,31
		Πάγιο Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	5,49	4,51	3,88	3,73
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	77,63	259,79	473,60	379,30
		Αποθέματα				
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	4,64	1,39	0,76	0,95
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	40,85	23,77	43,95	37,32
		Απαιτήσεις				
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	8,81	15,14	8,19	9,65
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	3,34	3,03	5,20	7,86
		Προμηθευτές				
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	107,81	118,87	69,22	45,78
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών				
Δείκτες Ρευστότητας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	0,36	0,44	0,88	1,31
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	0,34	0,43	0,87	1,30
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,12	0,15	0,27	0,47
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	1,87	1,97	2,71	3,01
		Σύνολο Υποχρεώσεων				
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,62	0,62	0,68	0,69
		Σύνολο Παθητικού				
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,26	0,27	0,25	0,25
		ΙΚ				

Όπως μπορεί να γίνει αντιληπτό, για **κερδοφόρα δυναμικότητα των στοιχείων του ενεργητικού αλλά και των ιδίων κεφαλαίων**, μπορεί να γίνει λόγος μόνο στις χρήσεις 2012 και 2014, καθώς στις υπόλοιπες ο Δήμος αυτός παρουσίασε ελλείμματα. Βέβαια, και στις πλεονάζουσες χρήσεις η δυναμικότητα δεν παραμένει μόνο σταθερή αλλά κυμαίνεται και σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουμε και μέσω του **δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους**. Έτσι λοιπόν, μόνο οι χρήσεις 2012 και 2014 μπορούν να θεωρηθούν ότι παρουσιάζουν κάποια ικανότητα δημιουργίας κερδοφόρων χρήσεων.

Μέσω των **δεικτών αποτελεσματικότητας**, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η αποτελεσματική χρησιμοποίηση, τόσο των πάγιων όσο και των κυκλοφορούντων στοιχείων, κινείται καθοδικά. Έτσι, με τη πάροδο των χρήσεων, συνεισφέρουν ολοένα και λιγότερο στην δημιουργία των πωλήσεων. Από την άλλη, παρατηρείται μία αρκετά ικανοποιητική ένταση ανανέωσης των αποθεμάτων, καθώς προκύπτει μία καθημερινή ανανέωση τους. Ικανοποιητική επίσης, φαίνεται να είναι και η διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών του Δήμου, εφόσον η κυκλοφοριακή ταχύτητα των εισπράξεων διατηρείται σε υψηλότερα επίπεδα από αυτήν των προμηθευτών, σε όλη την υπό εξέταση περίοδο. Επιπλέον, μπορούμε να πούμε ότι ο οργανισμός εισπράττει τις απαιτήσεις του με ταχύτερους ρυθμούς από αυτούς που απαιτούνται για την αποπληρωμή των προμηθευτών του.

Όσον αφορά τη **ρευστότητα** του , παρατηρείται μία αυξανόμενη αλλά σχετικά μικρή κίνηση στους σχετικούς δείκτες, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι βραχυπρόθεσμα ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του, χωρίς πάντως οι δείκτες αυτοί να ενδύκνυνται για ασφαλή συμπεράσματα.

Από την άλλη, **μακροπρόθεσμα**, ο Δήμος φαίνεται να παρουσιάζει μία σχετική εξάρτηση σε ξένα κεφάλαια, η οποία όμως από χρήση σε χρήση ελαττώνεται. Ωστόσο, ιδίως κατά τη διάρκεια των δύο πρώτων χρήσεων, ο Δήμος αυτός αντιμετώπιζε μακροχρόνιο κίνδυνο επιβίωσης.

Δήμος Πετρούπολης

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του Δήμου Πετρούπολης, έπειτα από επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2010-2014:

ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΟΥΠΟΛΗΣ							
Δείκτες Αποδοτικότητας			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	-2%	-1%	-3%	-1%	0%
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Αποδοτικότητας ΙΚ (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	-2%	-1%	-4%	-2%	0%
		Ίδια Κεφάλαια					
Δείκτες Κερδοφορίας			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	12%	13%	-2%	17%	19%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	-4%	-2%	-8%	-3%	0%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,42	0,45	0,38	0,41	0,40
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,51	0,55	0,46	0,48	0,47
		Πάγιο Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	3,12	3,27	3,13	3,31	3,88
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	45,36	48,22	48,91	40,59	39,90
		Αποθέματα					
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	7,94	7,47	7,36	8,87	9,02
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	26,94	15,58	17,85	14,49	15,93
		Απαιτήσεις					
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	13,36	23,11	20,17	24,84	22,60
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	10,27	11,99	22,48	63,63	34,22
		Προμηθευτές					
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	35,06	30,01	16,01	5,66	10,52
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών					
Δείκτες Ρευστότητας			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	1,93	1,88	2,66	4,77	3,60
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	1,81	1,77	2,49	4,44	3,32
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	1,56	1,45	1,79	2,69	1,86
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής			2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	2,73	2,82	2,57	2,81	2,85
		Σύνολο Υποχρεώσεων					
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,73	0,73	0,70	0,72	0,72
		Σύνολο Παθητικού					
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,27	0,26	0,32	0,32	0,31
		ΙΚ					

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, τα οποία προέκυψαν για τους **δείκτες αποδοτικότητας**, δεν μπορεί να γίνει λόγος για δημιουργία κέρδους από την πραγματοποίηση των διαφόρων δραστηριοτήτων του Δήμου. Την ίδια πορεία ακολουθούν και οι **δείκτες κερδοφορίας**, οπότε δεν υφίσταται ικανοποιητική διαχείριση των εσόδων και των εξόδων του Δήμου, έτσι ώστε να παραγέται ικανοποιητικό κέρδος στο τέλος των χρήσεων.

Σχετικά με την **αποτελεσματικότητα** των στοιχείων του ενεργητικού, συμπεραίνουμε ότι τα κυκλοφορούντα στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν πιο αποτελεσματικά και έτσι συνεισέφεραν περισσότερο στην δημιουργία πωλήσεων. Παρατηρείται δηλαδή μία πιο ικανοποιητική εικόνα στην κυκλοφοριακή ταχύτητα των κυκλοφορούντων στοιχείων σε αντίθεση με αυτήν των πάγιων. Ακόμη, από τη κατηγορία των δεικτών αυτών, προκύπτει ότι ο Δήμος δεν προέβαινε σε σωστή διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών του, καθώς από το 2012 και μετά βλέπουμε ότι η κυκλοφοριακή ταχύτητα των προμηθευτών ήταν μεγαλύτερη από αυτή των απαιτήσεων. Με άλλα λόγια, τη δεδομένη περίοδο, ο Δήμος αποπλήρωνε ταχύτερα τις υποχρεώσεις του απ'ότι εισέπραττε τα απαιτούμενα.

Από τους **δείκτες ρευστότητας**, δε μπορεί να εξαχθεί κάποιο ασφαλές συμπέρασμα, καθώς οι αυξομειώσεις που παρουσιάζουν δεν είναι στα απαιτούμενα επίπεδα, ώστε να κρίνουμε το αν ο Δήμος αυτός βρίσκεται σε θέση να ικανοποιεί τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του. Σχετικά μεγαλύτερη φαίνεται να είναι η αύξηση των δεικτών στη χρήση 2013.

Οι **δείκτες κεφαλαιακής δομής**, απεικονίζουν την αναλογία των ξένων κεφαλαίων στα κεφάλαια του οργανισμού. Με τις παρούσες μεταβολές δε μπορούμε να προβούμε σε κάποιο αξιόπιστο συμπέρασμα. Το μόνο σίγουρο όμως είναι, ότι γενικά υπάρχει εξάρτηση του Δήμου σε ξένα κεφάλαια ώστε να αναπτύσσεται. Άρα, υπάρχει και ο σχετικός κίνδυνος που αφορά τη μακροχρόνια επιβίωση του.

Δήμος Ελληνικού-Αργυρούπολης

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης, έπειτα από επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2011-2014:

ΔΗΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ-ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ

Δείκτες Αποδοτικότητας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	0%	-1%	-1%	1%
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Αποδοτικότητας I.K (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	0%	-1%	-2%	1%
		Ίδια Κεφάλαια				
Δείκτες Κερδοφορίας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	7%	-3%	0%	8%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	0%	-6%	-8%	5%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,23	0,19	0,17	0,19
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,26	0,21	0,19	0,21
		Πάγιο Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	3,77	3,29	3,21	2,34
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	#####	#####	#####	#####
		Αποθέματα				
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	#####	#####	#####	#####
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	13,18	6,91	6,61	5,22
		Απαιτήσεις				
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	27,31	52,07	54,49	68,96
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	3,35	4,15	8,72	12,03
		Προμηθευτές				
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	107,44	86,74	41,26	29,93
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών				
Δείκτες Ρευστότητας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	0,66	0,84	1,62	2,69
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	#####	#####	#####	#####
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,15	0,14	0,20	0,78
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	7,13	7,47	11,54	16,36
		Σύνολο Υποχρεώσεων				
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,85	0,85	0,87	0,91
		Σύνολο Παθητικού				
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,03	0,05	0,05	0,03
		ΙΚ				

Όπως και προηγουμένως και παρ'όλες τις αλλαγές που επέφερε το πρόγραμμα «Καλλικράτης», δεν παρατηρείται η απαιτούμενη **αποδοτικότητα** για τον Δήμο, καθώς οι δείκτες αποδοτικότητας κινούνται είτε σε μηδενικά είτε σε αρνητικά επίπεδα. Συνέπεια αυτού είναι η μη-ύπαρξη κέρδους από τη περάτωση των δραστηριοτήτων του οργανισμού. Όπως βλέπουμε και από τον **δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους**, υφίσταται μία σχετικά ορθή διαχείριση των εσόδων και των εξόδων κατά το 2014, από τη μεριά του Δήμου, που σημαίνει ότι μόνο τη χρήση εκείνη πραγματοποιούνταν ικανοποιητικά κέρδη.

Όσον αφορά τους **δείκτες αποτελεσματικότητας**, και συγκεκριμένα τη συμβολή των στοιχείων του ενεργητικού στην δημιουργία πωλήσεων, παρατηρείται μία συνεχώς καθοδική πορεία τόσο στην κυκλοφοριακή ταχύτητα των κυκλοφορούντων στοιχείων όσο και σε αυτήν των πάγιων στοιχείων, με αποτέλεσμα τα στοιχεία του ενεργητικού στο σύνολο τους να μη χρησιμοποιούνται με τον κατάλληλο τρόπο, ώστε να συνεισφέρουν στην αύξηση των πωλήσεων. Επίσης, η μέση διάρκεια είσπραξης των απαιτήσεων παρουσιάζει μία συνεχόμενη επιδείνωση, με αποτέλεσμα να καθυστερείτε ολοένα και περισσότερο η είσπραξη των απαιτήσεων του Δήμου. Αντιθέτως, συνεχιζόμενη βελτίωση εμφανίζει η μέση διάρκεια αποπληρωμής των προμηθευτών. Γενικά όμως, μόνο μέχρι το 2012 η διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών ήταν η απαιτούμενη. Έτσι, στη πορεία προέκυπτε η κυκλοφοριακή ταχύτητα των εισπράξεων να είναι μικρότερη από την αντίστοιχη των προμηθευτών.

Μέσω των **δεικτών ρευστότητας**, από το 2011 μέχρι το 2014, παρατηρείται μία βελτίωση στην ικανότητα του Δήμου να αποπληρώνει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις του, με αποτέλεσμα την εξασφάλιση της βραχυχρόνιας επιβίωσης του.

Αντίστοιχη αλλά και με πιο αξιόπιστες μεταβολές εμφανίζονται οι **δείκτες κεφαλαιακής δομής**. Έτσι λοιπόν, παρατηρείται μία ολοένα αυξανόμενη εξάρτηση του συγκεκριμένου Δήμου στα ίδια του κεφάλαια και μέσω αυτών επεκτείνονται οι δραστηριότητές του. Κλείνοντας, ο Δήμος Ελληνικού-Αργυρούπολης, δεν φαίνεται να αντιμετωπίζει μακροχρόνιο κίνδυνο επιβίωσης.

Δήμος Ηρακλείου Αττικής

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους δείκτες του Δήμου Ηρακλείου, έπειτα από επεξεργασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2010-2014:

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ						
Δείκτες Αποδοτικότητας		2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	-3%	1%	4%	1%
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Αποδοτικότητας Ι.Κ (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	-6%	3%	8%	1%
		Ίδια Κεφάλαια				2%
Δείκτες Κερδοφορίας		2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	48%	50%	35%	34%
		Καθαρές Πωλήσεις				32%
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	-4%	2%	6%	1%
		Καθαρές Πωλήσεις				2%
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,63	0,64	0,56	0,46
		Σύνολο Ενεργητικού				0,42
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,76	0,75	0,67	0,57
		Πάγιο Ενεργητικό				0,50
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	4,28	4,70	3,82	2,65
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό				2,82
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	161,15	207,94	144,01	141,66
		Αποθέματα				114,58
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	2,23	1,73	2,50	2,54
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων				3,14
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	7,12	7,35	5,56	14,57
		Απαιτήσεις				31,79
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	50,58	48,99	64,80	24,71
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων				11,33
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	1,88	1,92	2,24	4,21
		Προμηθευτές				5,09
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	191,10	187,59	160,37	85,56
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών				70,76
Δείκτες Ρευστότητας		2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	0,55	0,49	0,72	1,71
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				1,83
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	0,54	0,48	0,71	1,69
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				1,80
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,14	0,16	0,20	0,67
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				1,36
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2010	2011	2012	2013	2014
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	0,76	0,85	1,13	1,81
		Σύνολο Υποχρεώσεων				1,83
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,41	0,42	0,48	0,58
		Σύνολο Παθητικού				0,51
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,65	0,50	0,46	0,38
		ΙΚ				0,39

Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα των δεικτών αποδοτικότητας, η πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων του Δήμου είναι αποδοτική και επιφέρει κέρδη, σχετικά μικρά βέβαια, μόνο στις χρήσεις 2011 και 2012. Έτσι λοιπόν και

μέσω του δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους, μόνο στις χρήσεις αυτές η πραγματοποίηση κέρδους ήταν σχετικά ικανοποιητική.

Η **αποτελεσματικότητα** των στοιχείων του ενεργητικού δεν φαίνεται να ήταν η απαιτούμενη, καθώς όπως προκύπτει από τη κυκλοφοριακή τους ταχύτητα, η χρησιμοποίηση τους δεν ήταν η απαιτούμενη. Πιο συγκεκριμένα, τα πάγια στοιχεία από χρήση σε χρήση συνεισέφεραν ολοένα και λιγότερο στην δημιουργία πωλήσεων, ενώ τα κυκλοφορούντα από τη μεριά τους, φαίνεται να χρησιμοποιήθηκαν αποτελεσματικά μόνο το 2011 και το 2014, όπου η κυκλοφοριακή τους ταχύτητα εμφάνισε μία ελάχιστη άνοδο. Βέβαια, καθ'όλη τη διάρκεια των χρήσεων, ο Δήμος διαχειριζόταν ορθά τις εισπράξεις και τις πληρωμές του, καθώς όπως φαίνεται η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων διατηρούνταν υψηλότερα από αυτή των προμηθευτών. Γενικά, ο Δήμος ανανέωνε άμεσα τα αποθέματα του, όπως το ίδιο έπραττε και με τις εισπράξεις των απαιτήσεων, ειδικά από το 2013 και μετά. Η αποπληρώμη των υποχρεώσεων του αποτελούσε πιο χρονοβόρα διαδικασία, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν βελτιωνόταν η μέση διάρκεια από χρήση σε χρήση.

Επιπλέον, η **ρευστότητα** του Δήμου κινούνταν ανοδικά, χωρίς πάντως να εμφανίζει τεράστιες μεταβολές, με αποτέλεσμα η εξασφάλιση της βραχυχρόνιας επιβίωσής του, να μην αποτελεί ιδιαιτέρως αξιόπιστο συμπέρασμα.

Το ίδιο ακριβώς οφείλουμε να πούμε και για την μακροχρόνια επιβίωση του Δήμου, καθώς οι μεταβολές των **δεικτών κεφαλαικής δομής** αναδεικνύουν την ύπαρξη ξένων κεφαλαίων, η οποία τείνει να μειώνεται με αργούς ρυθμούς. Ωστόσο, δε παύει να υφίσταται μακροχρόνιος κίνδυνος επιβίωσης για τον συγκεκριμένο Δήμο.

Δήμος Βούλας-Βάρης-Βουλιαγμένης

Ο Δήμος Βούλας-Βάρης-Βουλιαγμένης είναι Δήμος της περιφέρειας Αττικής που συστάθηκε με το πρόγραμμα «Καλλικράτης». Ο Δήμος σχηματίστηκε με την συνένωση των υπό κατάργηση Δήμων Βάρης, Βουλιαγμένης και Βούλας. Έδρα του Δήμου είναι η Βούλα.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους δείκτες του Δήμου Βούλας-Βάρης-Βουλιαγμένης, έπειτα από επεξεργασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2011-2014:

ΔΗΜΟΣ ΒΟΥΛΑΣ-ΒΑΡΗΣ-ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ						
Δείκτες Αποδοτικότητας			2011	2012	2013	2014
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	-2%	-1%	2%	0%
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Αποδοτικότητας I.K (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	-2%	-1%	3%	0%
		Ίδια Κεφάλαια				
Δείκτες Κερδοφορίας			2011	2012	2013	2014
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	1%	-2%	-4%	9%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	-9%	-6%	13%	0%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας			2011	2012	2013	2014
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,23	0,20	0,18	0,18
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,29	0,24	0,23	0,23
		Πάγιο Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	1,26	1,16	0,96	0,84
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	395,15	441,18	468,68	570,87
		Αποθέματα				
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	0,91	0,82	0,77	0,63
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	2,08	1,79	1,39	1,37
		Απαιτήσεις				
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	172,93	200,87	258,83	262,34
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	4,99	8,10	14,49	10,32
		Προμηθευτές				
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	72,08	44,44	24,85	34,90
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών				
Δείκτες Ρευστότητας			2011	2012	2013	2014
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	2,56	3,69	5,41	5,84
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	2,55	3,68	5,40	5,83
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,96	1,22	1,57	2,18
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής			2011	2012	2013	2014
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	5,54	7,42	9,47	10,48
		Σύνολο Υποχρεώσεων				
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,81	0,84	0,87	0,87
		Σύνολο Παθητικού				
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,09	0,08	0,07	0,05
		ΙΚ				

Όπως γίνεται αντιληπτό και παρ'ότι ο Δήμος υπέστη διαρθρωτικές αλλαγές, η **αποδοτικότητα** των δραστηριοτήτων του δεν παρουσιάζει την απαιτούμενη εξέλιξη. Έτσι, μόνο στη χρήση 2013, η διενέργεια των δραστηριοτήτων είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία κάποιου κέρδους. Αποτέλεσμα στο οποίο καταλήγουμε και με την εξέταση του **καθαρού περιθωρίου κέρδους**. Προκύπτει λοιπόν, ότι για τις υπό εξέταση περιόδους, μόνο η χρήση του 2013 θεωρείται κερδοφόρα, καθώς στις προηγούμενες είχαμε την εμφάνιση ελλείμματος, ενώ για το 2014 οι δραστηριότητες του Δήμου ήταν ουδέτερες.

Επίσης, σχετικά με την **αποτελεσματικότητα** των στοιχείων του ενεργητικού, παρατηρείται μία καθοδική πορεία των δεικτών, με άμεση συνέπεια, τα στοιχεία αυτά να μην προσφέρουν στην δημιουργία των πωλήσεων. Ειδικότερα, μόνο στα πάγια στοιχεία και στις χρήσεις 2013-2014, διακόπτεται αυτή η καθοδική πορεία της κυκλοφοριακής τους ταχύτητας, χωρίς όμως να μεταβάλλουν το συνολικό αποτέλεσμα. Αντιθέτως, η ταχύτητα με την οποία ανακυκλώνει ο Δήμος αυτός τα αποθέματα του, κρίνεται απολύτως αποδεκτή, καθώς υπάρχει μία ημερήσια ανακύκλωσή τους. Επιπλέον, ο Δήμος αυτός, δεν προβαίνει σε ορθή διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών, καθώς όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα, η κυκλοφοριακή ταχύτητα των προμηθευτών διατηρείται υψηλότερα από αυτή των απαιτήσεων καθ'όλη τη διάρκεια των χρήσεων. Γενικά, η αποπληρωμή των προμηθευτών διενεργείται σε ανεκτά χρονικά όρια, σε αντίθεση με την είσπραξη των απαιτήσεων, όπου απαιτείται τουλάχιστον το πέρας μισής χρήσης, ώστε να εισπραχθούν.

Παρόλα αυτά, η εξέλιξη της ρευστότητας του Δήμου, κρίνεται ενθαρρυντική, αφού οι **δείκτες ρευστότητας** κινούνται ανοδικά από χρήση σε χρήση. Γεγονός το οποίο αναδεικνύει την ικανότητα του Δήμου να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του. Ακόμη, η επέκταση των δραστηριοτήτων του Δήμου φαίνεται να χρηματοδοτείται από τα δικά του κεφάλαια, εξάρτηση η οποία διασφαλίζει τη **μακροχρόνια επιβίωση** του οργανισμού.

Δήμος Χαϊδαρίου

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους δείκτες του Δήμου Χαϊδαρίου, έπειτα από επεξεργασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2010-2014:

ΔΗΜΟΣ ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ							
Δείκτες Αποδοτικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	-10%	-3%	-2%	9%	7%
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Αποδοτικότητας I.K (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	-20%	-6%	-5%	12%	10%
		Ίδια Κεφάλαια					
Δείκτες Κερδοφορίας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	15%	27%	27%	33%	39%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	-19%	-5%	-4%	20%	17%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,52	0,55	0,51	0,44	0,44
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,61	0,66	0,65	0,62	0,66
		Πάγιο Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	4,63	3,93	2,98	1,78	1,39
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	-	-	-	-	-
		Αποθέματα					
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	-	-	-	-	-
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	4,78	4,32	3,19	2,19	2,14
		Απαιτήσεις					
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	75,24	83,28	112,84	164,57	168,51
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	1,68	1,36	1,11	5,13	6,66
		Προμηθευτές					
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	214,53	264,59	324,95	70,24	54,05
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών					
Δείκτες Ρευστότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	0,36	0,38	0,47	3,76	6,33
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	#####	#####	#####	#####	#####
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,01	0,03	0,02	0,63	2,06
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	0,99	0,83	0,69	3,19	3,67
		Σύνολο Υποχρεώσεων					
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,48	0,43	0,38	0,73	0,74
		Σύνολο Παθητικού					
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,35	0,36	0,49	0,22	0,21
		ΙΚ					

Τα αποτελέσματα από την επεξεργασία των αριθμοδεικτών, υποστηρίζουν ότι οι δραστηριότητες του Δήμου πρόσφεραν κάποια **απόδοση** από το 2013 και μετά. Μόνο για τις χρήσεις αυτές λοιπόν, μπορεί να γίνει αναφορά στην ικανότητα του Δήμου να δημιουργεί κερδοφόρες χρήσεις. Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγουμε και μέσω του **δείκτη του καθαρού περιθωρίου κέρδους**. Από την άλλη, ο **δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους**, αποτελεί μία πρώτη ένδειξη για την αποδοτικότητα του οργανισμού, καθώς ένα υψηλό ποσοστό του δείκτη ενδέχεται να αφήνει περιθώρια για υψηλές αποδόσεις, ενώ ένα χαμηλό πιθανόν να μην αφήνει πολλά περιθώρια για τη κάλυψη των εξόδων και έτσι περιορίζεται η δυνατότητα υψηλών κερδών και αποδόσεων. Για τον συγκεκριμένο Δήμο, το ποσοστό του δείκτη αυτού φαίνεται να αυξάνεται χρήση με χρήση.

Όσον αφορά την **αποτελεσματικότητα** των στοιχείων του ενεργητικού και την συνεισφορά τους στην αύξηση των πωλήσεων, προκύπτει ότι στο σύνολο τους τα στοιχεία αυτά δεν έχουν την απαιτούμενη χρήση και έτσι δεν προσφέρουν ιδιαίτερος στην μεγένθυση του αριθμού των πωλήσεων. Επιπλέον, η αποτελεσματικότητα της διαχείρισης των εισπράξεων και των πληρωμών, θεωρείται ορθή μόνο για τις χρήσεις 2013 και 2014, καθώς στις υπόλοιπες η κυκλοφοριακή ταχύτητα των προμηθευτών είναι μεγαλύτερη από αυτή των απαιτήσεων.

Σχετικά με την **ρευστότητα**, οι αντίστοιχοι δείκτες παρουσιάζουν μία ανοδική πορεία από το 2010 στο 2014. Άρα, δεν υφίσταται βραχυχρόνιος κίνδυνος επιβίωσης, καθώς ο οργανισμός ανταποκρίνεται στις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις του, είτε με τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του είτε με τα ταμειακά του διαθέσιμα. Από την άλλη, η αποπληρωμή των **μακροχρόνιων** υποχρεώσεων του, φαίνεται να απαιτεί και τη χορηγία εξωτερικών κεφαλαίων. Έτσι λοιπόν, με εξαίρεση τις δύο τελευταίες χρήσεις, ο Δήμος αντιμετώπιζε μακροχρόνιο κίνδυνο επιβίωσης, καθώς η αναλογία των ξένων κεφαλαίων στο εσωτερικό του ήταν αυξημένη.

Δήμος Παπάγου-Χολαργού

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους δείκτες του Δήμου Παπάγου-Χολαργού, έπειτα από επεξεργασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2011-2014:

ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΓΟΥ-ΧΟΛΑΡΓΟΥ						
Δείκτες Αποδοτικότητας			2011	2012	2013	2014
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	5%	1%	2%	2%
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Αποδοτικότητας I.K (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	6%	1%	2%	3%
		Ίδια Κεφάλαια				
Δείκτες Κερδοφορίας			2011	2012	2013	2014
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	13%	4%	3%	8%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	15%	2%	7%	9%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας			2011	2012	2013	2014
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,34	0,27	0,25	0,24
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,40	0,31	0,28	0,29
		Πάγιο Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	4,68	3,21	2,66	2,05
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	914,38	675,60	#####	713,56
		Αποθέματα				
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	0,39	0,53	0,19	0,50
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	13,73	9,13	7,23	6,34
		Απαιτήσεις				
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	26,21	39,41	49,82	56,79
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	7,96	6,51	10,10	11,89
		Προμηθευτές				
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	45,20	55,28	35,65	30,28
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών				
Δείκτες Ρευστότητας			2011	2012	2013	2014
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	1,10	1,60	3,07	4,43
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	1,10	1,59	3,07	4,41
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,62	0,93	1,68	2,63
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής			2011	2012	2013	2014
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	4,59	5,34	6,46	6,66
		Σύνολο Υποχρεώσεων				
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,82	0,84	0,86	0,86
		Σύνολο Παθητικού				
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,14	0,12	0,12	0,12
		ΙΚ				

Ο Δήμος Παπάγου-Χολαργού, παρά όλες τις αλλαγές που υπέστη μέσω του προγράμματος «Καλλικράτης», διατήρησε την ύπαρξη πλεονασμάτων στις δεδομένες χρήσεις. Βέβαια, η **αποδοτικότητα** των δραστηριοτήτων του παρουσίαζε καθοδική πορεία από το 2012 και μετά, με συνέπεια τη μείωση του ύψους του πλεονάσματος της κάθε χρήσεως. Από τους **δείκτες κερδοφορίας**, και αυτόν του μικτού περιθωρίου κέρδους, παρατηρείται ότι το περιθώριο για τη δημιουργία υψηλών αποδόσεων, ήταν υψηλό στις χρήσεις 2011 και 2014, ενώ ενδιάμεσα το περιθώριο αυτό εμφάνισε κάμψη.

Κάμψη, επίσης, φαίνεται να παρουσιάζει και η **αποτελεσματικότητα** των στοιχείων του ενεργητικού, με την κυκλοφοριακή τους ταχύτητα συνεχώς να μειώνεται. Έτσι, τόσο τα πάγια όσο και τα κυκλοφορούντα στοιχεία δεν έχουν την απαιτούμενη εκμετάλλευση, με συνέπεια την αναποτελεσματική συνεισφορά τους στην αύξηση του κύκλου εργασιών του οργανισμού. Συνεχόμενη επιδείνωση παρουσιάζει και η μέση διάρκεια είσπραξης των απαιτήσεων, με αποτέλεσμα την ολοένα και μεγαλύτερη καθυστέρηση είσπραξης τους. Από την άλλη, η αποπληρωμή των προμηθευτών βελτιώνεται από το 2013 και μετά. Συνολικά, η διαχείριση αυτών από τη μεριά του Δήμου, κρίνεται αποτελεσματική μόνο στις χρήσεις 2011 και 2012, όπου η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων διατηρείται υψηλότερη από την αντίστοιχη των προμηθευτών.

Όσον αφορά την αποπληρωμή των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων, ο Δήμος κρίνεται ικανός να ανταποκρίνεται στην αποπληρωμή τους, μέσω των άμεσων ρευστοποιήσιμων στοιχείων και των ταμειακών του διαθέσιμων. Επίσης, επαρκή κρίνονται τα κεφάλαια του, ώστε να ανταπεξέρχεται και στην αποπληρωμή των μακροχρόνιων υποχρεώσεων. Οι **δείκτες ρευστότητας και κεφαλαιακής δομής** λοιπόν, αναδεικνύουν την αυξημένη αναλογία των ιδίων κεφαλαίων και κατ'επέκταση την εξασφάλιση τόσο της βραχυχρόνιας όσο και μακροχρόνιας επιβίωσης του Δήμου.

Δήμος Αλίμου

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους δείκτες του Δήμου Αλίμου, έπειτα από επεξεργασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2010-2014:

ΔΗΜΟΣ ΑΛΙΜΟΥ							
Δείκτες Αποδοτικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (RO A)	=	Καθαρά Κέρδη	-3%	-1%	2%	5%	3%
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Αποδοτικότητας Ι.Κ (RO E)	=	Καθαρά Κέρδη	-6%	-2%	3%	9%	4%
		Ίδια Κεφάλαια					
Δείκτες Κερδοφορίας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	2%	3%	7%	3%	3%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	-8%	-3%	5%	14%	7%
		Καθαρές Πωλήσεις					
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,39	0,42	0,37	0,38	0,38
		Σύνολο Ενεργητικού					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,45	0,48	0,45	0,48	0,53
		Πάγιο Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	3,98	4,93	2,92	2,18	1,68
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	557,31	#####	111,74	83,79	493,99
		Αποθέματα					
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	0,65	0,23	3,22	4,30	0,73
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	13,90	11,53	10,26	6,91	5,17
		Απαιτήσεις					
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	25,90	31,21	35,07	52,13	69,67
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων					
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	2,76	2,74	2,37	4,32	12,99
		Προμηθευτές					
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	130,35	131,15	151,92	83,40	27,72
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών					
Δείκτες Ρευστότητας		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	0,51	0,42	0,73	1,78	7,14
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	0,51	0,42	0,71	1,74	7,12
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,18	0,15	0,34	0,75	4,39
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2010	2011	2012	2013	2014	
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	1,14	1,14	1,24	1,60	2,19
		Σύνολο Υποχρεώσεων					
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,52	0,51	0,53	0,57	0,63
		Σύνολο Παθητικού					
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,51	0,48	0,48	0,46	0,41
		ΙΚ					

Τα αποτελέσματα που προκύπτουν για την **αποδοτικότητα** του Δήμου Αλίμου, αναδεικνύουν την αύξηση του ύψους του πλεονάσματος που δημιουργούσαν οι δραστηριότητες του στις χρήσεις 2012 και 2013. Τη τελευταία χρονιά, ο Δήμος εξακολουθούσε να δημιουργεί πλεόνασμα, χαμηλότερο όμως συγκριτικά με τη προηγούμενη χρήση. Από τον **δείκτη μικτού περιθωρίου κέρδους**, γίνεται αντιληπτό ότι μόνο το 2012 ο Δήμος είχε αυξημένα περιθώρια να επιτύχει σχετικά υψηλές αποδόσεις. Τη χρονιά εκείνη πραγματοποιήθηκε και η μετάβαση του οργανισμού στην κερδοφορία των χρήσεων.

Σχετικά με την **αποτελεσματικότητα** των στοιχείων του ενεργητικού, παρατηρείται μία περαιτέρω συνεισφορά τους στις πωλήσεις, μόνο το 2011, ενώ κατά τη διάρκεια των υπόλοιπων χρήσεων η κυκλοφοριακή τους ταχύτητα κυμαινόταν σε σταθερά επίπεδα. Πιο συγκεκριμένα, οι μεταβολές της κυκλοφοριακής ταχύτητας των πάγιων στοιχείων δεν ήταν οι απαιτούμενες ώστε να επηρεάσουν τη συνολική εικόνα του ενεργητικού. Από την άλλη, οι μεταβολές στα κυκλοφορούντα στοιχεία ήταν πιο έντονες, με αποτέλεσμα ένα σημαντικό μέρος του συνολικού αποτελέσματος να διαμορφώνεται από αυτή την ομάδα του ενεργητικού. Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι με τη πάροδο των χρήσεων, υπήρχε μία αυξανόμενη επιδείνωση στον χρόνο όπου απαιτούνταν, ώστε να εισπραχθεί το ποσό των απαιτήσεων. Αντίστοιχη επιδείνωση παρουσίαζε και ο χρόνος αποπληρωμής των υποχρεώσεων. Από το 2013 όμως, η αποπληρωμή γινόταν με πιο γοργούς ρυθμούς. Συνολικά πάντως, ο Δήμος διενεργούσε ορθή διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών, με εξαίρεση το 2014, όπου η κυκλοφοριακή ταχύτητα των προμηθευτών υπερέβενε την αντίστοιχη των απαιτήσεων.

Όσον αφορά την ικανότητα του οργανισμού να αποπληρώνει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις του, παρατηρείται μία σημαντική αύξηση στους **δείκτες ρευστότητας** μόνο στη χρήση του 2014. Έτσι λοιπόν, μόνο για εκείνη τη χρήση μπορούμε να πούμε ότι τα ταμειακά διαθέσιμα αλλά και τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του Δήμου επαρκούσαν για την αποπληρωμή αυτών των υποχρεώσεων. Από τους **δείκτες κεφαλαιακής δομής**, επίσης, προκύπτει ότι μόνο στη χρήση 2014 η εξάρτηση του Δήμου στα δικά του κεφάλαια ήταν σχετικά αυξημένη. Από την άλλη, στις προηγούμενες χρήσεις, η αποπληρωμή των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων απαιτούσε και τη χρήση ξένων κεφαλαίων. Η ύπαρξη όμως αυτών των κεφαλαίων προκαλούσε αύξηση του κινδύνου, σχετικά με τη μακροχρόνια επιβίωση του Δήμου.

Δήμος Μοσχάτου-Ταύρου

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους δείκτες του Δήμου Μοσχάτου-Ταύρου, έπειτα από επεξεργασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2011-2014:

ΔΗΜΟΣ ΜΟΣΧΑΤΟΥ-ΤΑΥΡΟΥ						
Δείκτες Αποδοτικότητας			2011	2012	2013	2014
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	0%	3%	4%	3%
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Αποδοτικότητας ΙΚ (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	1%	4%	5%	4%
		Ίδια Κεφάλαια				
Δείκτες Κερδοφορίας			2011	2012	2013	2014
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	18%	13%	13%	16%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	1%	11%	13%	10%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας			2011	2012	2013	2014
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,33	0,29	0,29	0,29
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,38	0,34	0,35	0,37
		Πάγιο Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	3,60	2,91	1,91	1,82
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	#####	#####	#####	#####
		Αποθέματα				
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	#####	#####	#####	#####
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	6,86	6,24	4,35	5,36
		Απαιτήσεις				
Μέση Διάρκεια Εισπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	52,48	57,68	82,77	67,19
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	3,43	4,31	7,23	15,26
		Προμηθευτές				
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	105,04	83,62	49,80	23,59
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών				
Δείκτες Ρευστότητας			2011	2012	2013	2014
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	0,86	1,04	2,62	4,01
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	#####	#####	#####	#####
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,41	0,53	1,39	2,46
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής			2011	2012	2013	2014
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	2,45	2,66	3,64	4,38
		Σύνολο Υποχρεώσεων				
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,70	0,71	0,76	0,78
		Σύνολο Παθητικού				
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,26	0,24	0,20	0,18
		ΙΚ				

Μέσω των αλλαγών που υπέστη ο Δήμος, κατόρθωσε να διατηρήσει την ικανότητα να δημιουργεί πλεονάζουσες χρήσεις, μέσα από τις δραστηριότητες του. Στο συμπέρασμα αυτό οδηγούμαστε τόσο από τους **δείκτες αποδοτικότητας** όσο και από τους **δείκτες κερδοφορίας**.

Τα αποτελέσματα των **δεικτών αποτελεσματικότητας** μας ενημερώνουν για την ελάχιστη πτώση της κυκλοφοριακής ταχύτητας του ενεργητικού τη πρώτη χρήση και για τη σταθερή της πορεία μετέπειτα. Η σταθερή αυτή πορεία βλέπουμε να οφείλεται στη σχετικά σταθερή πορεία που ακολούθησε η κυκλοφοριακή ταχύτητα του πάγιου ενεργητικού. Από την άλλη, αν εξετάζαμε μόνο αυτή των κυκλοφορούντων στοιχείων, θα καταλήγαμε σε μία ολοένα και πιο αναποτελεσματική χρήση των στοιχείων του ενεργητικού και τελικά δε θα είχαμε καμία συνεισφορά τους στην δημιουργία πωλήσεων. Συνολικά, η διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών κρίνεται ως αποτελεσματική μόνο μέχρι το 2011, καθώς στις μετέπειτα χρήσεις η κυκλοφοριακή ταχύτητα των προμηθευτών ξεπερνούσε την αντίστοιχη των απαιτήσεων.

Στη συνέχεια, μπορούμε να παρατηρήσουμε μία ανοδική πορεία στη **ρευστότητα** του Δήμου, με αποτέλεσμα να εξελίσσεται η ικανότητα του οργανισμού να αποπληρώνει τις υποχρεώσεις του με τη χρήση των ταμειακών του διαθεσίμων.

Αντίστοιχη πορεία φαίνεται να ακολουθούν και οι **δείκτες κεφαλαιακής δομής**. Άρα, όπως εξασφαλίζεται η βραχυχρόνια επιβίωση του Δήμου, το ίδιο συμβαίνει και με την μακροχρόνια. Αποτέλεσμα το οποίο προκύπτει από την ολοένα και μεγαλύτερη εξασθένιση των ξένων κεφαλαίων από το εσωτερικό του Δήμου. Έτσι, ο οργανισμός αυτός, ικανοποιεί και τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις του με τα ίδια του κεφάλαια.

Δήμος Φιλαδέλφειας-Χαλκηδόνος

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους δείκτες του Δήμου Φιλαδέλφειας-Χαλκηδόνος, έπειτα από επεξεργασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2011-2014:

ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ-ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ

Δείκτες Αποδοτικότητας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	-1%	0%	-1%	-2%
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Αποδοτικότητας I.K (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	-1%	-1%	-1%	-2%
		Ίδια Κεφάλαια				
Δείκτες Κερδοφορίας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	13%	6%	14%	19%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	-2%	-1%	-2%	-8%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,35	0,29	0,26	0,24
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,40	0,34	0,30	0,27
		Πάγιο Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	6,12	3,74	2,88	2,93
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	83,69	67,64	63,41	62,79
		Αποθέματα				
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	4,30	5,32	5,68	5,73
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	67,96	19,41	33,66	36,12
		Απαιτήσεις				
Μέση Διάρκεια Εισπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	5,30	18,55	10,70	9,97
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	2,44	2,19	6,13	7,38
		Προμηθευτές				
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	147,29	164,21	58,77	48,79
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών				
Δείκτες Ρευστότητας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	0,33	0,53	1,62	1,93
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	0,30	0,50	1,56	1,86
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,15	0,25	0,72	1,29
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	2,38	2,79	4,76	6,72
		Σύνολο Υποχρεώσεων				
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,67	0,70	0,70	0,82
		Σύνολο Παθητικού				
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,12	0,12	0,11	0,09
		ΙΚ				

Αναφορικά με τους **δείκτες αποδοτικότητας**, αποτελούν ποσοστιαίες ετήσιες αποδόσεις και προσφέρουν μία πρώτη εικόνα σχετικά με το πόσο καλά τα πήγε η οικονομική μονάδα κατά τις προς εξέταση χρήσεις. Η αποδοτικότητα των συνολικών κεφαλαίων υποδηλώνει το πόσο καλά διαχειρίστηκαν τα συνολικά κεφάλαια που υπήρχαν στον οργανισμό, ενώ η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων υποδηλώνει την απόδοση που είχαν τα χρήματα που επενδύθηκαν στην οικονομική μονάδα. Όπως γίνεται αντιληπτό από τα αποτελέσματα των δεικτών, δεν μπορεί να γίνει λόγος για αποδοτικότητα καθώς και αυτή των συνολικών κεφαλαίων όσο και αυτή των ιδίων κεφαλαίων κινείται σε αρνητικά επίπεδα κατά τη διάρκεια των χρήσεων που εξετάζουμε. Άμεση συσχέτιση των δεικτών αποδοτικότητας παρουσιάζεται και στον **δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους**, όπου ακολουθεί αντίστοιχη πορεία. Αποτέλεσμα της πορείας αυτής είναι η επιδείνωση της ικανότητας του Δήμου να δημιουργεί κερδοφόρες χρήσεις.

Από του **δείκτες αποτελεσματικότητας**, παρατηρούμε ότι με τη πάροδο των χρήσεων τα στοιχεία του συνόλου του ενεργητικού χρησιμοποιούνται ολοένα και λιγότερο αποτελεσματικά και έτσι η συνεισφορά τους στην δημιουργία πωλήσεων ελλοττώνεται από χρήση σε χρήση. Από την άλλη, ο Δήμος φαίνεται να διενεργεί σωστή διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών του, εφόσον διαθέτει υψηλότερη κυκλοφοριακή ταχύτητα απαιτήσεων συγκριτικά με αυτή των προμηθευτών, σε όλες τις υπό εξέταση χρήσεις.

Μέσω των **δεικτών ρευστότητας**, εξάγουμε το συμπέρασμα ότι ο Δήμος αυτός βελτίωνε την ικανότητα του να αποπληρώνει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις του με τα ταμειακά του διαθέσιμα αλλά και με τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του. Επιπλέον, οι **δείκτες κεφαλαιακής δομής**, ιδίως από το 2013 και μετά, αναδεικνύουν την ικανότητα του Δήμου να αποπληρώνει και τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις του με τα δικά του κεφάλαια. Καταλήγουμε λοιπόν, ότι η αναλογία των ξένων κεφαλαίων ήταν περιορισμένη και έτσι ο οργανισμός εξασφάλιζε τη μακροχρόνια επιβίωση του.

Δήμος Πεντέλης

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους δείκτες του Δήμου Πεντέλης, έπειτα από επεξεργασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2011-2014:

ΔΗΜΟΣ ΠΕΝΤΕΛΗΣ						
Δείκτες Αποδοτικότητας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (ROA)	=	Καθαρά Κέρδη	2%	-1%	6%	1%
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Αποδοτικότητας ΙΚ (ROE)	=	Καθαρά Κέρδη	2%	-1%	7%	1%
		Ίδια Κεφάλαια				
Δείκτες Κερδοφορίας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους	=	Μικτό Κέρδος	-5%	-14%	-16%	-12%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	=	Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	7%	-4%	35%	6%
		Καθαρές Πωλήσεις				
Δείκτες Δραστηριότητας-Αποτελεσματικότητας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,22	0,20	0,18	0,19
		Σύνολο Ενεργητικού				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	0,25	0,22	0,20	0,20
		Πάγιο Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	=	Καθαρές Πωλήσεις	2,84	3,73	5,12	4,49
		Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων	=	Κόστος Πωλήσεων	#####	#####	#####	#####
		Αποθέματα				
Μέση Διάρκεια Παραμονής Αποθεμάτων	=	Ημέρες	#####	#####	#####	#####
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Απαιτήσεων	=	Πωλήσεις	12,00	9,39	7,61	7,41
		Απαιτήσεις				
Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων	=	Ημέρες	29,99	38,35	47,33	48,57
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων				
Δείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Προμηθευτών	=	Κόστος Πωλήσεων	2,60	2,42	14,68	24,36
		Προμηθευτές				
Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων	=	Ημέρες	138,62	148,89	24,53	14,78
		Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Προμηθευτών				
Δείκτες Ρευστότητας		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	0,71	0,49	1,01	1,25
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	=	Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα	#####	#####	#####	#####
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	=	Διαθέσιμα+Ταμειακά Ισοδύναμα	0,28	0,12	0,30	0,46
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Δείκτες Κεφαλαιακής Δομής		2011	2012	2013	2014	
Δείκτης ΙΚ προς Ξένα Κεφάλαια	=	ΙΚ	4,52	4,43	8,19	8,56
		Σύνολο Υποχρεώσεων				
Δείκτης ΙΚ προς Συνολικά	=	ΙΚ	0,81	0,81	0,88	0,88
		Σύνολο Παθητικού				
Δείκτης Χρηματοδοτικής Μόχλευσης	=	Μακροπρόθεσμο Χρέος	0,09	0,09	0,08	0,08
		ΙΚ				

Ο Δήμος Πεντέλης βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα του Βόρειου τομέα της περιφέρειας Αττικής, αποτελούμενος από την Πεντέλη, τη Νέα Πεντέλη και τα Μελίτσια, όπου αποτελούν την έδρα του.

Όσον αφορά τους δείκτες **αποδοτικότητας** και την απόδοση των συνολικών κεφαλαίων, μπορούμε να πούμε ότι η διαχείριση αυτών κρίνεται ικανοποιητική κατά το 2013. Κατά τη διάρκεια της χρήσης αυτής και από τον δείκτη των ιδίων

κεφαλαίων, παρατηρούμε ότι και η απόδοση των χρημάτων που επενδύθηκαν ήταν η προσδοκώμενη. Επιπλέον, από τα αποτελέσματα της **κερδοφορίας**, παρατηρείται μία ικανοποιητική αύξηση στην ικανότητα του Δήμου να δημιουργεί κερδοφόρες χρήσεις κατά το 2013, σε αντίθεση με το 2012 όπου ο Δήμος εμφάνισε ελλειμματική εικόνα.

Η **αποτελεσματικότητα** των στοιχείων του ενεργητικού παρουσιάζει καθοδική και στη συνέχεια σταθερή πορεία. Η αύξηση στην κυκλοφοριακή ταχύτητα των κυκλοφορούντων στοιχείων, κατά το 2013, περιόρισε την περαιτέρω μείωση της συνεισφοράς των στοιχείων του συνόλου του ενεργητικού στην δημιουργία των πωλήσεων. Έτσι, όπως είναι λογικό, τα κυκλοφορούντα στοιχεία είναι πιο αποτελεσματικά στην δημιουργία πωλήσεων. Εν συνεχεία των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από την ανάλυση των δεικτών αυτής της κατηγορίας, προκύπτει μία ορθή διαχείριση των εισπράξεων και των πληρωμών μέχρι το 2012, ενώ στη συνέχεια δεν ήταν το ίδιο αποτελεσματική, καθώς εμφάνιζε υψηλότερη κυκλοφοριακή ταχύτητα προμηθευτών σε σχέση με αυτή των απαιτήσεων.

Βελτίωση στην ικανότητα του Δήμου να αποπληρώνει τις **βραχυχρόνιες υποχρεώσεις** του, προκύπτει από το 2013 και μετά. Κατά το 2012, ο Δήμος αντιμετώπιζε βραχυχρόνιο κίνδυνο επιβίωσης, καθώς δεν ήταν σε θέση να τις αποπληρώνει με τα ταμειακά διαθέσιμα και με τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του. Όσον αφορά τις **μακροχρόνιες υποχρεώσεις** του, ο Δήμος προέβαινε στην αποπληρωμή τους μέσω των ιδίων κεφαλαίων καθ'όλη τη διάρκεια των χρήσεων, με εξαίρεση το 2012 όπου η αναλογία των ιδίων κεφαλαίων παρουσίασε μία πτώση. Βέβαια, δεν ήταν αρκετή ώστε να υπάρξει αύξηση της εξάρτησης του οργανισμού σε ξένα κεφάλαια. Έτσι λοιπόν, ο Δήμος αυτός δεν φαίνεται να αντιμετωπίζει μακροχρόνιο κίνδυνο επιβίωσης.

6. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ – ALTMAN'S Z-Score¹⁶

Ο δείκτης πρόβλεψης χρεοκοπίας Z-score δημιουργήθηκε από τον καθηγητή Χρηματοοικονομικών του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης, Edward I. Altman.

¹⁶ Altman I., (1968), Financial Ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy, The Journal of Finance, 23, 4, 589- 609

Μέχρι το 1968 η πρόβλεψη της χρεοκοπίας πραγματοποιούνταν με την χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών, οι οποίοι έδιναν μόνο ενδείξεις για χρεοκοπία ή όχι. Μέσω των δεικτών όμως, δεν λαμβάνονταν υπόψη όλοι οι παράγοντες που επηρέαζαν την πιθανότητα χρεοκοπίας. Για το λόγο αυτό, το 1968, στο άρθρο του «Financial Ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy» εξηγεί την διαδικασία που ακολούθησε προκειμένου να καταλήξει σε μία μέθοδο αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας και της πιθανότητας πτώχευσης των βιομηχανικών επιχειρήσεων στις ΗΠΑ. Έτσι λοιπόν, δημοσιεύτηκε το υπόδειγμα του Altman το οποίο βρίσκει εφαρμογή μέχρι και σήμερα, δίνοντας πληροφορίες για την οικονομική ευημερία των υπό εξέταση οργανισμών, σε χρονικό ορίζοντα περίπου διετίας.

Ο καθηγητής Altman διαμόρφωσε το μοντέλο του ακολουθώντας τη μέθοδο της Πολλαπλής Διακριτής Ανάλυσης (Multivariate Discrete Analysis). Η τεχνική αυτή υπολογίζει το γραμμικό συνδιασμό των μεταβλητών, ο οποίος διαχωρίζει καλύτερα το δείγμα της έρευνας σε ομάδες που έχουν ή δεν έχουν συγκεκριμένη ιδιότητα, όπως για παράδειγμα σε πτωχευμένους και μη οργανισμούς. Το πλεονέκτημα της τεχνικής αυτής είναι η ταυτόχρονη ανάλυση των χρηματοοικονομικών δεικτών που έχουν επιλεγεί, ενώ ως μειονέκτημα επισημαίνεται η παραβίαση της ομαλότητας και της ανεξαρτησίας των μεταβλητών. Η διαμόρφωση του μοντέλου αποτελούνταν από 22 χρηματοοικονομικούς δείκτες, τους οποίους ο καθηγητής τους κατηγοριοποίησε σε πέντε δείκτες επίδοσης (ρευστότητας, αποδοτικότητα, μόχλευσης, φερεγγυότητας και δραστηριότητας). Η επιλογή τους έγινε λόγω της σημαντικότητας των δεικτών αυτών την εποχή που αναπτύχθηκε η μεθοδολογία, καθώς και λόγω πιθανής σύνδεσης τους με την πρόβλεψη μίας χρεοκοπίας.

6.1 Ανάπτυξη του μοντέλου Z-score

Το δείγμα που χρησιμοποιήθηκε για την ανάπτυξη του υποδείγματος περιλάμβανε 66 επιχειρήσεις κατανεμημένες σε δύο ομάδες. Στην πρώτη ομάδα υπήρχαν επιχειρήσεις που είχαν πτωχέψει την περίοδο από το 1946 έως και το 1965 και είχαν μέσο ενεργητικό 6,4 εκατ.\$, ενώ το εύρος των τιμών του ενεργητικού κυμαίνονταν μεταξύ 0,7 και 25,9 εκατ.\$. Στην δεύτερη ομάδα υπήρχαν 33 επιχειρήσεις, οι οποίες θεωρούνταν υγιείς, με το ενεργητικό τους να κυμαίνεται μεταξύ 1-25 εκατ.\$. Από τις

λογιστικές καταστάσεις των πτωχευμένων επιχειρήσεων και για την περίοδο πριν από την πτώχευση, δημιούργησε 22 χρηματοοικονομικούς δείκτες, από τους οποίους οι 5 παραπάνω αποδείχθηκε ότι συνεισφέρουν περισσότερο στο υπόδειγμα πρόβλεψης.

Σύμφωνα λοιπόν με τις 5 αυτές κατηγορίες δεικτών, ο Altman, δημιούργησε τη συνάρτηση του υποδείγματος, η οποία αφορούσε οργανισμούς όπου διαπραγματεύονταν τις μετοχές τους σε διάφορα χρηματιστήρια.

$$Z = 1,2X1 + 1,4X2 + 3,3X3 + 0,6X4 + 1X5$$

Όπου:

X1: Κυκλοφορούν Ενεργητικό–Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις (Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης) / Σύνολο Ενεργητικού

Ο συγκεκριμένος δείκτης αποτελεί ένα μέτρο ρευστότητας, καθώς δείχνει το ποσοστό των στοιχείων του ενεργητικού που είναι άμεσα ρευστοποιήσιμα μετά την πληρωμή των υποχρεώσεων. Παρατηρείται ότι ένας οργανισμός που οδεύει προς πτώχευση αντιμετωπίζει αυξανόμενα προβλήματα ρευστότητας και έτσι αυτός ο δείκτης συνδέεται με τη πιθανότητα χρεοκοπίας.

X2: Παρακρατηθέντα Κέρδη / Σύνολο Ενεργητικού

Ως παρακρατηθέντα κέρδη ή κέρδη εις νέο, ορίζεται το σύνολο των αδιανέμητων κερδών κατά τη διάρκεια ζωής του οργανισμού. Ο δείκτης αυτός λοιπόν αποτελεί μέτρο σωρευτικής κερδοφορίας και περιέχει σημαντικές πληροφορίες που σχετίζονται με την πιθανότητα χρεοκοπίας. Πρώτον, λαμβάνεται υπόψη η ηλικία του οργανισμού, καθώς για παράδειγμα νέοι, είναι λογικό να διαθέτουν χαμηλά ποσοστά παρακρατηθέντων κερδών. Δεύτερον, λαμβάνονται υπόψη πληροφορίες που αφορούν τον τρόπο χρηματοδότησης του οργανισμού, δηλαδή τον βαθμό μόχλευσης. Έχει παρατηρηθεί ότι οργανισμοί οι οποίοι παρακρατούν και επενδύουν τα κέρδη τους παρουσιάζουν υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Συνεπώς, ο δείκτης αυτός παρέχει πληροφόρηση για την ηλικία, τον τρόπο χρηματοδότησης και την ανάπτυξη της οικονομικής μονάδας.

X3: Κέρδη προ φόρων & τόκων / Σύνολο Ενεργητικού

Τα κέρδη προ φόρων και τόκων δείχνουν την κερδοφορία του οργανισμού, η οποία προκύπτει από τη δράση του και είναι απαλλαγμένη από τις διάφορες στρεβλώσεις που μπορούν να προκαλέσουν οι πιθανοί φόροι αλλά και οι χρεωστικοί ή πιστωτικοί τόκοι.

X4: Αγοραία Αξία Μετοχών / Σύνολο Υποχρεώσεων

Η χρεοκοπία κάθε οργανισμού επέρχεται όταν η αξία των πάγιων στοιχείων του είναι μικρότερη από την αξία του δανεισμού του. Ο συγκεκριμένος δείκτης μετρά την πιθανότητα χρεοκοπίας καθώς συσχετίζει την αξία των μετοχών με τις υποχρεώσεις και την αξία των πάγιων στοιχείων.

X5: Πωλήσεις / Σύνολο Ενεργητικού

Ο δείκτης αυτός εκφράζει τη κυκλοφοριακή ταχύτητα του ενεργητικού, τη δυνατότητα δηλαδή της επιχείρησης να παράγει κέρδη χρησιμοποιώντας τα στοιχεία του ενεργητικού.

Απο τα παραπάνω γίνεται κατανοητό ότι οι χρηματοοικονομικοί δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν από τον Altman, καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα πληροφοριών για την οικονομική μονάδα και κυρίως για την αποδοτικότητα και τη δομή της περιουσίας και των κεφαλαίων της.

Προκειμένου όμως το μοντέλο αυτό να έχει εφαρμογή και σε οργανισμούς, των οποίων οι μετοχές δεν διαπραγματεύονται σε εξωτερικές αγορές, ο Altman επανεκτίμησε όλους τους συντελεστές του υποδείγματος αντικαθιστώντας παράλληλα την τρέχουσα αξία των ιδίων κεφαλαίων στην μεταβλητή X4, με την λογιστική αξία. Με την επανεκτίμηση αυτή το υπόδειγμα διαμορφώνεται ως εξής:

$$Z = 6,56X1 + 3,26X2 + 6,72X3 + 1,05X4$$

Όπου:

X1: Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης / Σύνολο Ενεργητικού

X2: Παρακρατηθέντα Κέρδη / Σύνολο Ενεργητικού

X3: Κέρδη προ φόρων & τόκων / Σύνολο Ενεργητικού

X4: Λογιστική Αξία Ιδίων Κεφαλαίων / Σύνολο Υποχρεώσεων

Από τη μελέτη των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από την επεξεργασία των δεδομένων των 66 οργανισμών, οδηγήθηκε στα εξής συμπεράσματα σχετικά με τις κριτικές τιμές του Z και την πιθανότητα πτώχευσης της μονάδας:

Z score < 1,1	Η οικονομική οντότητα βρίσκεται στην επικίνδυνη ζώνη για πτώχευση. (distress zone)
1,1 < Z score < 2,6	Η οικονομική οντότητα βρίσκεται σε αμφισβητούμενη περιοχή. (grey zone)
Z score > 2,6	Η οικονομική οντότητα βρίσκεται σε ασφαλή περιοχή. (safe zone)

Ολοκληρώνοντας την ανάπτυξη του υποδείγματος του Altman, πρέπει να επισημανθεί ότι πρόκειται για ένα απλό αλλά ταυτόχρονα στατιστικά αξιόπιστο υπόδειγμα μέτρησης του πιστωτικού κινδύνου των οργανισμών.

6.2 Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα του υποδείγματος Z-score

Τα κυριότερα πλεονεκτήματα του συγκεκριμένου υποδείγματος πρόβλεψης είναι:

- Η σχετικά εύκολη εφαρμογή του από κάθε ενδιαφερόμενο χρήστη.
- Η ελεύθερη διάθεσή του.
- Η αξιοπιστία των αποτελεσμάτων που αποδεικνύεται από τα στατιστικά στοιχεία που υπάρχουν από το 1968 μέχρι και σήμερα.
- Η συνεχής αναβάθμιση του.

Από την άλλη όμως, δε θα μπορούσε το μοντέλο αυτό να μην διακατέχεται και από ορισμένα μειονεκτήματα:

- Η αρχική εφαρμογή του μοντέλου απευθυνόταν μόνο σε βιομηχανικές επιχειρήσεις.

- Η στατικότητα που χαρακτηρίζει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες, καθώς και το πρόβλημα της χειραγώγησης των λογιστικών καταστάσεων, με στόχο την ωραιοποίηση της εικόνας της οντότητας.
- Ο περιορισμένος αριθμός επιχειρήσεων που χρησιμοποιήθηκαν ως δείγμα.

6.3 Εφαρμογή του υποδείγματος του Altman για τους 28 Ο.Τ.Α της Αττικής

Για τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου των 28 Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Αττικής, θα χρησιμοποιηθεί το τροποποιημένο υπόδειγμα του Altman, καθώς οι οργανισμοί αυτοί δεν διαπραγματεύονται σε κάποιο χρηματιστήριο.

Τα αποτελέσματα τα οποία προέκυψαν παρατίθενται συγκεντρωτικά στον κάτωθι πίνακα:

A/A	Δήμος	2010 Z-score	2011 Z-score	2012 Z-score	2013 Z-score	2014 Z-score	Zone
1	Αθηναίων	2,7	3,6	4,1	4,6	5,9	Safe
2	Πειραιώς	1,3	1,7	2,4	2,7	-	Grey-Safe
3	Περιστερίου	1,2	2,8	2,3	2,2	3	Grey-Safe
4	Νίκαιας-Αγίου Ιρénéτη	-	0,5	0,05	3,5	1,9	Distress-Safe-Grey
5	Κερατσινίου-Δραπετσώνας	-	1,9	3,1	9,3	9,4	Grey-Safe
6	Γλυφάδας	30,3	41,2	56	77,5	-	Safe
7	Γίου	7,5	8,4	10	11	12	Safe
8	Ηλιούπολης	1,2	3	2,1	3,2	6,2	Grey-Safe
9	Χαλανδρίου	1,2	0,8	2,9	6,2	8,9	Grey-Distress-Safe
10	Νέας Σμύρνης	10,8	12,9	15,3	17	13,2	Safe
11	Αμαρουσίου	-3,2	-1,3	0,7	-0,8	-1,2	Distress
12	Αγίου Δημητρίου	7,8	10,4	11,4	12,4	13,4	Safe
13	Ζωγράφου	1,1	1,4	1,6	1,5	1,8	Grey
14	Κηφισίας	-	5,2	5,5	12,4	13,8	Safe
15	Αιγάλεω	-0,6	-0,06	1,3	4,1	4,96	Distress-Grey-Safe
16	Νέας Ιονίας	3,9	3,7	18,4	21,8	24,6	Safe
17	Παλαιού Φαλήρου	8	8,7	12,8	13,2	27,5	Safe
18	Αγίων Αναργύρων-Καματερού	-	0,8	1,3	2,4	3,1	Distress-Grey-Safe
19	Πετρούπολης	2,8	2,8	2,3	3	2,8	Safe-Grey-Safe
20	Ελληνικού-Αργυρούπολης	-	7,1	7,6	12,1	17,3	Safe
21	Ηρακλείου Αττικής	-1,2	-1,2	0,05	1,4	1,2	Distress-Grey
22	Βούλας-Βάρης-Βουλιαγμένης	-	6	8	10,3	12,2	Safe
23	Χαϊδαρίου	-1,9	-1,3	-1,7	4,3	6,1	Distress-Safe
24	Παπάγου-Χολαργού	-	5,1	5,9	7,3	7,9	Safe
25	Αλίμου	-0,1	-0,3	0,5	2,4	3,2	Distress-Grey-Safe
26	Μοσχάτου-Γαύρου	-	2,4	2,7	4,5	5,5	Grey-Safe
27	Φιλαδέλφειας-Χαλκηδόνας	-	1,7	2,1	5	7,1	Grey-Safe
28	Πεντέλης	-	4,2	3,9	8,2	8,95	Safe

Παρατηρείται λοιπόν, ότι η ενσωμάτωση του υποδείγματος του Altman στις λογιστικές καταστάσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης μας οδηγεί στα ίδια συμπεράσματα ακριβώς, στα οποία καταλήξαμε και μέσω της ανάλυσης των καταστάσεων αυτών με τη χρήση των χρηματοοικονομικών δεικτών. Με λίγα λόγια, η οικονομική ευημερία της πλειοψηφίας των υπό εξέταση Ο.Τ.Α της Αττικής, φαίνεται να είναι διασφαλισμένη για χρονικό ορίζοντα διετίας, ενώ για τον Δήμο Αμαρουσίου είναι ορατός ο κίνδυνος πτώχευσης. Έτσι, η πιστοληπτική ικανότητά του αξιολογείται ως χαμηλή και ο κίνδυνος αθέτησης κάποιου δανείου υψηλός.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στο παρόν κεφάλαιο ολοκληρώνεται η μελέτη και η ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Αττικής και παρουσιάζονται τα συμπεράσματα, όπως αυτά προκύπτουν από την ανάπτυξη των προηγούμενων κεφαλαίων.

Στην παρούσα εργασία λοιπόν, εξετάστηκε η οικονομική κατάσταση των 28 μεγαλύτερων Ο.Τ.Α. της Αττικής, υπό το πρίσμα του τρέχοντος δυσχερούς οικονομικού περιβάλλοντος. Αφού λοιπόν παρουσιάστηκαν οι βασικές πτυχές της οικονομικής κρίσης και αναλύθηκαν θεωρητικά τα γνωρίσματα των οικονομικών καταστάσεων των Ο.Τ.Α, υπολογίστηκαν αριθμοδείκτες από πέντε βασικές κατηγορίες για την περίοδο 2010-2014.

Από την ανάλυση προκύπτει ότι η πλειοψηφία των Δήμων στηρίζεται στα ίδια τους κεφάλαια και μέσω εκείνων εξελίσσονται και συνεχίζουν τις δραστηριότητες τους. Έχουν κατορθώσει λοιπόν, να αποτελούν αυτόνομους οργανισμούς παρ'όλες τις αντιξοότητες που δημιουργούνται από τις διαρθρωτικές αλλαγές που έχουν υποστεί από την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» αλλά και από την οικονομική κρίση που έχει περιέλθει ο ελλαδικός χώρος τα τελευταία χρόνια.

Η νέα αρχιτεκτονική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποσκοπεί κυρίως στην δημιουργία ισχυρών αναπτυξιακών θεσμών αλλά και στη συγκρότηση αυτοδύναμων και λειτουργικών νέων Δήμων, ώστε να καταστούν ικανοί να αναλαμβάνουν τοπικές

αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και να αποτελέσουν βασικό συντελεστή της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης.

Κλείνοντας, θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι Δήμοι, στο σύνολο τους, θα πρέπει να δραστηριοποιηθούν περισσότερο ώστε να αξιοποιήσουν πιο αποτελεσματικά τα περιουσιακά τους στοιχεία, καθώς όπως προκύπτει από την ανάλυση που προηγήθηκε, η χρησιμοποίηση αυτών δεν ήταν ιδιαίτερος αποτελεσματική και δεν συμμετείχαν στην αύξηση της κερδοφορίας των οργανισμών. Η ενέργεια αυτή, τελικά, θα τους επιφέρει υψηλότερες αποδόσεις αλλά και πιο πλεονασματικές χρήσεις, οι οποίες θα διευκολύνουν την υγιή μακροζωία των οντοτήτων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Ελληνική Βιβλιογραφία

- Γκίκας Δ., Η Ανάλυση και οι Χρήσεις των Λογιστικών Καταστάσεων, Αθήνα, Εκδόσεις Γ. Μπένου, 2002
- Μανώλης Ξανθάκης, Χρήστος Αλεξάκης, 2007, «Χρηματοοικονομική Ανάλυση Επιχειρήσεων» Εκδόσεις Αθ. Σταμούλη.
- Τσακλαγκάνος Άγγελος, Χρηματοοικονομική Λογιστική (σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα), Δεύτερη Έκδοση, Θεσσαλονίκη 2005.

B. Ξένη Βιβλιογραφία

- Eugene F. Brigham, Michael C. Ehrhardt, «Financial Management: Theory and Practice» International Student Edition, 10th Edition, Thomson, South-Western.
- Krishna G. Palepu, Paul M. Healy and Erik Peek, Third Edition, Business Analysis and Valuation, IFRS Edition.

Γ. Άρθρα

- Altman I., (1968), Financial Ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy, The Journal of Finance, 23, 4, 589- 609
- American Accounting Association, A statement of Basic Accounting Theory, Evanston Illinois 1966, page 1.
- American Institute of Certified Public Accountants, Accounting Terminology, New York 1953, page 9.
- Reinhart, Carmen M, and Kenneth S. Rogoff. 2008. Is the 2007 US subprime Financial crisis so different? An international historical comparison. American Economic Review 98, no. 2: 339-344.

Δ. Διαδικτυακοί Τόποι

- <https://diavgeia.gov.gr/>
- <http://www.edulll.gr/wp-content/uploads/2011/03/fek2010a141.pdf>
- http://www.epdm.gr/Uploads/Files/files_for_content/KodikasDimon.pdf
- http://www.specisoft.gr/home/news/docs/arthro_erminia_d_kef_domi_biosim.pdf
- <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/651>
- <http://www.ypes.gr/el/Regions/programma/>
- http://www.ypes.gr/UserFiles/f0ff9297-f516-40ff-a70e-eca84e2ec9b9/egk08_29042013.pdf